

Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas
Trends in International Mathematics and Science Study
TIMSS 2007

Ataskaita

Gamtos mokslai
8 klasė

Nacionalinis egzaminų centras
Vilnius, 2008

TIMSS tyrimas yra vienas iš lyginamųjų švietimo tyrimų, kuriuos inicijuoja ir koordinuoja IEA asociacija (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*, interneto tinklalapis www.iea.nl).

TIMSS tyrimą vykdo tarptautinis tyrimo centras Bostone (*International Study Center in the Lynch School of Education at Boston College*, interneto tinklalapis www.timss.org).

Lietuvoje TIMSS tyrimą finansuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (A. Volano g. 2/7, LT-01516 Vilnius).

IEA generalinės asamblėjos narė dr. Rita Dukynaitė (tel. (8 5) 219 1123, el. p. Rita.Dukynaite@smm.lt).

Lietuvoje TIMSS tyrimą vykdo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Nacionalinio egzaminų centro Tyrimų ir analizės skyrius (M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius, tel. (8 5) 275 6180, interneto tinklalapis www.egzaminai.lt).

TIMSS tyrimą Lietuvoje koordinuoja dr. Aistė Elijio (tel. (8 5) 275 6180, el. p. aiste@nec.lt).

ISBN 978-9955-651-06-2

9 789955 651062

*TIMSS ataskaitą rengė: Aistė Elijio (red.), Jolita Dudaitė,
Irina Mackevičienė, Viktorija Trublenkovaitė
Nuotraukų ir maketo autorė – Ineta Alvarado
Kalbos redaktorė – Edna Leikauskienė
Leidykla UAB „Ogamas“*

Turiny

Ivadas	5
1. Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas TIMSS	6
2. TIMSS tyrimo gamtos mokslų programa VIII klasei	15
3. Bendrieji TIMSS tyrimo VIII klasės mokinių gamtos mokslų rezultatai ir jų kaitos tendencijos	18
4. Mokyklos įtaka VIII klasės mokinių gamtos mokslų pasiekimams	32
5. VIII klasės mokinių nuostatų ir namų aplinkos ryšys su jų gamtos mokslų rezultatais	53
Pabaigos žodis	67
Šaltiniai	68

Įvadas

Švietimo reikšmės šiandieniniame žaibo greičiu besisukančiame pasaulyje, reikalaujančiame vis daugiau ir daugiau žmogaus proto bei jėgų tam skriejimui palaikyti, aiškinti nereikia. Ekonominiai svyravimai, bauginantys žmoniją ne mažiau nei klimato pokyčiai, politinės subtilybės, kiekvienais metais keliančios vis daugiau klausimų, galiausiai vis greitėjantis šiuolaikinio žmogaus gyvenimo būdas, besiremiantis globalizacijos atneštu kosmopolitizmu bei informacinių technologijų raida, – visa tai ir dar daugiau visus, norinčius suspėti tiek į pasaulio, tiek į savo šalies gyvenimo traukinį (šiais laikais turbūt reikėtų sakyti – lėktuvą), verčia susikrauti kiek įmanoma didesnius nuolat atnaujinamų žinių ir gebėjimų lagaminus. Žinių ir gebėjimų dinamika, būdami dideli ir protingi, galime pasirūpinti patys. O kaip su lagaminais? Lagaminus, mums dar esant ne tokiems dideliems ir protingiems, rūpestingai išdalija mokyklos. Tie dvylika metų dažnai nulemia ir lagamino universalumą, ir dydį.

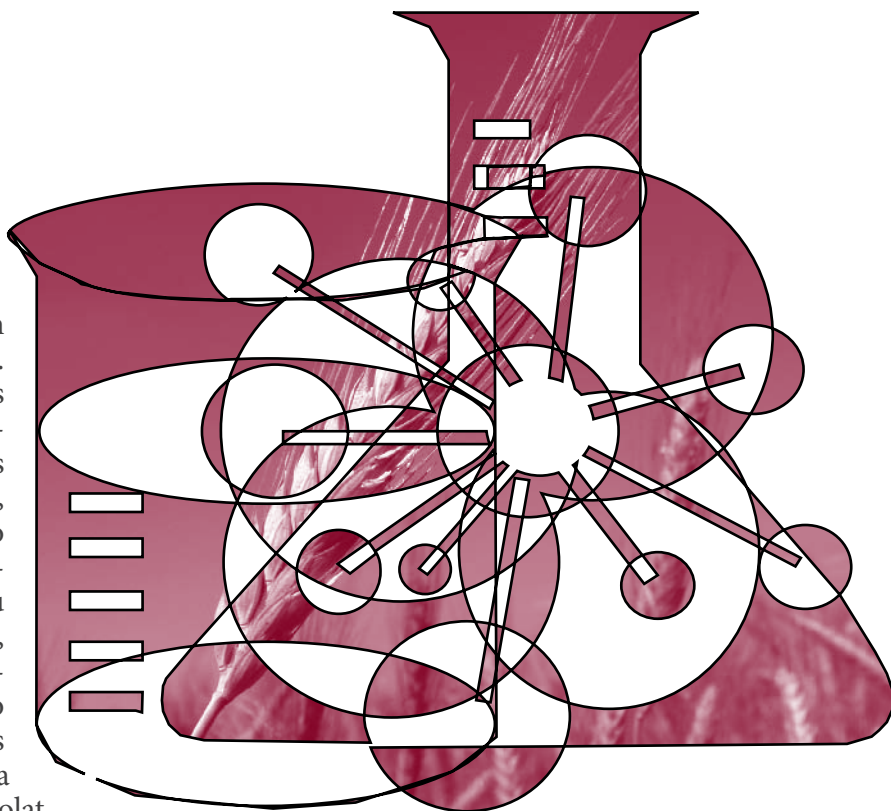
Ne paslaptis, jog tokias „lagaminų dalybas“, tiksliau – mokyklinio išsilavinimo teikimą, yra svarbu stebėti, sekti pokyčius, efektyvumą, įvairias tendencijas ir vis išskylančias naujas problemas švietimo politikoje. Be to, kiekvienai šaliai dar itin svarbus tarptautinis kontekstas – kuria linkme eina švietimas pasauliniu mastu, kiek toli ta kryptimi, lyginant su „kitais“, esame pažengę „mes“ ir dar daug kitų dalykų. Tai atlikti savo inicijuojamais lyginamaisiais švietimo tyrimais, tokiais kaip TIMSS, PIRLS, ICCS, CompED ar SITES, padeda Tarptautinė švietimo pasiekimų vertinimo asociacija IEA (*International Association of the Evaluation of Educational Achievement*). Lietuva, šios asociacijos narė, jau nuo 1992 m. taip pat dalyvauja IEA vykdomuose tyrimuose. Ypač džiaugiamės galimybe jau šešioliktus metus dalyvauti Tarptautiniame matematikos ir gamtos mokslų tyrime TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*). Šis tyrimas, vykdomas kas ketveri metai, padeda surinkti daug vertingos informacijos apie Lietuvos mokinių matematikos bei gamtos mokslų mokymo(si) lygį tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu, taip pat apie mokymo(si) programų efektyvumą, aplinkos veiksnių įtaką mokymui(si), mokytojų kvalifikaciją bei darbe taikomus metodus ir pan.

TIMSS 2007 – ketvirtasis šio tyrimo ciklas Lietuvoje ir pasaulyje. Iki tol šie tyrimai vykdėti 1995, 1999 ir 2003 metais. Dalyvaujama tyrime 2007 metais, Lietuva gali palyginti savo rezultatus su 67 pasaulio šalių rezultatais.

Šiame leidinyje pristatomas pats tyrimas, aptariami VIII klasės mokinių gamtos mokslų rezultatai įvairiuose kontekstuose. Daugiau informacijos apie TIMSS 2007 bei kitus jo ciklus galite rasti internete adresais www.timss.org ir www.egzaminai.lt.

Tikimės, kad šių rezultatų analizė bei panaudojimas kreipiant švietimo politiką naujomis, vis efektyvesnėmis kryptimis padės mūsų šalies mokiniams iš mokyklų išsinešti kuo didesnius ir talpesnius žinių ir gebėjimų lagaminus pasaulio gyvenimo lėktuvo bagažo skyriui užpildyti.

Malonaus skaitymo!

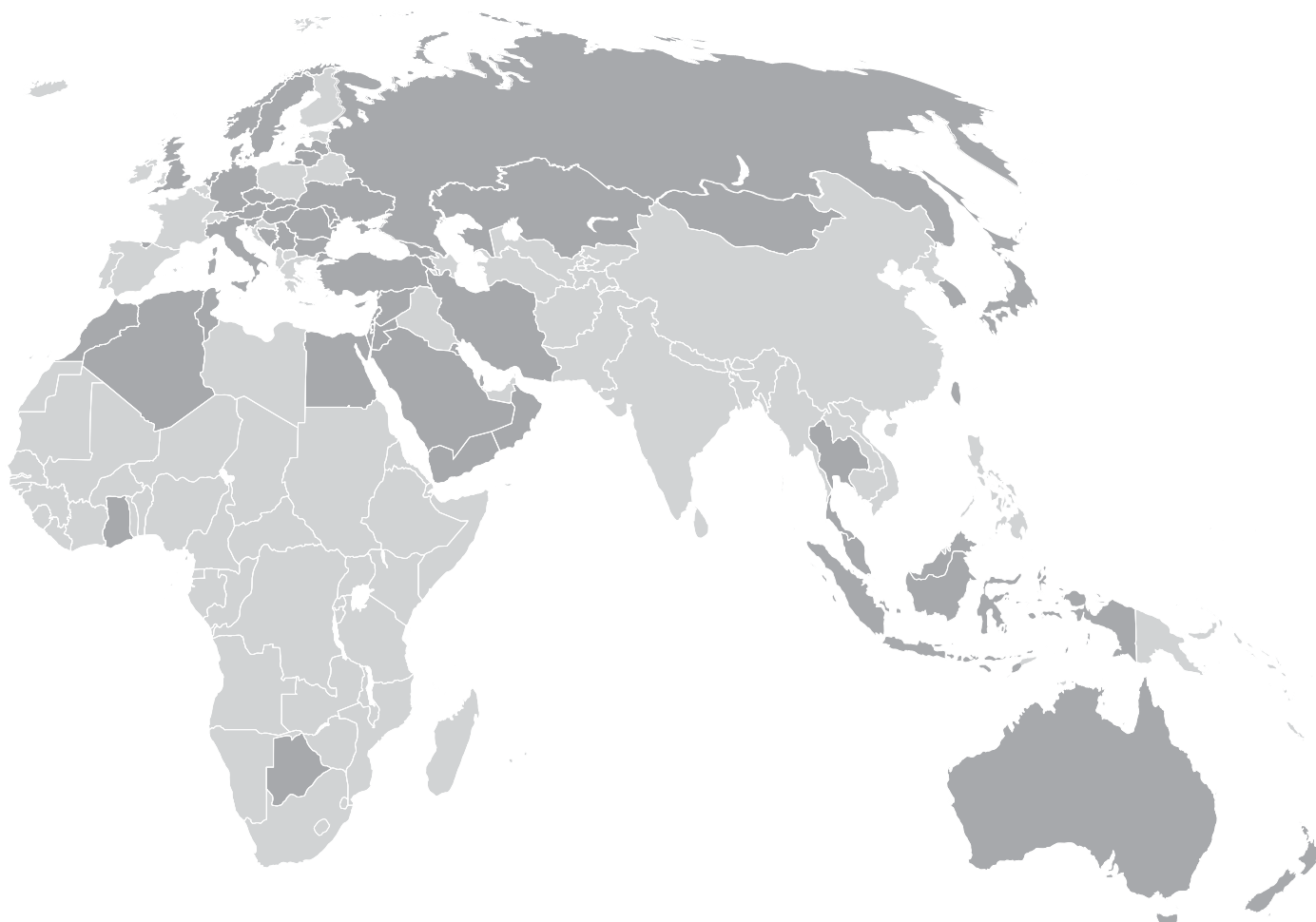

1 Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas TIMSS

Šalys	4 klasė			8 klasė			
	2007 m.	2003 m.	1995 m.	2007 m.	2003 m.	1999 m.	1995 m.
Alžyras	•			•			
Anglija	•	•	•	•	•	•	•
Armėnija	•	•		•	•		
Australija	•	•	•	•	•	•	•
Austrija	•		•				•
Bahreinas				•	•		
Bosnija ir Hercegovina				•			
Botsvana				•	•		
Bulgarija				•	•	•	•
Čekija	•		•	•		•	•
Danija	•						•
Egiptas				•	•		
Gana				•	•		
Gruzija	•			•			
Honkongas	•	•	•	•	•	•	•
Indonezija				•	•	•	
Iranas	•	•	•	•	•	•	•
Italija	•	•	•	•	•	•	•
Izraelis			•	•	•	•	•
Japonija	•	•	•	•	•	•	•
JAV	•	•	•	•	•	•	•
Jemenas	•	•					
Jordanija				•	•	•	
Kataras	•			•			
Kazachstanas	•						
Kipras		•	•	•	•	•	•
Kolumbija	•			•			•
Korėja			•	•	•	•	•
Kuveitas	•		•	•			•
Latvija	•	•	•		•	•	•
Libanas				•	•		
Lietuva	•	•		•	•	•	•
Malaizija				•	•	•	
Malta				•			
Marokas	•	•		•	•	•	
Naujoji Zelandija	•	•	•		•	•	•
Norvegija	•	•	•	•	•		•
Nyderlandai	•	•	•		•	•	•
Omanas				•			

1.1 lentelė
TIMSS 2007 tyrime dalyvavusios šalys

Šalys	4 klasė			8 klasė			
	2007 m.	2003 m.	1995 m.	2007 m.	2003 m.	1999 m.	1995 m.
Palestina				•	•		
Rumunija				•	•	•	•
Rusija	•	•		•	•	•	•
Salvadoras	•			•			
Saudo Arabija				•	•		
Serbija				•	•		
Singapūras	•	•	•	•	•	•	•
Sirija				•	•		
Škotija	•	•	•	•	•		•
Slovakija	•				•	•	•
Slovėnija	•	•	•	•	•	•	•
Švedija	•			•	•		•
Tailandas			•	•		•	•
Taivanas	•	•		•	•	•	
Tunisas	•	•		•	•	•	
Turkija				•		•	
Ukraina	•			•			
Vengrija	•	•	•	•	•	•	•
Vokietija	•						•
Kiti dalyviai							
Alberta (Kanada)	•		•			•	•
Baskų kraštas (Ispanija)				•	•		
Britų Kolumbija (Kanada)	•			•		•	
Dubajus (JAE)	•			•			
Kvebekas (Kanada)	•	•	•	•	•	•	•
Masačusetsas (JAV)	•			•		•	
Minesota (JAV)	•		•	•			•
Ontarijas (Kanada)	•	•	•	•	•	•	•

Kas yra TIMSS?

TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*) – tai tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų gebėjimų tyrimas, kas ketverius metus vykdomas daugelyje šalių, išsibarsčiusių po beveik visus pasaulio žemynus. Šis tyrimas 2007 metais vykdytas jau ketvirtą kartą. Pirmasis TIMSS ciklas vyko 1995 m. (jame dalyvavo 41 šalis), antrasis – 1999 m. (38 šalys dalyvės), trečiasis – 2003 m. (51 pasaulio šalis), o 2007 m. tyrime dalyvavo net 68 šalys. Pastarosios šalys yra pažymėtos 1.1 lentelėje.

Ką TIMSS tiria?

TIMSS tiria mokinių matematikos bei gamtos mokslų pasiekimus, taip pat surenka daug svarbios informacijos apie minėtiems pasiekimams įtakos turinčius veiksnius – mokymosi aplinką, mokytojų pasiruošimą, mokyklų išteklius bei mokymo programų kokybę.

Kalbant apie populiaciją, reikia pasakyti, kad 1995 m. buvo tiriami III, IV, VII, VIII ir XII klasių mokinių pasiekimai, 1999 m. tyrimo populiacija buvo aštuntokai, o 2003 ir 2007 m. tyrime dalyvavo IV bei VIII klasių mokiniai. Taip pat buvo apklausiami jų matematikos bei gamtos mokslų mokytojai ir tyrime dalyvaujančių mokyklų direktoriai.

Kas organizuoja TIMSS?

TIMSS yra inicijuotas Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA *International Association of the Evaluation of Educational Achievement*. Įsikūrusi 1959 m., ši nepriklausoma tarptautinė organizacija pagrindiniu savo tikslu laiko lyginamąjį švietimo politikos, mokymo bei mokymosi praktikos ir mokinių pasiekimų tyrimų vykdymą. IEA, kurios būstinė yra Amsterdamo (Nyderlandai), sudaro įvairių šalių valstybinės švietimo institucijos ir tyrimų centrai. IEA organizacijai priklauso daugiau nei 60 šalių iš viso pasaulio.

Prie šio didžiulio darbo atskiruose jo etapuose prisideda ir kitos įvairios organizacijos bei specialistų grupės (detaliau jas pristatysime kiek vėliau).

Kartu su TIMSS IEA vykdo ir kitus tyrimus švietimo tematika: tai PIRLS, ICCS ir SITES, kurie vykdomi ir Lietuvoje, bei TEDS-M ir CompEd. Šie tyrimai padeda pamatyti detalesnį mūsų šalies švietimo sistemą atspindinčių aspektų paveikslą.

Dar vienas tyrimas, vykdomas Lietuvoje, yra OECD PISA (*Programme for International Student Assessment*). Juo tiriami 15 metų mokinių matematikos, gamtos mokslų bei skaitymo gebėjimai pasirengimo profesinei veiklai bei gyvenimui apskritai aspektu.

Taigi visi šie tyrimai dovanoja šalims dalyvėms galimybę stebėti visą puokštę mokymo(si) efektyvumo veiksnių bei tendencijų.

Kuo TIMSS ypatingas?

MOKYMO PROGRAMOS SAMPRATA. TIMSS mokymo programą apibrėžia kaip stambią organizacinę idėją, nurodančią būdus, kuriais mokiniams yra suteikiamos švietimo galimybės, bei faktorius, veikiančius tai, kaip mokiniai naudojami šiomis galimybėmis. TIMSS akcentuoja tris mokymo programos aspektus. Pagal juos mokymo programa gali būti numatytoji, įgyvendinamoji bei įsisavintoji. Šie aspektai rodo, kokias matematikos bei gamtos mokslų žinias visuomenė išskiria kaip žinotinas mokiniams ir kaip turėtų būti organizuojama švietimo sistema, kad vaikai šias žinias gautų bei įsisavintų. Taigi, kas, kieno ir kaip yra mokoma klasėse, ką mokiniai išties išmoksta ir kaip jie savo įgytas žinias vertina – tai pagrindiniai klausimai, į kuriuos bando atsakyti TIMSS (žr. 1.1 pav.).

1.1 paveikslas

TIMSS akcentuojami mokymo(si) programos sampratos aspektai

KONTEKSTO SVARBA. Labai svarbi TIMSS tyrimo dalis yra mokymo(si) konteksto analizė. Duomenys apie mokymosi lygį, be abejo, yra svarbūs, tačiau ne ką mažiau svarbūs yra ir įvairūs faktoriai, veikiantys mokymo(si) bei gebėjimų ugdymo efektyvumą. Juk mokomasi ne izoliuotoje terpėje, o aplinkoje, kupinoje įvairiausių veiksnių. TIMSS išskiria tokius šių veiksnių pavyzdžius kaip mokyklos tipas, konkrečios mokyklos turimos lėšos, mokymo būdai, mokytojo savybės, mokinio nuostatos bei namų aplinkos sąlygos. Visa tai labai veikia mokinio mokymą(si) bei pasiekimus. TIMSS šią konteksto analizę sieja su gautais mokymosi tyrimo rezultatais, ieško sąsajų, teikia prielaidas bei argumentus atskirose šalyse vykdomos švietimo politikos pokyčiams.

DĖMESYS GEBĖJIMUI PRITAIKYTI ŽINIAS. TIMSS daug dėmesio skiria žinių taikymo aspektui. Tyrime išskiriamos tam tikros tiek matematikos, tiek gamtos mokslų sritys, kurias tiriamo amžiaus vaikai, kaip kad tikimasi pagal mokymo programas, turėtų atitinkamai išmanyti. Tiriama ne vien žinių kiekio aspektu. Svarbus yra ir kitas aspektas – tai būtent gebėjimas turimas žinias pritaikyti praktikoje, sprendžiant kasdienes problemas. Pavyzdžiui, VIII klasės mokinių gamtos mokslų žinioms tirti yra skirta 30 proc. tyrimo medžiagos, o pritaikymui ir gebėjimui pagrįsti kartu – net 70 proc. (TIMSS 2007). Tokiu būdu tarsi pažymimas mokymosi vidurinėje mokykloje tikslas, kurio esmė yra ne žinių surikiavimas atmintyje, o jų teikiama nauda tolesniame gyvenime.

TIMSS VERTĖ. TIMSS padeda šalims kontroliuoti bei vertinti savąjį matematikos bei gamtos mokslų mokymą. Dalyvavimas TIMSS tyrime šalims leidžia:

1. Surinkti išsamią informaciją apie tai, kokias matematikos bei gamtos mokslų sąvokas mokiniai yra įsisavinę iki IV bei VIII klasių; taip pat suteikia galimybę minėtuosius savo šalies duomenis palyginti su atitinkamais kitų šalių duomenimis, sužinoti savo šalies užimamą poziciją pasaulio šalių kontekste.
2. Įvertinti tarptautinį matematikos bei gamtos mokslų mokymosi progresą (IV bei VIII klasėse).
3. Nustatyti matematikos bei gamtos mokslų žinių augimą ir gabumų vystymąsi nuo IV iki VIII klasės.
4. Stebėti mokymo bei mokymosi efektyvumą, lyginant IV ir VIII klasės mokinių pasiekimus, nes ta pati tirtųjų ketvirtaklasių populiacija kito tyrimo ciklo metu yra tirama jau aštuntoje klasėje.
5. Suprasti aplinkas, kuriose mokiniams geriausiai sekasi mokytis. TIMSS suteikia galimybę palyginti įvairių šalių švietimo politikų veiksnius, atspindinčius mokymo(si) programose bei ištekliuose ir lemiančius aukštesnį mokinių pasiekimų lygį.
6. Naudotis tyrimo duomenimis, viena ar kita linkme kreipiant bei gerinant vidinės politikos aspektus.
7. Ištirti tam tikrų aspektų veikimą šalių viduje, nes TIMSS suteikia galimybę prie visoms šalims dalyvėms bendro tyrimo klausimyno prijungti ir svarbius vietinės reikšmės klausimus.

Kaip TIMSS susidoroja su mokymo programų skirtinguose pasaulio kraštuose skirtumais?

Tiriant tokio didelio skaičiaus pasaulio šalių mokinių pasiekimus susiduriama su didžiule tiek kultūrine, tiek politine, tiek ekonomine įvairove, kuri atspindi ir šalių švietimo politikoje, o tai lemia ir mokymo programų skirtumus. Ar įmanoma tokiu atveju šiuo tyrimu gauti validžius duomenis? TIMSS tam skiria daug dėmesio. Kuriant apmatus tyrimams bendradarbiaujama su visų tyrime dalyvaujančių šalių nacionalinių centrų atstovais. Jų balsas yra labai svarbus kritikuojant ar duodant patarimus dėl vystomos tyrimo struktūros. TIMSS nacionaliniai tyrimo koordinatoriai, nacionaliniai dalyvaujančių šalių komitetai bei ekspertų grupės parengė tyrimo apmatus. Šalys dalyvės užpildė detalius klausimynus apie temas, sudarančias jų mokymo programas, bei temų tinkamumą ir norą įvertinti ketvirtos ir aštuntos klasės mokinių pasiekimus pagal atitinkamas temas. Tada bendro pasitarimo būdu buvo priimtas sprendimas, kokių sričių ir temų žinios bei gebėjimai bus tikrinami. Reikia pažymėti, kad į tyrimą įeina ne visų dalyvaujančių šalių mokymo programose esančios matematikos bei gamtos mokslų temos, kaip kad būtų galima manyti. Pasirinkus tik tokias temas, kurių būtų mokoma(si) visose be išimties tyrime dalyvaujančiose šalyse, tyrimo programa būtų labai skurdi. Šio glaudaus bendradarbiavimo tikslas yra užtikrinti, kad tyrimui pasirinktos temos daugumos šalių dalyvių būtų pripažintos svarbiomis.

Apskritai TIMSS labai daug darbo bei jėgų skiriama aukštai duomenų kokybei užtikrinti. Standartus stengiamasi suderinti kiekviename tyrimo žingsnyje – atrenkant imtį, derinant vertimus, tyrimo instrumentus, administravimą, rezultatų skaičiavimą ir pan. (išsamų kokybės užtikrinimo ir mokslinio procedūrų pagrįstumo aprašymą galima rasti techninėje tyrimo ataskaitoje – *TIMSS 2007 Technical Report*).

TIMSS 2007

TIMSS 2007 – jau ketvirtasis šio didžiulę reikšmę turinčio tyrimo ciklas. Daugelis tyrime dalyvaujančių šalių savo mokymo programų bei aplinkos sąlygų efektyvumo pokyčius gali stebėti jau 12 metų. TIMSS 2007 dalyvavo 68 šalys, t. y. 17 šalių daugiau nei 2003 m. Šiame TIMSS tyrimo cikle, kaip ir ankstesniuose, toliau buvo renkama detali informacija apie matematikos bei gamtos mokslų mokymo(si) programų įgyvendinimą, apie mokytojų pasiruošimą, šaltinių prieinamumą bei įvairių technologijų naudojimą, dėstant mokymo medžiagą.

TYRIMO ORGANIZAVIMAS. Organizuojant bei vykdant TIMSS 2007 tyrimą bendradarbiavo daug įvairių organizacijų. TIMSS tarptautiniame centre Bostone (*TIMSS International Study Center at Boston College*) buvo parengtas tyrimo modelis. IEA teikė įvairiapusę paramą koordinuodama visų IEA šalių bendravimą. Tyrimo imties planą sudarė bei jį prie konkrečių dalyvaujančių šalių sąlygų pritaikė Kanados statistikos departamentas (*Statistics Canada*). Už tyrimo skalių sudarymą buvo atsakinga JAV įsikūrusi Švietimo testavimo agentūra (*Educational Testing Service*). Šalyse dalyvėse tyrimą koordinavo bei vykdė nacionaliniai tyrimo centrai bei koordinatoriai. Gamtos mokslų bei matematikos klausimų peržiūros komitetas SMIRC (*Science and Mathematics Item Review Committee*) kartu su Tarptautiniu studijų centru ISC (*International Study Center*) vystė įvairius tyrimo struktūros aspektus, rekomendavo turinį, pažintines sritis bei pagrindines temas, taip pat orientavo tyrimo eigą.

RĖMĖJAI. Parama TIMSS 2007 tyrimui įgyvendinti atkeliavo iš daugelio šaltinių, kaip antai: JAV švietimo departamento Nacionalinio švietimo statistikos centro (*National Center for Education Statistics of the US Department of Education*), JAV nacionalinio mokslo fondo (*U.S. National Science Foundation*), Pasaulio banko, Jungtinių Tautų plėtros programos, Bostono universiteto, Nacionalinio fondo švietimo tyrimams Anglijoje bei Velse (*National Foundation for Educational Research in England and Wales*), taip pat iš šalių, dalyvaujančių tyrime.

TIMSS 2007 STRUKTŪRA. TIMSS 2007 tyrimo struktūra labai panaši į TIMSS 2003. Norint užtikrinti tyrimo tęstinumą, svarbu šią struktūrą išlaikyti ir neskubėti diegti pokyčių (nuostata nekeisti matavimo būdų yra svarbi ir IEA). Kita vertus, nuo 2007 metų ciklo IEA bei TIMSS tarptautinis centras nusprendė atnaujinti tyrimo programą kiekviename jo cikle. Tai suteiktų dalyvaujančioms šalims daugiau galimybių peržiūrėti ir koreguoti tyrimą kiekviename jo cikle, sudarant sąlygas tyrimo programai, instrumentams bei procedūroms palaipsniui plėtotis ateityje. Vienas pakeitimų, lyginant 2007 m. tyrimo struktūrą su ankstesnėmis, yra tas, jog tiek matematikos, tiek gamtos mokslų turinio sritys ketvirtoms bei aštuntoms klasėms yra pristatomos atskirai. Taip pat stengtasi geriau atspindėti ketvirtos klasės mokymo programą. Įdėta daug pastangų sudarant abiejų klasių pagrindines tyrimo turinio sritis bei prie jų pritaikant nagrinėjamas temas bei tikslus, kad tyrimas tiktų visoms šalims dalyvėms bei atlieptų jų problematiką.

TIMSS 2007 buvo peržiūrėtos ir matematikos bei gamtos mokslų gebėjimų sritys. Stengtasi geriau jas pritaikyti analizei, išvystyti klasifikacinę schemą, apimančią svarbias gebėjimų sritis. Visą šį darbą atliko JAV Nacionalinis švietimo statistikos centras, nacionaliniai tyrimo koordinatoriai bei SMIRC.

Kalbant apie mokymą(si) veikiančių veiksmų tyrimą, reikia pasakyti, kad pokyčių, lyginant su 2003 m. tyrimu, buvo nedaug: tik kiek atnaujinti mokinių, mokytojų bei mokyklų direktorių pildomi klausimynai, taip pat šalių lygmenyje pildomi klausimynai apie įgyvendinamas mokymo programas.

Kad mokiniai turėtų pakankamai laiko atsakyti į klausimus, buvo sumažinta testų sąsiuvinų apimtis, o anketų knygelės kiek supaprastintos dėl aiškumo.

Visais šiais pakeitimais buvo siekta pagerinti TIMSS 2007 matavimų kokybę bei padidinti rezultatų naudingumą dalyvaujančioms šalims.

TIMSS 2007 POPULIACIJA. Kaip jau minėjome, TIMSS 2007 tiriamieji – IV ir VIII klasių mokiniai. TIMSS šias klases išskiria kaip dviejų svarbių švietimo programos etapų atstoves: ketvirtaklasiai yra bėbaigiantys pradinę mokyklą, o aštuntokai užbaigia vidurinę mokymosi vidurinėje mokykloje etapą. TIMSS tiriamas mokymo programų bei mokymo(si) efektyvumas siejamas su mokinių pasiekimais, todėl pastaruosius svarbu įvertinti iš to paties mokyklinio lavinimo taško visose šalyse. Taigi, kad palyginimai būtų teisingi, mokiniai minėtųjų mokslų turėtų būti mokęsi vienodą skaičių metų.

Tyrimo struktūroje apibrėžtas mokymo(si) turinys yra atitinkamai diferencijuotas pagal mokinių amžių, atsižvelgiant į matematikos bei gamtos mokslų temas, pateikiamas kiekvienoje iš šių klasių, bei gilinimosi į šį turinį laipsnį. Pavyzdžiui, tiriant aštuntos klasės praktinius pasiekimus, fizika ir chemija vertinamos kaip atskiros turinio sritys ir pabrėžiamos labiau, nei tiriant ketvirtaklasių pasiekimus, pastaruoju atveju šios sritys suliejamos į vieną – fizinį mokslą. Tas pats pasakytina ir apie matematiką – sritys yra diferencijuotos pagal skirtingų klasių mokymo programų ypatumus. Detaliau šiuos skirtumus bei tyrime akcentuojamą mokslų turinį aptarsime vėliau.

TYRIMO MEDŽIAGA. Tyrimo metu renkama dvejopo pobūdžio informacija, t. y. faktai apie matematikos ir gamtos mokslų žinias bei gebėjimus ir informacija apie mokinių nuostatas bei socio edukacinės aplinkos įtaką, todėl ta informacija buvo renkama skirtingais būdais: tiriant žinias buvo naudojami testų sąsiuviniai su užduotimis, o norint nustatyti daromas įtakas – anketos (klausimynai) bei TIMSS enciklopedija.

Testų sąsiuviniai

TIMSS testų sąsiuviniai susideda iš matematikos ir gamtos mokslų užduočių komplektų. Tokių komplektų buvo 28, iš jų 14 sudarė gamtos mokslų ir 14 – matematikos užduotys. Vienam mokiniui buvo skirtas vienas komplektas. Kiekviena užduotis kartojosi dviejuose komplektuose – tai leidžia susieti skirtingų mokinių, turinčių skirtingus užduočių komplektus, atsakymus. Siekiant įvykdyti visus TIMSS tyrimo tikslus, užduočių parengiama labai daug (kur kas daugiau, nei mokinys sugebėtų išspręsti per testui skirtą laiką). Norint gauti bendrą šalies mokinių matematikos ir gamtos mokslų žinių bei gebėjimų paveikslą, užduočių komplektai buvo suskirstyti matriciniu atrankos būdu.

TIMSS 2007 testų knygelėse esančios užduotys yra dvejopos: pasirenkamojo atsakymo klausimai ir atvirieji klausimai.

Anketos

Socioedukacinės aplinkos ir kitų veiksnių įtaka mokymosi rezultatams buvo tiriama anketavimo būdu. Jei testų sąsiuviniai buvo skirti tik mokiniams, tai anketos buvo skirtos ir tiriamų vaikų mokytojams, jų mokyklų direktoriams bei nacionaliniams mokymo programos specialistams apklausti. Šiuo būdu norėta įvertinti tai, kokia mokymo programa yra numatoma, kokia įgyvendinama ir galiausiai ką iš to, kas numatyta programoje, mokiniai išties išmoksta.

- **Mokymo programos anketa**

Šia anketa siekta surinkti pagrindinę informaciją apie matematikos ir gamtos mokslų mokymo programų organizavimą kiekvienoje šalyje bei šių programų turinį, skirtą IV ir VIII klasėms. Už šių anketų pildymą buvo atsakingi dalyvaujančių šalių Nacionaliniai tyrimo koordinatoriai.

- **Mokinio anketa**

Šią anketą turėjo užpildyti kiekvienas mokinys, dalyvavęs TIMSS 2007 tyrime. Joje teiraujamasi apie kai kuriuos mokinio mokyklinio gyvenimo bei situacijos šeimoje aspektus, tokius kaip patirtys klasėje, savivoka, nuostata į matematiką bei gamtos mokslus, namų darbus ir užklausinę veiklą, taip pat klausiami apie naudojimosi kompiuteriu galimybes, namiškių teikiamą pagalbą mokantis bei surenkama pagrindinė demografinė informacija.

- **Mokytojo anketa**

Tiriamų VIII klasių matematikos mokytojai turėjo užpildyti šią anketą, suteikiančią informaciją apie mokytojo kvalifikaciją, nuostatas, požiūrį, pedagoginį pasiruošimą, mokymo krūvį ir mokomosios medžiagos pateikimo būdus tose klasėse. Taip pat ir fizikos, chemijos, biologijos bei geografijos mokytojai, mokantys klases, kurių mokinių pasiekimai yra tiriami, užpildė gamtos mokslų mokytojo klausimyną, daugeliu aspektų panašų į skirtąjį matematikos mokytojams. Abiejuose klausimynuose klausta apie tiriamųjų klasių charakteristikas: mokymo trukmę, medžiagą bei užsiėmimus, skirtus tiek turinio mokymui, tiek susidomėjimui mokomu dalyku skatinti. Taip pat teirautasi apie kompiuterio naudojimą pamokose, mokinių mokymosi rezultatų vertinimo praktiką bei ryšių su mokinių tėvais ar globėjais palaikymą. Mokytojų taip pat teirautasi apie jų požiūrį į mokytojų bendradarbiavimą bei profesinį tobulėjimą.

IV klasių mokytojo klausimynus pildė tiriamų ketvirtokų mokytojai. Jie atsakė į klausimus apie matematikos bei gamtos mokslų dėstymą jų klasėse bei savo kaip mokytojo kvalifikaciją.

- **Mokyklos direktoriaus anketa**

Šią anketą pildė kiekvienos mokyklos, dalyvaujančios TIMSS tyrime, direktorius. Joje klausiami apie mokyklos personalą, lėšas, skiriamas matematikos bei gamtos mokslų mokymui, mokyklos tikslus bei direktoriaus vaidmenį, mokymo laiką, ryšių su mokinių tėvais ar globėjais palaikymą bei bendrą mokyklos atmosferą.

TIMSS enciklopedija

Šis leidinys suteikia daug naudingos medžiagos rengiant tyrimą. Enciklopedijoje galima rasti informacijos apie visų šalių dalyvių numatytąsias matematikos ir gamtos mokslų mokymo(si) programas, švietimo sistemas bei politikas. Tuo suteikiama galimybė pažvelgti į įvairias švietimo praktikas, taikomas matematikos bei gamtos mokslų mokymui(si) šiose šalyse, ir įvairiais aspektais palyginti jas tarpusavyje.

TIMSS Lietuvoje

Mūsų šalyje TIMSS tyrimų ciklus organizuoja ir vykdo Nacionalinio egzaminų centro Tyrimų ir analizės skyrius. TIMSS tyrimas Lietuvoje vyksta jau ketvirtą kartą. Stebinčius ankstesnių ciklų (1995, 1999 ir 2003 m.) rezultatų pokyčius švietimo atstovus bei visus, besidominčius šia sritimi, nudžiugino mūsų mokinių pasiekimai. Lietuva pasirodė kaip viena dinamiškiausių šalių, nes per kelerius metus padarė itin sparčią pažangą.

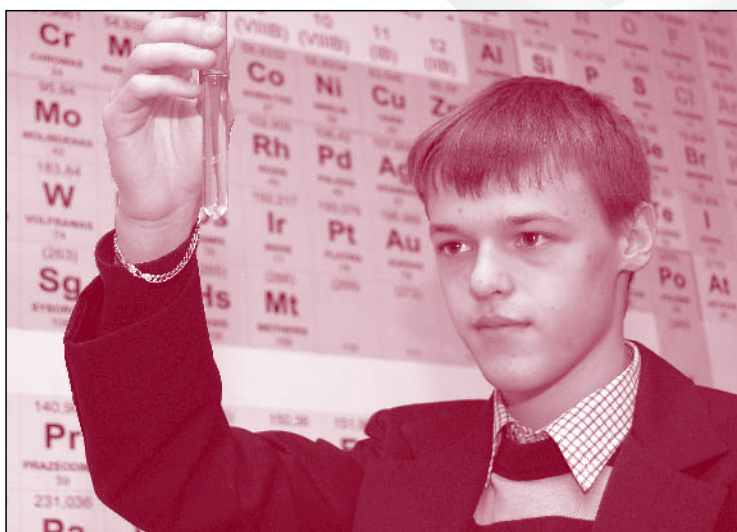
TIMSS 2007 tyrimo populiacija Lietuvoje, kaip ir kitose TIMSS 2007 dalyvavusiose šalyse, buvo IV bei VIII klasių mokiniai. Tyrimo dalyvavo 3980 ketvirtos klasės mokinių iš 156 mokyklų ir 3991 aštuntos klasės mokinys iš 142 mokyklų.

Prie visoms šalims dalyvėms skirtų TIMSS testų sąsiuvinių Lietuvoje VIII klasėms buvo pridėti ir 2 nacionaliniai sąsiuviniai. Taip pat ir į anketas buvo įtraukti keli nacionaliniai klausimai.

Kaip mūsų šalies mokiniams sekėsi TIMSS 2007 tyrimo – pažengėme į priekį ar žengtelėjome atgal, kelintoje pozicijoje pagal vieną ar kitą kriterijų tarp kitų 67 dalyvavusių šalių esame šįkart, kam esame gagesni, o kas sekasi sunkiau – aptarsime šiame leidinyje.

2 TIMSS tyrimo gamtos mokslų programa VIII klasei

TIMSS tyrime mokinių mokymo(si) rezultatai matuojami dviem aspektais – turinio išmanymo bei gebėjimų. Turinio išmanymo lygmuo vertinamas apibrėžus gamtos mokslų turinio sritis. Mokinių gebėjimai tiriami suskirstyti pagal mąstymo procesus. Jie nurodo, kokio elgesio tikimasi iš mokinių, šiems susidūrus su gamtos mokslų turiniu. Tai, be mokymo(si) programoje pateiktų faktinių žinių, didelė reikšmė teikiama mokėjimui tas žinias pritaikyti praktiškai, jas naudoti bei įvaldyti. Abu šiuos aspektus panagrinėsime detaliau.

Gamtos mokslų gebėjimų sritys

TIMSS 2007 išskiriamos 3 gamtos mokslų gebėjimų sritys. Jas apibūdinsime bei paaiškinsime 2.1 lentelėje.

2.1 lentelė

Gamtos mokslų gebėjimų sritys TIMSS 2007 VIII klasės tyrime

Gamtos mokslų gebėjimų sritys	Gebėjimai, kuriuos šios sritys apima
Gamtamokslinės žinios	Tai žinios, susijusios su pagrindiniais gamtos mokslų faktais, informacija, sąvokomis, priemonėmis bei procedūromis. Tikslios bei plataus spektro žinios leidžia mokiniams sėkmingai įsitraukti į pažintinę veiklą, būtiną gamtamokslinei iniciatyvai. Įsitraukti į šią veiklą padeda ir mokėjimas pasirinkti tinkamą įrangą, matavimo prietaisus bei eksperimentines operacijas atliekant tyrinėjimus. Į šią suvokimo sritį įeina ir gebėjimas parinkti iliustruojančius pavyzdžius teiginiams, faktams ar sąvokoms paremti.
Gamtamoksliniai taikymai	Tai gebėjimas pritaikyti turimas žinias paprastose, kasdienėse situacijose. Siekiant išmatuoti taikymų sugebėjimus, TIMSS 2007 buvo prašoma mokinių palyginti, sugretinti, klasifikuoti ir interpretuoti gamtamokslinę informaciją bei turimas žinias pritaikyti ne tik ieškant sprendimo, bet ir vystant vienokį ar kitokį paaiškinimą. Šiuo atveju mokiniai susidūrė su iš mokymosi mokykloje pažįstamais užduočių tipais.
Gamtamokslinis mąstymas	Gamtamokslinio mąstymo prireikia norint susidoroti su kompleksinėmis gamtos mokslų užduotimis. Pagrindinis gamtamokslinio mąstymo ugdymo tikslas – išmokyti mokinius gamtamokslinio argumentavimo, kad galėtų jį naudoti sprendami problemas, vystydami paaiškinimus, ieškodami išvadų bei nepažįstamose situacijose praturtindami savo žinias. Tiriant šią pažintinę sritį, labiau susitelkiama ties nekasdienėmis problemomis, neįprastomis mokiniui situacijomis, daugiapakopėmis užduotimis. Gebėjimas vystyti alternatyvius problemų sprendimo būdus yra svarbus gamtos mokslų mokymo bei mokymosi tikslas.

Gamtos mokslų turinio sritys

Keturios pagrindinės turinio sritys – biologija, chemija, fizika ir fizinė geografija – apibrėžia TIMSS tyrimo VIII klasės gamtos mokslų turinį. Šios sritys atspindi specifines temas, kurių mokomasi VIII klasėje. Kiekvienos srities kiekviena tema atspindi visą puokštę siekių, įrašytų daugumos tyrime dalyvaujančių šalių VIII klasės gamtos mokslų mokymo programose. Paprastai kalbant, šie siekiai parodo, kokio išmanymo bei sugebėjimų yra tikimasi iš aštuntos klasės mokinių. Tad ko iš jų tikimasi (žr. 2.2 lentelę)?

2.2 lentelė

Gamtos mokslų turinio sritys bei jų apimamos temos TIMSS 2007 VIII klasės tyrime

Gamtos mokslų turinio sritys	Turinio sričių temos	Žinios bei gebėjimai
BIOLOGIJA	Organizmų charakteristikos, klasifikacija bei gyvybiniai procesai	Gyvų organizmų skyrimas bei klasifikacija pagal įvairias charakteristikas, pagrindinių žmogaus vidaus organų išsidėstymo žinojimas, gyvybinių organų funkcijų išmanymas.
	Ląstelės ir jų funkcijos	Ląstelių struktūros ir funkcijų žinojimas, gebėjimas nupasakoti gyvų organizmų ląstelių sudėtį, jų reikšmę gyvybiniam procesams, taip pat paaiškinti fotosintezės procesą.
	Gyvybės ciklas, reprodukcija ir paveldimumas	Gebėjimas palyginti skirtingų organizmų augimą bei vystymąsi, paaiškinti skirtumus tarp lytinio bei nelytinio dauginimosi, paaiškinti paveldimumo procesą.
	Įvairovė, prisitaikymas ir natūrali atranka	Mokėjimas sieti rūšių išlikimą ar išnykimą su gyvenamosios aplinkos pokyčiais, gebėjimas paaiškinti fosilijų liudijamą tiesą apie evoliuciją.
	Ekosistemos	Gyvųjų organizmų reikšmės medžiagų apykaitai ir perdirbimui suvokimas, žmogaus įtakos ekologiškai sistemai vertinimas.
	Žmogaus sveikata	Didžiųjų infekcinių susirgimų priežasčių aiškinimas, prevencijos priemonių išmanymas, sveiko gyvenimo būdo reikšmės suvokimas.
CHEMIJA	Medžiagų klasifikacija ir sudėtis	Medžiagų palyginimas bei grupavimas remiantis fizinėmis jų savybėmis, grynujų medžiagų skyrimas nuo mišinių.
	Medžiagų savybės	Gebėjimas pasirinkti tinkamus mišinių komponentų atskyrimo metodus, įvairių veiksnių įtakos medžiagos pokyčiams išmanymas.
	Cheminiai virsmai	Fizinių medžiagos pokyčių skyrimas nuo cheminių, deguonies reikšmės oksidacijos reakcijose suvokimas, žinios apie šilumos išsiskyrimą ar absorbuojimą skirtingų reakcijų metu.
FIZIKA	Fizikos dėsniai bei medžiagos pokyčiai	Tirpimo, virimo, kondensacijos ir kitų procesų paaiškinimas, temperatūros svarbos medžiagos savybių pokyčiams suvokimas.
	Energijos virsmai, šiluma bei temperatūra	Skirtingų energijos formų žinojimas, gebėjimas paaiškinti paprastas energijos transformacijas, skirtingų medžiagų šilumos laidumo palyginimas.
	Šviesa	Pagrindinių šviesos savybių žinojimas, mokėjimas susieti daiktų spalvas su atspindėtos ar sugertos šviesos savybėmis, gebėjimas spręsti praktinius uždavinius naudojantis lęšiais.
	Garsas	Pagrindinių garso charakteristikų – stiprumo, dažnio ir amplitudės – išmanymas bei gebėjimas jas paaiškinti.
	Elektra ir magnetizmas	Gebėjimas paaiškinti srovės tekėjimą elektros grandinėje, pavaizduoti uždara elektros grandinę nubraižant schemą, skirti laidininkus nuo izoliatorių, taip pat mokėjimas apibūdinti magnetų savybes bei magnetinės jėgos poveikį.
	Galia ir judėjimas	Objekto judėjimo paaiškinimas apibūdinant jo poziciją, kryptį bei greitį, pagrindinių jėgos tipų išmanymas (pvz., svorio kaip žemės traukos padarinio), gebėjimas paaiškinti pagrindinius darbo bei paprastų mechanizmų principus, iliustruojant juos pavyzdžiais.
FIZINĖ GEOGRAFIJA	Žemės struktūra ir fizinės savybės	Žemės sluoksnių struktūros žinojimas, naudojimas topografiniais žemėlapiais bei mokėjimas juos interpretuoti, vandens judėjimo bei ryšio tarp skirtingų vandens telkinių supratimas, atmosferos kaip dujų mišinio samprata.
	Žemės procesai, ciklai ir istorija	Gebėjimas nupasakoti uolienu ir vandens ciklus, oro sąlygų bei žemėlapių interpretavimas siejant faktus su globaliais pokyčiais, mokėjimas paaiškinti skirtingų Žemės regionų klimato savitumus.
	Žemės ištekliai, jų naudojimas bei saugojimas	Gebėjimas pateikti tiek atsinaujinančių, tiek neatsinaujinančių Žemės išteklių pavyzdžių, diskutuoti apie skirtingų energijos šaltinių pranašumus bei trūkumus, žmogaus vaidmens naudojant išteklius suvokimas.
	Žemė Saulės sistemoje ir visatoje	Įvairių fenomenų, tokių kaip paros ciklas, potvyniai, mėnulio fazės ir pan., paaiškinimas, traukos jėgos vaidmens Saulės sistemoje suvokimas, gebėjimas palyginti fizines Žemės, Mėnulio ir kitų planetų savybes.

Gamtos mokslų turinio ir gebėjimų sričių procentinės dalys TIMSS 2007 tyrimo VIII klasės testuose nurodytos 2.3 lentelėje.

2.3 lentelė.

Gamtos mokslų turinio ir gamtamokslinių gebėjimų sričių uždavinių procentinės dalys TIMSS 2007 tyrimo VIII klasės testuose

Gamtos mokslų turinys	Gamtos mokslų gebėjimai	Gamtamokslinės žinios	Gamtamoksliniai taikymai	Gamtamokslinis mąstymas	Dalis procentais
	Biologija				35
	Chemija				20
	Fizika				25
	Fizinė geografija				20
	Dalis procentais	30	35	35	100

3 Bendrieji TIMSS tyrimo VIII klasės mokinių gamtos mokslų rezultatai ir jų kaitos tendencijos

Šiame skyriuje pristatysime TIMSS 2007 tyrimo rezultatus. Vienur juos aptarsime visų šalių dalyvių kontekste, kitur – tik kai kurių iš jų, nes skiriasi gamtos mokslų dėstymo būdai: vienosiose šalyse gamtos mokslai dėstomi integruotai, kitose – pateikiami kaip keli mokomieji dalykai (biologija, chemija, fizika bei fizinė geografija). Mūsų šalis priklauso pastarųjų grupei.

Rezultatų pasiskirstymas ir jų kaitos dinamika

Pradėsime nuo bendrų rezultatų pasiskirstymo tarp šalių dalyvių. Pagal rezultatų vidurkį (519 taškų) Lietuva yra dvylikta iš keturiolikos TIMSS skalės vidurkį lenkiančių šalių. Pagal šį rodiklį pirmauja Singapūras ir Taivanas, kurių rezultatų vidurkiai yra atitinkamai 567 ir 561 taškai. Sąrašo pabaigoje atsидūrė Kataras ir Gana (žr. 3.1 lentelę). Čia ir toliau Marokas pateikiamas šalių sąrašo pabaigoje, nes jų mokinių imtis neatitiko tarptautinių standartų.

Lyginami rezultatus tarp šalių, galime įvertinti, kiek reikšmingi yra skirtumai tarp jų. Taigi Lietuvą statistiškai reikšmingai lenkia 10 šalių, o mūsų rezultatai daugmaž sutampa su JAV ir Australijos rezultatais ir nesmarkiai nusileidžia Rusijos aštuntokų rezultatams (žr. 3.3 lentelę).

Analizuodami gamtos mokslų rezultatų dinamiką, matome, jog, lyginant 2003 ir 2007 m. ketvirtokus, didelių skirtumų nėra: tąsyk lenkėme vidurkį 12, dabar – 14 taškų. Buvę ketvirtokai, dabar tirti kaip aštuntos klasės mokiniai, pasirodė kiek geriau – 19 taškų lenkia vidurkį, kaip, beje, ir 2003 m. tirti aštuntokai (žr. 3.2 lentelę).

Stebint rezultatų kaitą nuo 1995 m., įdomu tai, kad nors 2003 ir 2007 m. Lietuvos aštuntokų gamtos mokslų vidutiniai rezultatai išliko tokie patys (519 taškų), tačiau per 12 metų, lyginant su matematika, pažanga šioje srityje buvo didesnė. 1995 m. tyrime mokinių matematikos rezultatai buvo aukštesni nei gamtos mokslų, tačiau jau nuo antrojo tyrimo ciklo ši situacija pasikeitė ir gamtos moksluose mūsų mokiniams ėmė sektis geriau. Didžiulis šuolis buvo tarp pirmojo ir antrojo TIMSS tyrimo ciklų: matematikoje pažanga siekė 10 taškų, o gamtos moksluose ji buvo kiek daugiau nei dukart didesnė – 24 taškai (žr. 3.1 paveikslą). Tačiau praeito tyrimo ciklo rezultatai rodo, kad sparčius mokinių pasiekimų augimas tiek gamtos mokslų, tiek ir matematikos srityje vis dėlto sulėtėjo.

Rezultatai pagal turinio bei gebėjimų sritis

Geriausiai Lietuvos mokiniams sekėsi biologijos turinio srityje (rezultatų vidurkis 527 taškai). Čia mus statistiškai reikšmingai lenkia tik 6 šalys. Sunkiausia mūsų vaikams buvo susidoroti su fizika (505 taškai). Tačiau, lyginant šalių išsidėstymą pagal skirtingų turinio sričių rezultatus, Lietuvos pozicijos skiriasi nežymiai: svyruoja nuo vienuoliktos iki tryliktos.

Pirmosiomis pozicijomis dalijasi Singapūras ir Taivanas, antrosiomis – Japonija, Korėja ir fizinės geografijos srityje kelią prasisėkusi Slovėnija. Paskutinėmis vietomis dalijasi Botsvana, Gana ir Kataras (žr. 3.4 lentelę).

Lygindami rezultatus pagal gebėjimų sritis, matome, jog geriausiai Lietuvos aštuntokams sekėsi gamtamoksliskai mąstyti (rezultatų vidurkis 527 taškai). Šioje srityje statistiskai reikšmingai mus lenkia 7 šalys. Pirmauja bei kiek atsilieka tos pačios šalys, kaip ir turinio srityse, išskyrus Slovėniją (žr. 3.5 lentelę).

Gamtos mokslų pasiekimų skirtumai tarp lyčių

Lietuva yra viena iš trijų šalių, kuriose skirtumai tarp mergaičių ir berniukų rezultatų yra mažiausi – vos po 1 tašką. Pagal absoliučią skirtumo vertę Lietuvoje situacija yra tokia pati kaip Norvegijoje ir Alžyre. Didžiausi skirtumai tarp berniukų ir mergaičių pasiekimų pastebimi Omane, Bahreine ir Katare, net 60–70 taškų mergaičių naudai. Iš 25 šalių, kuriose skirtumai yra statistiskai reikšmingi, vienuolikoje pirmauja berniukai, keturiolikoje – mergaitės. Sakytume, šie skaičiai skiriasi ne itin stipriai, tačiau daugumoje šalių, kuriose pirmauja mergaitės, tie skirtumai yra kur kas ryškesni (žr. 3.6 lentelę). Šalių išsibarstymą apie mergaičių ir berniukų lygių rezultatų tiesę galite pamatyti 3.2 paveiksle.

Tokia situacija Lietuvoje buvo ne visuomet. 1995 m. mergaitės nuo berniukų atsiliko 25 taškais, tačiau kiekviename tyrimo cikle šis skirtumas mažėjo (labiausiai – nuo 1999 iki 2003 metų). Na, o 2007 m., kaip jau minėjome, tas skirtumas faktiskai išnyko (žr. 3.3 paveikslą).

Lyginant berniukų ir mergaičių rezultatus pagal gamtos mokslų turinio bei gebėjimų sritis, šiokių tokių skirtumų vis tik pastebėta. Biologijoje bei chemijoje mergaitės apie 10 taškų lenkia berniukus, o pastarieji pirmauja fizikoje ir fizinėje geografijoje (atitinkamai 17 ir 14 taškų).

Nors mergaitės demonstruoja geresnes gamtamokslines žinias, o berniukai geriau geba jas pritaikyti, gamtamoksliskai mąstyti abiem lytims sekasi vienodai gerai (žr. 3.4 paveikslą).

Tarptautiniai pasiekimų lygmenys

Tarptautiniai pasiekimų lygmenys padeda geriau suprasti, koku būdu yra gaunamas bendras šalies rezultatų vidurkis ir kuo skiriasi šalių rezultatai, kai jų vidurkiai skaitine prasme yra panašūs. Dažniausiai, matyt, įsivaizduojame, jog šalyje yra daugmaž vienodas skaičius įvairių gabumo lygių vaikų. Tačiau vaikų pasiskirstymas pagal išvystytus gabumus gali būti labai įvairus: be minėtojo varianto, gali būti daug tiek labai gabių, tiek ir minimalaus lygmens nepasiekiančių vaikų. Taip pat didžiausią dalį mokinių gali sudaryti tiesiog vidutinių gabumų vaikai. Šiems skirtumams išsiaiškinti bei pabrėžti TIMSS tyrime yra išskirti 4 tarptautiniai pasiekimų lygmenys: tai aukščiausias, kurį paprastai peržengia mažiausia dalis mokinių – tik patys gabiausieji, o kai kuriose šalyse pasiekusių šį lygmenį mokinių išvis nėra, aukštas, vidutinis ir minimalus – jau labiau pasiekiami didesnei daliai tyrime dalyvaujančių aštuntokų.

Pagal mokinių, pasiekusių aukščiausią tarptautinį lygmenį, dalį (8 proc.) Lietuva yra keturiolikta iš 49 šalių dalyvių (tarptautinė mediana – 3 proc.). Pagal šį rodiklį pirmauja Singapūras ir Taivanas (atitinkamai po 32 ir 25 proc. mokinių, pasiekusių aukščiausią lygmenį). Vienuolikos šalių dalyvių mokiniai šio lygmens nepasiekė iš viso.

Aukštą lygmenį pasiekė beveik du penktadaliai Lietuvos mokinių, ir tai yra dvigubai daugiau nei tarptautinė ji įveikusiujų mediana. Minimalaus lygmens nepasiekė 7 proc. Lietuvos mokinių. Mažiausia šį lygmenį pasiekusiųjų dalis yra Katare (29 proc.) ir Ganoje (19 proc.) (žr. 3.7 lentelę).

Stebėdami kaitą nuo 1995 metų, matome, jog aukščiausią bei aukštą lygmenį pasiekusių mokinių dalis Lietuvoje po truputį auga, o štai pasiekusių vidutinį bei minimalų lygmenį 2007 m. kiek sumažėjo, nors iki tol šis skaičius taip pat augo (žr. 3.5 paveikslą).

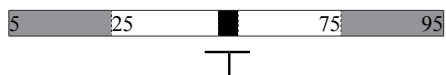
3.1 lentelė

Gamtos mokslų rezultatų pasiskirstymas

Šalys	Gamtos mokslų pasiekimų pasiskirstymas	Rezultatų vidurkis skalėje	Klasė	Amžiaus vidurkis	Žmogiškosios plėtos indeksas
Singapūras		▲ 567 (4.4)	8	14.4	0.922
Taivanas		▲ 561 (3.7)	8	14.2	0.932
Japonija		▲ 554 (1.9)	8	14.5	0.953
Korėja		▲ 553 (2.0)	8	14.3	0.921
Anglija		▲ 542 (4.5)	9	14.2	0.946
Vengrija		▲ 539 (2.9)	8	14.6	0.874
Čekija		▲ 539 (1.9)	8	14.4	0.891
Slovėnija		▲ 538 (2.2)	7 ar 8	13.8	0.917
Honkongas		▲ 530 (4.9)	8	14.4	0.937
Rusija		▲ 530 (3.9)	7 ar 8	14.6	0.802
JAV		▲ 520 (2.9)	8	14.3	0.951
LIETUVA		▲ 519 (2.5)	8	14.9	0.862
Australija		▲ 515 (3.6)	8	13.9	0.962
Švedija		▲ 511 (2.6)	8	14.8	0.956
TIMSS skalės vidurkis		500		-	
Škotija		▼ 496 (3.4)	9	13.7	0.946
Italija		▼ 495 (2.8)	8	13.9	0.941
Armėnija		▼ 488 (5.8)	8	14.9	0.775
Norvegija		▼ 487 (2.2)	8	13.8	0.968
Ukraina		▼ 485 (3.5)	8	14.2	0.788
Jordanija		▼ 482 (4.0)	8	14.0	0.773
Malaizija		▼ 471 (6.0)	8	14.3	0.811
Tailandas		▼ 471 (4.3)	8	14.3	0.781
Serbija		▼ 470 (3.2)	8	14.9	0.810
Bulgarija		▼ 470 (5.9)	8	14.9	0.824
Izraelis		▼ 468 (4.3)	8	14.0	0.932
Bahreinas		▼ 467 (1.7)	8	14.1	0.866
Bosnija ir Hercegovina		▼ 466 (2.8)	8 ar 9	14.7	0.803
Rumunija		▼ 462 (3.9)	8	15.0	0.813
Iranas		▼ 459 (3.6)	8	14.2	0.759
Malta		▼ 457 (1.4)	9	14.0	0.878
Turkija		▼ 454 (3.7)	8	14.0	0.775
Sirija		▼ 452 (2.9)	8	13.9	0.724
Kipras		▼ 452 (2.0)	8	13.8	0.903
Tunisas		▼ 445 (2.1)	8	14.5	0.766
Indonezija		▼ 427 (3.4)	8	14.3	0.728
Omanas		▼ 423 (3.0)	8	14.3	0.814
Gruzija		▼ 421 (4.8)	8	14.2	0.754
Kuveitas		▼ 418 (2.8)	8	14.4	0.891
Kolumbija		▼ 417 (3.5)	8	14.5	0.791
Libanas		▼ 414 (5.9)	8	14.4	0.772
Egiptas		▼ 408 (3.6)	8	14.1	0.708
Alžyras		▼ 408 (1.7)	8	14.5	0.733
Palestina		▼ 404 (3.5)	8	14.0	0.731
Saudo Arabija		▼ 403 (2.4)	8	14.4	0.812
Salvadoras		▼ 387 (2.9)	8	15.0	0.735
Botswana		▼ 355 (3.1)	8	14.9	0.654
Kataras		▼ 319 (1.7)	8	13.9	0.875
Gana		▼ 303 (5.4)	8	15.8	0.553
Marokas		▼ 402 (2.9)	8	14.8	0.646
Kiti dalyviai					
Masačusetsas (JAV)		▲ 556 (4.6)	8	14.2	-
Minesota (JAV)		▲ 539 (4.8)	8	14.3	-
Ontarijas (Kanada)		▲ 526 (3.6)	8	13.8	-
Britų Kolumbija (Kanada)		▲ 526 (2.7)	8	13.9	-
Kvebekas (Kanada)		▲ 507 (3.1)	8	14.2	-
Baskų kraštas (Ispanija)		498 (3.0)	8	14.1	-
Dubajus (JAE)		▼ 489 (2.8)	8	14.2	-

0 100 200 300 400 500 600 700 800

Procentiliai

Vidurkis ir 95% pasikliautinis intervalas ($\pm 2SE$)

▲ Šalies vidurkis statistiškai reikšmingai aukštesnis už TIMSS skalės vidurkį

▼ Šalies vidurkis statistiškai reikšmingai žemesnis už TIMSS skalės vidurkį

3.2 lentelė

Gamtos mokslų rezultatų kaitos 2003 – 2007 m. dinamika

2003 m., 4 klasė		
Šalys	Skirtumas nuo TIMSS skalės vidurkio	
Singapūras	65 (5.5)	▲
Taivanas	51 (1.7)	▲
Japonija	43 (1.5)	▲
Honkongas	42 (3.1)	▲
Anglija	40 (3.6)	▲
JAV	36 (2.5)	▲
Vengrija	30 (3.0)	▲
Rusija	26 (5.2)	▲
Australija	21 (4.2)	▲
Italija	16 (3.8)	▲
LIETUVA	12 (2.6)	▲
Škotija	2 (2.9)	
Slovėnija	-10 (2.5)	▼
Norvegija	-34 (2.6)	▼
Armėnija	-63 (4.3)	▼
Iranas	-86 (4.1)	▼
Tunisas	-186 (5.7)	▼
TIMSS skalės vidurkis	500 (0.0)	
Kiti dalyviai		
Ontarijas (Kanada)	40 (3.7)	▲
Kvebekas (Kanada)	0 (2.5)	

2007 m., 4 klasė		
Šalys	Skirtumas nuo TIMSS skalės vidurkio	
Singapūras	87 (4.1)	▲
Taivanas	57 (2.0)	▲
Honkongas	54 (3.5)	▲
Japonija	48 (2.1)	▲
Rusija	46 (4.8)	▲
Anglija	42 (2.9)	▲
JAV	39 (2.7)	▲
Vengrija	36 (3.3)	▲
Italija	35 (3.2)	▲
Australija	27 (3.3)	▲
Slovėnija	18 (1.9)	▲
LIETUVA	14 (2.4)	▲
Škotija	0 (2.3)	
Armėnija	-16 (5.7)	▼
Norvegija	-23 (3.5)	▼
Iranas	-64 (4.3)	▼
Tunisas	-182 (5.9)	▼
TIMSS skalės vidurkis	500 (0.0)	
Kiti dalyviai		
Ontarijas (Kanada)	36 (3.7)	▲
Kvebekas (Kanada)	17 (2.7)	▲

2003 m., 8 klasė		
Šalys	Skirtumas nuo TIMSS skalės vidurkio	
Singapūras	78 (4.3)	▲
Taivanas	71 (3.5)	▲
Honkongas	56 (3.0)	▲
Japonija	52 (1.7)	▲
Anglija	44 (4.1)	▲
Vengrija	43 (2.8)	▲
JAV	27 (3.1)	▲
Australija	27 (3.8)	▲
Slovėnija	20 (1.8)	▲
LIETUVA	19 (2.1)	▲
Rusija	14 (3.7)	▲
Škotija	12 (3.4)	▲
Norvegija	-6 (2.2)	▼
Italija	-9 (3.1)	▼
Armėnija	-39 (3.5)	▼
Iranas	-47 (2.3)	▼
Tunisas	-96 (2.1)	▼
TIMSS skalės vidurkis	500 (0.0)	
Kiti dalyviai		
Ontarijas (Kanada)	33 (2.7)	▲
Kvebekas (Kanada)	31 (3.0)	▲

2007 m., 8 klasė		
Šalys	Skirtumas nuo TIMSS skalės vidurkio	
Singapūras	67 (4.4)	▲
Taivanas	61 (3.7)	▲
Japonija	54 (1.9)	▲
Anglija	42 (4.5)	▲
Vengrija	39 (2.9)	▲
Slovėnija	38 (2.2)	▲
Honkongas	30 (4.9)	▲
Rusija	30 (3.9)	▲
JAV	20 (2.9)	▲
LIETUVA	19 (2.5)	▲
Australija	15 (3.6)	▲
Škotija	-4 (3.4)	
Italija	-5 (2.8)	
Armėnija	-12 (5.8)	▼
Norvegija	-13 (2.2)	▼
Iranas	-41 (3.6)	▼
Tunisas	-55 (2.1)	▼
TIMSS skalės vidurkis	500 (0.0)	
Kiti dalyviai		
Ontarijas (Kanada)	26 (3.6)	▲
Kvebekas (Kanada)	7 (3.1)	▲

- ▲ Šalies vidurkis statistiškai reikšmingai aukštesnis už TIMSS skalės vidurkį
▼ Šalies vidurkis statistiškai reikšmingai žemesnis už TIMSS skalės vidurkį

3.3 lentelė

Gamtos mokslų rezultatų palyginimas tarp šalių

Šalys	Rezultatų vidurkis skaiėje	Singapūras	Taivanas	Japonija	Korėja	Anglija	Vengrija	Čekija	Slovėnija	Hongkongas	Rusija	JAV	LIETUVA	Australija	Švedija	Škotija	Italija	Armėnija	Norvegija	Ukraina	Jordanija	Malajzija	Tailandas	Serbija	Bulgarija	Izraelis	Bahreinas	Bosnija ir Hercegovina	Rumunija	Iranas	Malta	
Singapūras	567 (4.4)			▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Taivanas	561 (3.7)						▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Japonija	554 (1.9)	◀				▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Korėja	553 (2.0)	◀				▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Anglija	542 (4.5)	◀	◀	◀	◀						▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Vengrija	539 (2.9)	◀	◀	◀	◀							▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Čekija	539 (1.9)	◀	◀	◀	◀							▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Slovėnija	538 (2.2)	◀	◀	◀	◀							▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Hongkongas	530 (4.9)	◀	◀	◀	◀								▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Rusija	530 (3.9)	◀	◀	◀	◀	◀		◀				▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
JAV	520 (2.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀		◀																					
LIETUVA	519 (2.5)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																						
Australija	515 (3.6)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																					
Švedija	511 (2.6)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																				
Škotija	496 (3.4)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																			
Italija	495 (2.8)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																		
Armėnija	488 (5.8)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																	
Norvegija	487 (2.2)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀																
Ukraina	485 (3.5)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀															
Jordanija	482 (4.0)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀															
Malajzija	471 (6.0)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀											
Tailandas	471 (4.3)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀											
Serbija	470 (3.2)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀										
Bulgarija	470 (5.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀										
Izraelis	468 (4.3)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀										
Bahreinas	467 (1.7)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀										
Bosnija ir Hercegovina	466 (2.8)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀										
Rumunija	462 (3.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀										
Iranas	459 (3.6)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀		◀	◀							
Malta	457 (1.4)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀		
Turkija	454 (3.7)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀		
Sirija	452 (2.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	
Kipras	452 (2.0)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Tunisas	445 (2.1)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Indonezija	427 (3.4)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Omanas	423 (3.0)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Gruzija	421 (4.8)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Kuveitas	418 (2.8)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Kolumbija	417 (3.5)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Libanas	414 (5.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Egiptas	408 (3.6)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Alžyras	408 (1.7)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Palestina	404 (3.5)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Saudo Arabija	403 (2.4)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Marokas	402 (2.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Salvadoras	387 (2.9)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Botsvana	355 (3.1)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Kataras	319 (1.7)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Gana	303 (5.4)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀
Kiti dalyviai																																
Masačusetsas (JAV)	556 (4.6)					▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Minesota (JAV)	539 (4.8)	◀	◀	◀	◀							▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Ontarijas (Kanada)	526 (3.6)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀					▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Britų Kolumbija (Kanada)	526 (2.7)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀					▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Kvebekas (Kanada)	507 (3.1)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀			▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Baskų kraštas (Ispanija)	498 (3.0)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀							▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Dubajus (JAE)	489 (2.8)	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀	◀							▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶

3.3 lentelė

Gamtos mokslų rezultatų palyginimas tarp šalių (tęsinys)

Turkija	Sirija	Kipras	Tunisas	Indonezija	Omanas	Gruzija	Kuveitas	Kolumbija	Libanas	Egiptas	Alžyras	Palestina	Saudo Arabija	Marokas	Salvadoras	Botsvana	Kataras	Gana	<i>Kiti dalyviai</i>	Masačusetas (JAV)	Minesota (JAV)	Ontarijas (Kanada)	Britų Kolumbija (Kanada)	Kvebekas (Kanada)	Baskų kraštas (Ispanija)	Dubajus (JAE)	Rezultatų vidurkis skaleje	Šalys
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲			▲	▲	▲	▲	▲	▲	567 (4.4)	Singapūras
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲			▲	▲	▲	▲	▲	▲	561 (3.7)	Taivanas
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲			▲	▲	▲	▲	▲	▲	554 (1.9)	Japonija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲			▲	▲	▲	▲	▲	▲	553 (2.0)	Korėja
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼		▲	▲	▲	▲	▲	542 (4.5)	Anglija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼		▲	▲	▲	▲	▲	539 (2.9)	Vengrija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼		▲	▲	▲	▲	▲	539 (1.9)	Čekija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼		▲	▲	▲	▲	▲	538 (2.2)	Slovėnija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼			▲	▲	▲	▲	530 (4.9)	Honkongas
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼			▲	▲	▲	▲	530 (3.9)	Rusija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼			▲	▲	▲	520 (2.9)	JAV
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼			▲	▲	▲	519 (2.5)	LIETUVA
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼		▲	▲	515 (3.6)	Australija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼		▲	▲	511 (2.6)	Švedija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼			496 (3.4)	Škotija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼		495 (2.8)	Italija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼			488 (5.8)	Armėnija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼		487 (2.2)	Norvegija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼		485 (3.5)	Ukraina
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼		482 (4.0)	Jordanija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	471 (6.0)	Malaizija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	471 (4.3)	Tailandas
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	470 (3.2)	Serbija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	470 (5.9)	Bulgarija
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	468 (4.3)	Izraelis
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	467 (1.7)	Bahreinas
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	466 (2.8)	Bosnija ir Hercegovina
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	462 (3.9)	Rumunija
			▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	459 (3.6)	Iranas
▲		▲		▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	457 (1.4)	Malta
▲				▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	454 (3.7)	Turkija
				▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	452 (2.9)	Sirija
				▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	452 (2.0)	Kipras
▼	▼	▼	▼		▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	445 (2.1)	Tunisas
▼	▼	▼	▼	▼			▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	427 (3.4)	Indonezija
▼	▼	▼	▼	▼				▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	423 (3.0)	Omanas
▼	▼	▼	▼	▼				▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	421 (4.8)	Gruzija
▼	▼	▼	▼	▼	▼				▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	418 (2.8)	Kuveitas
▼	▼	▼	▼	▼	▼					▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	417 (3.5)	Kolumbija
▼	▼	▼	▼	▼	▼											▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	414 (5.9)	Libanas
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼							▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	408 (3.6)	Egiptas
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼							▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	408 (1.7)	Alžyras
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼								▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	404 (3.5)	Palestina
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼							▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	403 (2.4)	Saudo Arabija
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼							▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	402 (2.9)	Marokas
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼			▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	387 (2.9)	Salvadoras
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼			▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	355 (3.1)	Botsvana
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼			▲		▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	319 (1.7)	Kataras
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼					▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	303 (5.4)	Gana
<i>Kiti dalyviai</i>																												
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲			▲	▲	▲	▲	▲	▲	556 (4.6)	Masačusetas (JAV)
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼		▲	▲	▲	▲	▲	539 (4.8)	Minesota (JAV)
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼			▲	▲	▲	526 (3.6)	Ontarijas (Kanada)
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼			▲	▲	▲	526 (2.7)	Britų Kolumbija (Kanada)
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼		▲	▲	507 (3.1)	Kvebekas (Kanada)
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼		▲	▲	498 (3.0)	Baskų kraštas (Ispanija)
▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▼	▼	▼	▼	▼		▲	489 (2.8)	Dubajus (JAE)

▲ Rezultatų vidurkis statistiškai reikšmingai
aukštesnis lyginant su kita šalimi

▼ Rezultatų vidurkis statistiškai reikšmingai
žemesnis lyginant su kita šalimi

3.4 lentelė

Rezultatai pagal gamtos mokslų turinio sritis

Šalys	Biologija Rezultatų vidurkis	Šalys	Chemija Rezultatų vidurkis	Šalys	Fizika Rezultatų vidurkis	Šalys	Fizinė geografija Rezultatų vidurkis
Singapūras	564 (4.2) ▼	Taivanas	573 (4.2) ▼	Singapūras	575 (3.9) ▼	Taivanas	545 (2.9) ▼
Japonija	553 (1.9) ▼	Singapūras	560 (4.1) ▼	Korėja	571 (2.4) ▼	Slovėnija	542 (2.2) ▼
Taivanas	549 (3.4) ▼	Japonija	551 (1.9) ▼	Japonija	558 (1.9) ▼	Singapūras	541 (4.1) ▼
Korėja	548 (1.9) ▼	Slovėnija	539 (2.5) ▼	Taivanas	554 (3.7) ▼	Korėja	538 (2.2) ▼
Anglija	541 (4.4) ▼	Vengrija	536 (3.5) ▼	Anglija	545 (4.0) ▼	Čekija	534 (2.0) ▼
Vengrija	534 (2.7) ▼	Korėja	536 (2.4) ▼	Vengrija	541 (3.2) ▼	Japonija	533 (2.5) ▼
Čekija	531 (2.1) ▼	Čekija	535 (2.7) ▼	Čekija	537 (2.1) ▼	Honkongas	532 (4.5) ▼
JAV	530 (2.8) ▼	Rusija	535 (3.7) ▼	Honkongas	528 (4.8) ▼	Vengrija	531 (2.9) ▼
Slovėnija	530 (2.3) ▼	Anglija	534 (4.0) ▼	Slovėnija	524 (2.0) ▼	Anglija	529 (4.3) ▼
Honkongas	527 (4.6) ▼	Honkongas	517 (4.6) ▼	Rusija	519 (4.0) ▼	Rusija	525 (3.4) ▼
LIETUVA	527 (2.3)	JAV	510 (2.7) ▼	Australija	508 (4.2) ▼	JAV	525 (3.1) ▼
Rusija	525 (3.6) ▼	LIETUVA	507 (2.3)	Švedija	506 (2.7) ▼	Australija	519 (3.8) ▼
Australija	518 (3.4) ▼	Australija	505 (3.6) ▼	LIETUVA	505 (2.9)	LIETUVA	515 (2.5)
Švedija	515 (2.4) ▼	Švedija	499 (2.4) ▼	Armėnija	503 (5.6) ▼	Švedija	510 (3.0) ▼
Italija	502 (3.0) ▼	Škotija	497 (3.2) ▼	JAV	503 (2.7) ▼	Italija	503 (3.1) ▼
Škotija	495 (3.2) ▼	Jordanas	491 (4.1) ▼	Škotija	494 (3.7) ▼	Norvegija	502 (2.5) ▼
Armėnija	490 (5.9) ▼	Ukraina	490 (3.3) ▼	Ukraina	492 (3.9) ▼	Škotija	498 (3.2) ▼
Norvegija	487 (2.3) ▼	Norvegija	483 (2.2) ▼	Italija	489 (3.1) ▼	Tailandas	488 (3.8) ▼
Tailandas	478 (4.5) ▼	Italija	481 (2.9) ▼	Malaizija	484 (5.7) ▼	Jordanas	484 (3.6) ▼
Jordanas	478 (3.8) ▼	Malaizija	479 (5.0) ▼	Jordanas	479 (4.2) ▼	Ukraina	482 (4.0) ▼
Ukraina	477 (3.4) ▼	Armėnija	478 (6.3) ▼	Norvegija	475 (3.0) ▼	Bulgarija	480 (5.5) ▼
Serbija	474 (3.2) ▼	Bulgarija	472 (6.1) ▼	Izraelis	472 (4.6) ▼	Iranas	476 (3.7) ▼
Bahreinas	473 (2.0) ▼	Bahreinas	468 (2.4) ▼	Iranas	470 (3.6) ▼	Armėnija	475 (5.8) ▼
Izraelis	472 (4.2) ▼	Bosnija ir Hercegovina	468 (2.9) ▼	Malta	470 (1.7) ▼	Rumunija	471 (3.3) ▼
Malaizija	469 (5.8) ▼	Izraelis	467 (4.6) ▼	Serbija	467 (3.0) ▼	Bosnija ir Hercegovina	469 (3.4) ▼
Bulgarija	467 (6.0) ▼	Serbija	467 (3.7) ▼	Bulgarija	466 (5.6) ▼	Turkija	466 (3.3) ▼
Bosnija ir Hercegovina	464 (3.0) ▼	Rumunija	463 (4.0) ▼	Bahreinas	466 (1.5) ▼	Serbija	466 (3.8) ▼
Turkija	462 (3.4) ▼	Iranas	463 (3.5) ▼	Bosnija ir Hercegovina	463 (3.1) ▼	Bahreinas	465 (2.4) ▼
Sirija	459 (2.7) ▼	Tailandas	462 (4.1) ▼	Rumunija	458 (3.4) ▼	Malaizija	463 (5.4) ▼
Rumunija	459 (3.2) ▼	Malta	461 (2.1) ▼	Tailandas	458 (4.2) ▼	Izraelis	462 (4.1) ▼
Malta	453 (1.7) ▼	Tunisas	458 (2.5) ▼	Kipras	458 (2.8) ▼	Kipras	457 (2.3) ▼
Tunisas	452 (2.2) ▼	Kipras	452 (2.5) ▼	Sirija	447 (2.7) ▼	Malta	456 (1.5) ▼
Iranas	449 (3.6) ▼	Sirija	450 (2.9) ▼	Turkija	445 (4.3) ▼	Sirija	448 (3.2) ▼
Kipras	447 (1.9) ▼	Libanas	447 (5.5) ▼	Omanas	443 (2.9) ▼	Tunisas	447 (1.8) ▼
Kolumbija	434 (3.7) ▼	Turkija	435 (5.2) ▼	Kuveitas	438 (2.8) ▼	Indonezija	442 (3.3) ▼
Indonezija	428 (3.1) ▼	Indonezija	421 (3.4) ▼	Indonezija	432 (3.1) ▼	Omanas	439 (2.5) ▼
Gruzija	423 (3.9) ▼	Kolumbija	420 (3.1) ▼	Tunisas	432 (2.5) ▼	Egiptas	426 (3.8) ▼
Kuveitas	419 (2.6) ▼	Gruzija	418 (4.6) ▼	Libanas	431 (5.1) ▼	Gruzija	425 (4.1) ▼
Omanas	414 (3.1) ▼	Kuveitas	418 (3.8) ▼	Gruzija	416 (5.8) ▼	Saudo Arabija	423 (2.3) ▼
Alžyras	411 (1.9) ▼	Omanas	416 (3.6) ▼	Palestina	414 (3.7) ▼	Alžyras	413 (1.6) ▼
Saudo Arabija	407 (2.4) ▼	Marokas	416 (3.0) ▼	Egiptas	413 (3.3) ▼	Kuveitas	410 (3.0) ▼
Egiptas	406 (3.4) ▼	Alžyras	414 (1.7) ▼	Saudo Arabija	408 (2.3) ▼	Palestina	408 (3.7) ▼
Libanas	405 (6.2) ▼	Palestina	413 (4.2) ▼	Kolumbija	407 (3.5) ▼	Kolumbija	407 (3.9) ▼
Palestina	402 (4.1) ▼	Egiptas	413 (4.0) ▼	Marokas	405 (3.1) ▼	Salvadoras	400 (2.9) ▼
Salvadoras	398 (3.0) ▼	Saudo Arabija	390 (2.5) ▼	Alžyras	397 (2.2) ▼	Marokas	397 (3.8) ▼
Marokas	395 (3.5) ▼	Salvadoras	377 (3.2) ▼	Salvadoras	380 (3.5) ▼	Libanas	389 (6.4) ▼
Botsvana	359 (2.9) ▼	Botsvana	371 (2.4) ▼	Botsvana	351 (3.2) ▼	Botsvana	361 (4.0) ▼
Kataras	318 (1.7) ▼	Gana	342 (4.9) ▼	Kataras	347 (2.1) ▼	Kataras	312 (1.9) ▼
Gana	304 (4.9) ▼	Kataras	322 (1.8) ▼	Gana	276 (5.8) ▼	Gana	294 (5.8) ▼
Kiti dalyviai							
Masačusetsas (JAV)	563 (4.3) ▼	Masačusetsas (JAV)	540 (4.6) ▼	Masačusetsas (JAV)	535 (5.0) ▼	Masačusetsas (JAV)	560 (4.0) ▼
Minesota (JAV)	555 (5.2) ▼	Minesota (JAV)	519 (4.9) ▼	Ontarijas (Kanada)	520 (4.1) ▼	Minesota (JAV)	545 (5.5) ▼
Ontarijas (Kanada)	537 (3.8) ▼	Britų Kolumbija (Kanada)	505 (2.7) ▼	Britų Kolumbija (Kanada)	517 (2.8) ▼	Britų Kolumbija (Kanada)	530 (2.7) ▼
Britų Kolumbija (Kanada)	535 (3.2) ▼	Ontarijas (Kanada)	505 (3.4) ▼	Minesota (JAV)	514 (4.8) ▼	Ontarijas (Kanada)	530 (4.3) ▼
Kvebekas (Kanada)	513 (2.9) ▼	Kvebekas (Kanada)	497 (3.1) ▼	Baskų kraštas (Ispanija)	493 (3.4) ▼	Baskų kraštas (Ispanija)	514 (2.8) ▼
Baskų kraštas (Ispanija)	498 (2.9) ▼	Dubajus (JAE)	493 (3.5) ▼	Kvebekas (Kanada)	492 (3.4) ▼	Kvebekas (Kanada)	513 (3.5) ▼
Dubajus (JAE)	485 (3.4) ▼	Baskų kraštas (Ispanija)	472 (3.5) ▼	Dubajus (JAE)	489 (3.4) ▼	Dubajus (JAE)	490 (3.2) ▼

▲ Lietuvos mokinių rezultatų vidurkis statistiškai reikšmingai aukštesnis už tos šalies rezultatų vidurkį

▼ Lietuvos mokinių rezultatų vidurkis statistiškai reikšmingai žemesnis už tos šalies rezultatų vidurkį

3.5 lentelė

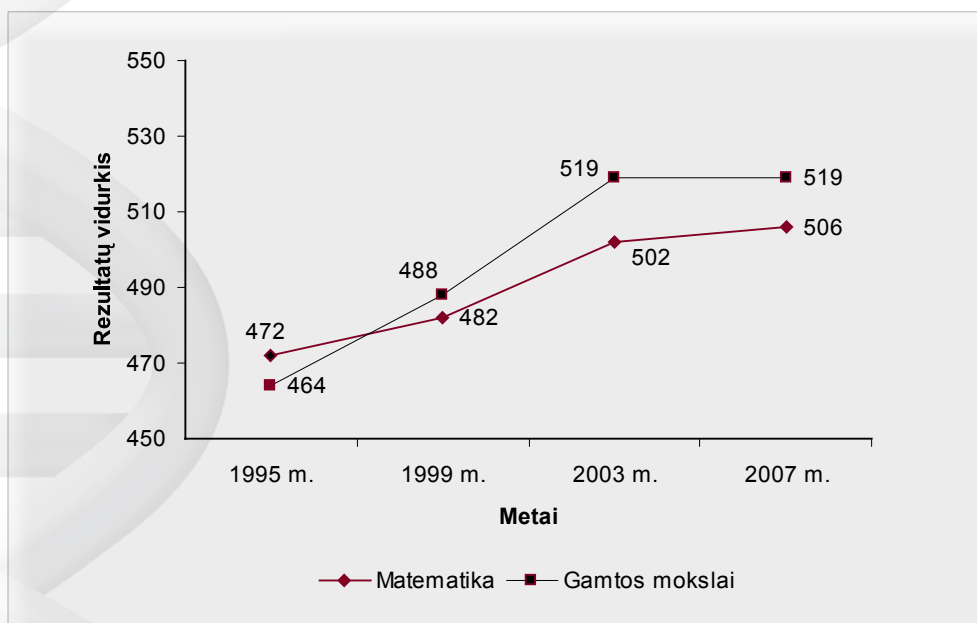
Rezultatai pagal gamtos mokslų gebėjimų sritis

Šalys	Gamtamokslinės žinios Rezultatų vidurkis	Šalys	Gamtamokslų taikymai Rezultatų vidurkis	Šalys	Gamtamokslinis mąstymas Rezultatų vidurkis
Singapūras	567 (4.2) ▼	Taivanas	565 (3.5) ▼	Singapūras	564 (4.1) ▼
Taivanas	560 (3.4) ▼	Singapūras	554 (4.5) ▼	Japonija	560 (2.0) ▼
Japonija	555 (2.0) ▼	Korėja	543 (2.0) ▼	Korėja	558 (2.0) ▼
Vengrija	549 (3.0) ▼	Rusija	534 (4.3) ▼	Anglija	547 (4.0) ▼
Korėja	547 (2.0) ▼	Japonija	534 (2.2) ▼	Taivanas	541 (3.5) ▼
Čekija	539 (1.9) ▼	Slovėnija	533 (2.0) ▼	Slovėnija	538 (2.2) ▼
Anglija	538 (4.0) ▼	Čekija	533 (2.1) ▼	Čekija	534 (2.3) ▼
Slovėnija	533 (2.2) ▼	Honkongas	532 (4.5) ▼	Honkongas	533 (5.0)
Rusija	527 (3.8) ▼	Anglija	530 (4.9) ▼	Australija	530 (3.6)
Honkongas	522 (4.9)	Vengrija	524 (3.0) ▼	Vengrija	530 (3.0)
JAV	516 (2.7)	LIETUVA	513 (2.4)	JAV	529 (2.9)
LIETUVA	512 (2.2)	JAV	512 (2.9)	LIETUVA	527 (2.5)
Australija	510 (3.2)	Švedija	505 (2.3) ▲	Rusija	520 (3.7)
Švedija	509 (2.7)	Australija	501 (3.1) ▲	Švedija	517 (2.6) ▲
Armėnija	502 (5.4)	Italija	494 (3.3) ▲	Škotija	511 (3.6) ▲
Italija	498 (2.9) ▲	Armėnija	493 (6.4) ▲	Italija	493 (2.6) ▲
Škotija	495 (3.1) ▲	Jordanas	491 (4.5) ▲	Norvegija	491 (2.8) ▲
Ukraina	488 (3.7) ▲	Bulgarija	489 (5.8) ▲	Ukraina	488 (3.9) ▲
Norvegija	486 (2.3) ▲	Bosnija ir Hercegovina	486 (3.7) ▲	Malaizija	487 (4.9) ▲
Jordanas	485 (4.1) ▲	Norvegija	486 (2.0) ▲	Izraelis	481 (4.2) ▲
Malaizija	473 (5.9) ▲	Serbija	485 (2.8) ▲	Malta	473 (1.4) ▲
Tailandas	472 (4.1) ▲	Škotija	480 (3.9) ▲	Tailandas	473 (4.0) ▲
Izraelis	472 (4.2) ▲	Ukraina	477 (3.8) ▲	Jordanas	471 (4.1) ▲
Bulgarija	471 (6.1) ▲	Sirija	474 (2.9) ▲	Bahreinas	469 (2.0) ▲
Rumunija	470 (3.5) ▲	Tailandas	473 (4.4) ▲	Turkija	462 (3.4) ▲
Serbija	469 (3.6) ▲	Bahreinas	469 (2.1) ▲	Iranas	462 (3.8) ▲
Bahreinas	468 (2.1) ▲	Iranas	468 (3.9) ▲	Kipras	460 (2.3) ▲
Bosnija ir Hercegovina	463 (2.8) ▲	Turkija	462 (3.6) ▲	Rumunija	460 (3.5) ▲
Malta	462 (1.6) ▲	Malaizija	458 (6.5) ▲	Armėnija	459 (6.5) ▲
Kipras	456 (2.0) ▲	Izraelis	456 (5.0) ▲	Tunisas	458 (2.9) ▲
Iranas	454 (3.8) ▲	Rumunija	451 (4.2) ▲	Serbija	455 (3.5) ▲
Turkija	450 (3.6) ▲	Tunisas	441 (2.0) ▲	Bosnija ir Hercegovina	452 (3.1) ▲
Sirija	445 (3.0) ▲	Gruzija	440 (5.1) ▲	Bulgarija	448 (6.1) ▲
Tunisas	445 (2.3) ▲	Kipras	438 (2.6) ▲	Sirija	440 (2.7) ▲
Indonezija	425 (3.1) ▲	Malta	436 (1.5) ▲	Indonezija	438 (3.2) ▲
Omanas	423 (3.2) ▲	Egiptas	434 (3.9) ▲	Omanas	428 (3.5) ▲
Libanas	422 (5.8) ▲	Kuveitas	430 (2.5) ▲	Kolumbija	428 (2.7) ▲
Gruzija	422 (4.5) ▲	Omanas	428 (3.5) ▲	Libanas	420 (5.6) ▲
Kolumbija	417 (3.1) ▲	Indonezija	426 (3.6) ▲	Alžyras	414 (1.9) ▲
Kuveitas	417 (2.9) ▲	Kolumbija	418 (4.0) ▲	Marokas	413 (3.0) ▲
Palestina	412 (4.0) ▲	Saudo Arabija	417 (2.1) ▲	Kuveitas	411 (2.9) ▲
Alžyras	410 (2.4) ▲	Alžyras	409 (1.9) ▲	Palestina	396 (3.8) ▲
Egiptas	404 (3.6) ▲	Palestina	407 (3.5) ▲	Egiptas	395 (3.4) ▲
Saudo Arabija	403 (2.7) ▲	Libanas	403 (5.9) ▲	Saudo Arabija	395 (2.5) ▲
Marokas	400 (3.3) ▲	Marokas	396 (3.1) ▲	Gruzija	394 (4.6) ▲
Salvadoras	388 (3.2) ▲	Salvadoras	394 (3.2) ▲	Salvadoras	384 (3.4) ▲
Botsvana	358 (3.2) ▲	Botsvana	361 (2.9) ▲	Botsvana	362 (2.7) ▲
Kataras	322 (1.5) ▲	Kataras	325 (1.7) ▲	Kataras	- -
Gana	291 (5.5) ▲	Gana	316 (5.7) ▲	Gana	- -
Kiti dalyviai					
Masačusetsas (JAV)	550 (4.0) ▼	Masačusetsas (JAV)	545 (4.2) ▼	Masačusetsas (JAV)	564 (4.0) ▼
Minesota (JAV)	534 (4.8) ▼	Minesota (JAV)	526 (4.8) ▼	Minesota (JAV)	545 (5.3) ▼
Ontarijas (Kanada)	522 (3.6) ▼	Britų Kolumbija (Kanada)	516 (2.9)	Ontarijas (Kanada)	542 (4.0) ▼
Britų Kolumbija (Kanada)	521 (2.8) ▼	Ontarijas (Kanada)	510 (3.3)	Britų Kolumbija (Kanada)	535 (3.0) ▼
Kvebekas (Kanada)	500 (3.1) ▲	Kvebekas (Kanada)	495 (2.9) ▲	Kvebekas (Kanada)	523 (3.1)
Baskų kraštas (Ispanija)	499 (2.9) ▲	Dubajus (JAE)	495 (3.3) ▲	Baskų kraštas (Ispanija)	499 (3.3) ▲
Dubajus (JAE)	489 (3.1) ▲	Baskų kraštas (Ispanija)	490 (3.0) ▲	Dubajus (JAE)	483 (3.3) ▲

▲ Lietuvos mokinių rezultatų vidurkis statistiškai
reikšmingai aukštesnis už tos šalies rezultatų vidurkį▼ Lietuvos mokinių rezultatų vidurkis statistiškai
reikšmingai žemesnis už tos šalies rezultatų vidurkį

3.1 paveikslas

Lietuvos mokinių gamtos mokslų ir matematikos rezultatų kaita 1995 – 2007 metais

3.6 lentelė

Gamtos mokslų rezultatai pagal lytį

Šalys	Mergaitės		Berniukai		Skirtumas (absoliuti vertė)	Skirtumas tarp lyčių			
	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis		Mergaičių aukštesni rezultatai		Berniukų aukštesni rezultatai	
Alžyras	49 (0.6)	408 (1.9)	51 (0.6)	408 (2.2)	1 (2.3)				
Norvegija	49 (0.7)	487 (2.4)	51 (0.7)	486 (3.0)	1 (3.2)				
LIETUVA	50 (1.1)	518 (3.2)	50 (1.1)	519 (2.7)	1 (2.9)				
Indonezija	51 (1.0)	426 (3.8)	49 (1.0)	428 (3.6)	2 (3.2)				
Ukraina	52 (0.8)	484 (3.9)	48 (0.8)	486 (3.6)	2 (3.0)				
Slovėnija	50 (0.8)	536 (2.6)	50 (0.8)	539 (2.7)	2 (3.0)				
Malta	51 (0.3)	456 (1.8)	49 (0.3)	458 (2.2)	2 (2.9)				
Švedija	48 (0.9)	512 (3.0)	52 (0.9)	510 (2.8)	2 (2.8)				
Bosnija ir Hercegovina	49 (0.8)	464 (3.4)	51 (0.8)	467 (2.9)	3 (2.8)				
Serbija	49 (0.7)	472 (3.7)	51 (0.7)	469 (3.8)	3 (4.0)				
Japonija	50 (1.0)	552 (2.8)	50 (1.0)	556 (2.5)	4 (3.8)				
Taivanas	48 (1.3)	559 (3.7)	52 (1.3)	563 (4.4)	5 (3.5)				
Honkongas	50 (1.3)	533 (4.5)	50 (1.3)	528 (6.6)	5 (5.6)				
Turkija	47 (0.8)	457 (4.0)	53 (0.8)	452 (4.0)	5 (3.0)				
Škotija	51 (1.0)	493 (3.5)	49 (1.0)	498 (4.2)	5 (3.7)				
Rusija	52 (0.9)	527 (4.3)	48 (0.9)	533 (4.2)	6 (3.4)				
Libanas	54 (1.8)	410 (6.2)	46 (1.8)	417 (6.7)	7 (4.9)				
Singapūras	49 (0.9)	571 (4.7)	51 (0.9)	563 (5.2)	8 (4.4)				
Korėja	48 (2.7)	549 (2.7)	52 (2.7)	557 (2.5)	8 (3.2)				
Italija	48 (0.7)	491 (3.3)	52 (0.7)	499 (3.1)	8 (3.1)				
Armėnija	50 (0.9)	492 (7.1)	50 (0.9)	484 (5.2)	8 (4.8)				
Rumunija	49 (0.9)	466 (4.1)	51 (0.9)	458 (4.6)	8 (4.1)				
Anglija	51 (1.9)	537 (4.6)	49 (1.9)	546 (5.8)	9 (5.5)				
Čekija	48 (0.8)	534 (2.2)	52 (0.8)	543 (2.4)	9 (2.7)				
Izraelis	53 (1.6)	472 (4.9)	47 (1.6)	463 (5.2)	9 (5.2)				
Malaizija	53 (1.5)	475 (6.4)	47 (1.5)	466 (6.7)	9 (5.5)				
Sirija	52 (1.9)	448 (3.3)	48 (1.9)	457 (4.2)	9 (4.7)				
JAV	51 (0.7)	514 (3.0)	49 (0.7)	526 (3.2)	12 (2.3)				
Bulgarija	47 (1.4)	477 (6.2)	53 (1.4)	464 (6.8)	12 (5.9)				
Iranas	46 (1.5)	466 (4.6)	54 (1.5)	453 (5.4)	12 (7.2)				
Vengrija	50 (1.1)	533 (3.5)	50 (1.1)	545 (3.3)	12 (3.3)				
Kipras	50 (0.6)	460 (2.8)	50 (0.6)	444 (2.4)	16 (3.2)				
Egiptas	49 (2.7)	417 (4.8)	51 (2.7)	400 (4.6)	17 (6.3)				
Tailandas	50 (1.3)	480 (4.5)	50 (1.3)	462 (4.9)	18 (4.2)				
Australija	48 (1.9)	505 (5.1)	52 (1.9)	524 (5.4)	18 (7.7)				
Tunisas	52 (0.8)	436 (2.3)	48 (0.8)	455 (2.6)	19 (2.4)				
Salvadoras	52 (1.4)	377 (3.7)	48 (1.4)	399 (4.1)	22 (5.1)				
Botsvana	53 (0.8)	365 (3.7)	47 (0.8)	343 (3.6)	22 (4.1)				
Gruzija	50 (1.0)	432 (4.8)	50 (1.0)	410 (5.2)	22 (3.2)				
Gana	45 (0.8)	288 (5.9)	55 (0.8)	316 (5.6)	29 (4.2)				
Jordanija	48 (2.0)	499 (5.8)	52 (2.0)	466 (5.5)	34 (8.2)				
Kolumbija	51 (1.6)	400 (4.4)	49 (1.6)	435 (3.7)	35 (4.5)				
Palestina	51 (1.4)	422 (4.5)	49 (1.4)	386 (5.1)	36 (6.5)				
Saudo Arabija	48 (1.6)	426 (2.9)	52 (1.6)	383 (3.9)	43 (4.6)				
Kuveitas	54 (2.1)	441 (3.4)	46 (2.1)	391 (4.2)	49 (5.1)				
Omanas	52 (2.0)	452 (3.6)	48 (2.0)	391 (4.6)	61 (5.9)				
Bahreinas	49 (0.4)	499 (1.9)	51 (0.4)	437 (2.6)	62 (3.0)				
Kataras	50 (0.2)	354 (2.3)	50 (0.2)	284 (2.3)	70 (3.1)				
Marokas	53 (1.3)	403 (3.7)	47 (1.3)	401 (3.6)	2 (4.5)				
Tarptautinis vidurkis	50 (0.2)	469 (0.8)	50 (0.2)	463 (0.7)	6 (0.7)				
Kiti dalyviai									
Britų Kolumbija (Kanada)	51 (1.1)	523 (2.9)	49 (1.1)	529 (3.3)	7 (3.1)				
Minesota (JAV)	52 (1.3)	535 (4.3)	48 (1.3)	542 (6.1)	7 (4.4)				
Kvebekas (Kanada)	49 (1.5)	503 (3.3)	51 (1.5)	511 (4.1)	8 (4.2)				
Ontarijas (Kanada)	50 (1.1)	521 (3.8)	50 (1.1)	531 (4.3)	10 (3.6)				
Masačusetsas (JAV)	50 (1.0)	551 (5.1)	50 (1.0)	561 (5.0)	11 (4.3)				
Dubajus (JAE)	49 (4.8)	495 (5.1)	51 (4.8)	483 (6.1)	11 (9.9)				
Baskų kraštas (Ispanija)	48 (1.7)	490 (3.6)	52 (1.7)	505 (3.9)	15 (4.7)				

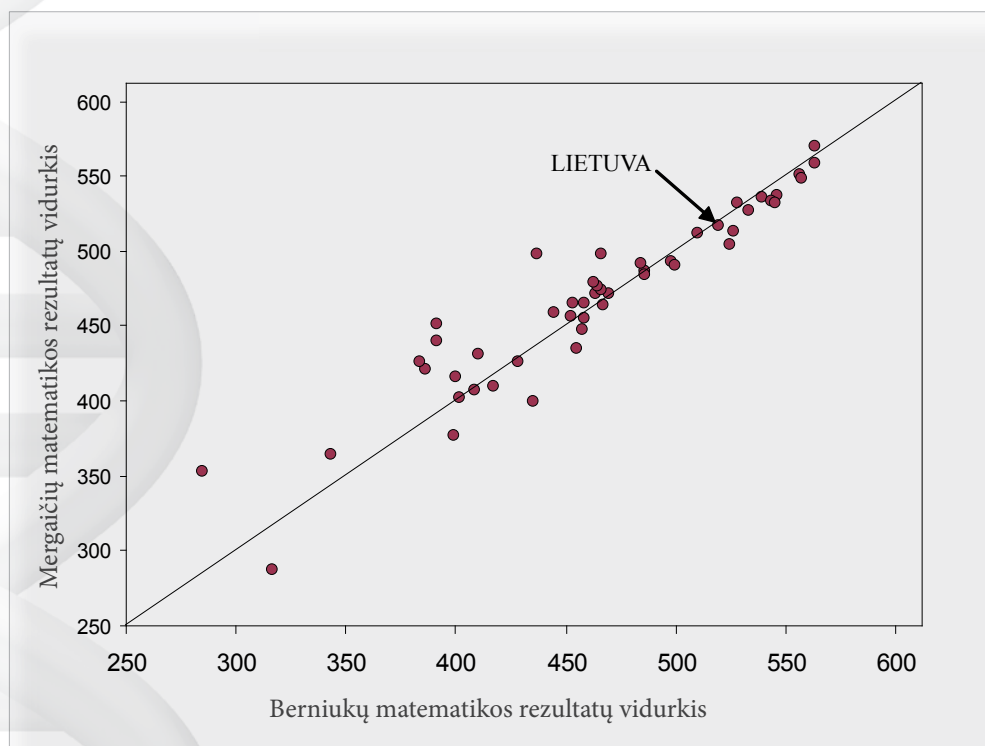
80 40 0 40 80

■ Skirtumas statistiškai reikšmingas

□ Skirtumas statistiškai nereikšmingas

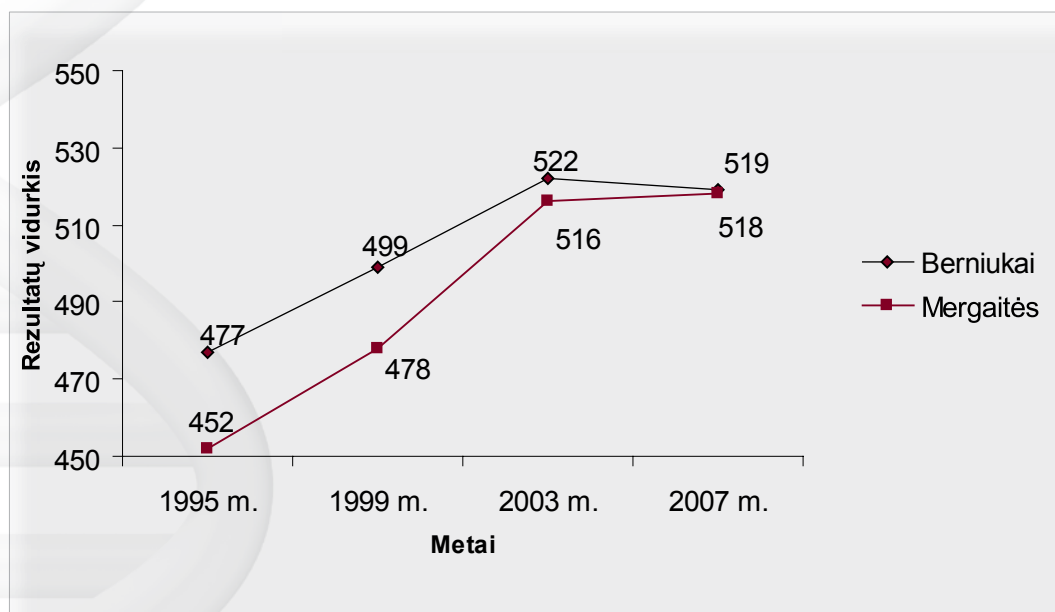
3.2 paveikslas

Gamtos mokslų rezultatų palyginimas pagal lytį

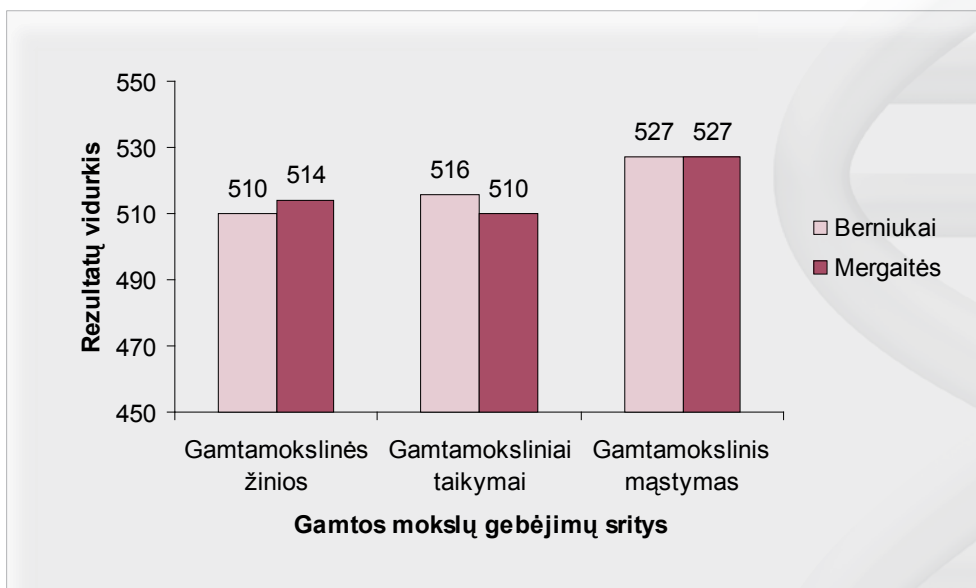
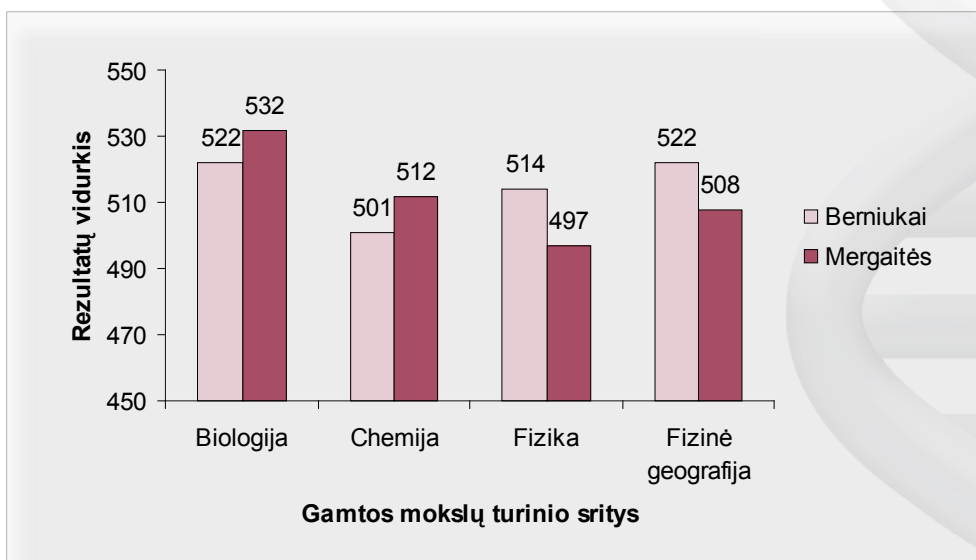
3.3 paveikslas

Lietuvos mokinių gamtos mokslų rezultatų kaita pagal lytį

3.4 paveikslas

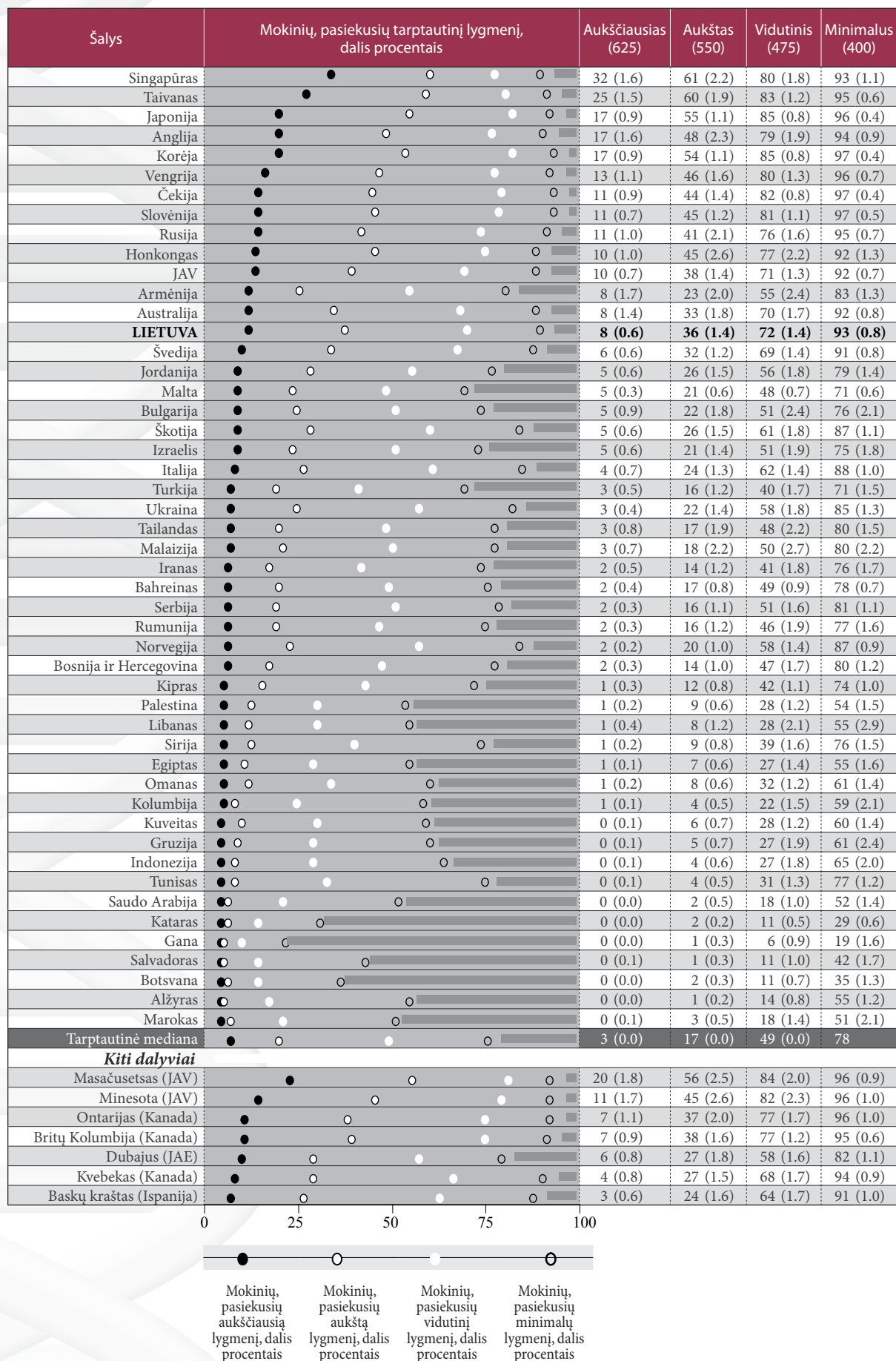
Lietuvos mokinių rezultatai pagal gamtos mokslų turinio ir gebėjimų sritis bei lytį

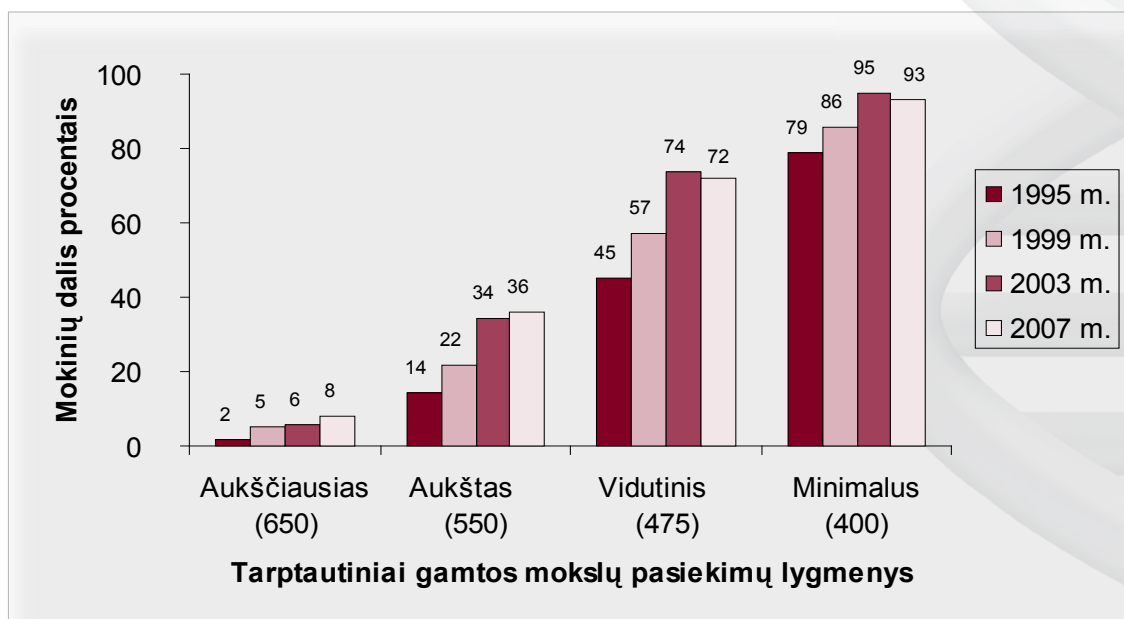
3.7 lentelė

Mokinių, pasiekusių tarptautinius gamtos mokslų pasiekimų lygmenis, dalis procentais

3.5 paveikslas

Tarptautinius gamtos mokslų pasiekimų lygmenis pasiekusios mokinių dalies kaita Lietuvoje

4 Mokyklos įtaka VIII klasės mokinių gamtos mokslų pasiekimams

Dėl mokyklos įtakos mokinių pasiekimams diskutuoti neverta. Tai aplinka, kurios tiesioginė paskirtis yra perduoti žinias ir įgūdžius mokiniams. Taigi daugybė veiksnių, susijusių tiek su mokymo praktika, tiek su pačia mokyklos atmosfera, yra svarbūs ir nagrinėtini. Šiuos veiksnius ir aptarsime ketvirtajame skyriuje.

Mokymo valandų skaičius

Valandų, skiriamų per mokslo metus vienam ar kitam dalykui mokytis, skaičius rodo, kokia yra to dalyko svarba ir kokių rezultatų galima tikėtis. Šiuos rezultatus, kaip minėjome anksčiau, nagrinėsime tik kontekste tų šalių, kuriose gamtos mokslai yra dėstomi kaip keli atskiri dalykai. Tokių šalių yra 19. Deja, lyginant su kitomis šalimis dalyvėmis, valandų gamtos mokslams mūsų šalies mokyklose skiriama nedaug. 2007 m. Lietuvoje biologijai mokytis buvo skirta mažiausiai, t. y. 30, valandų per metus. Pagal šiam dalykui skiriamų valandų skaičių Lietuva yra paskutinė iš visų šalių, kurių duomenys yra lygintini. Kitiems dalykams (chemijai, fizinei geografijai ir fizikai) Lietuvoje skirta po 58 valandas.

Pirmosiomis vietomis pagal visiems šiems dalykams skiriamų valandų skaičių per metus dalijasi Indonezija, Malta, Armėnija ir Gruzija.

Lyginant su 2003 m., statistiškai reikšmingų pokyčių Lietuvoje buvo biologijos bei chemijos srityse ir abiem atvejais skiriamų valandų skaičius yra sumažėjęs. Nors reikšmingų pokyčių tarptautiniu mastu nėra daug, tačiau beveik visi jie rodo tai, jog valandų, skiriamų gamtos mokslams mokytis, skaičius mažėja (žr. 4.1 lentelę).

Laikas, skirtas TIMSS išskirtoms turinio sritims mokytis

Norint išsiaiškinti, kodėl vienoms šalims labiau sekasi vienose, kitoms – kitose gamtos mokslų turinio srityse, svarbu apžvelgti ir tai, kokią laiko dalį (procentais) per mokslo metus mokyklos skyrė TIMSS išskirtoms įvairioms gamtos mokslų turinio sritims mokytis.

Deja, Lietuvos rezultatų aptarti negalime, nes šiuo atveju neturime lygintinų duomenų.

Tačiau, žvelgdami į tarptautinius vidurkius, matome, jog biologijai mokytis per metus vidutiniškai skiriama daugiausia laiko – 28 proc., 1 proc. mažiau laiko skiriama fizikai, chemijai – 25 proc., fizinei geografijai – 16 proc. ir 6 proc. – kitiems dalykams mokytis (žr. 4.2 lentelę).

Mokinių skaičiaus klasėje įtaka mokymosi rezultatams

Formuojant klases mokyklose, paprastai stengiamasi išlaikyti optimalų vaikų skaičių, kad nebūtų neigiamos įtakos mokymosi rezultatams. Dažniausiai tenka girdėti dvejonių dėl klasių, pasižyminčių dideliu vaikų skaičiumi, neva jose daugiau šurmulio, mokytojui sunkiau valdyti dėmesį bei kokybiškai išdėstyti medžiagą. Ką rodo TIMSS 2007 rezultatai?

Daugiausia (kiek daugiau nei trys penktadaliai) Lietuvos aštuntokų mokosi klasėse, sudarytose iš 25–40 mokinių. Du penktadaliai mokosi mažesnėse – 1–24 mokinių klasėse. Šie skaičiai labai panašūs į tarptautinius vidurkius. Kiek kitaip yra, kai klasėje 41 ar daugiau mokinių. Lietuvoje tokių mokinių yra vos 1 proc. (tarptautinis vidurkis – 11 proc.). Didžiausia dalis aštuntokų, besimokančių didelėse klasėse, yra Egipte, Ganoje ir Honkonge (43–45 proc.). Dvylikoje šalių iš 49 tokio dydžio klasėse besimokančių mokinių išvis nėra.

Palaikančius idėją, jog mokymas tuo efektyvesnis, kuo mažiau yra klasėje mokinių, galime nustebinti: būtent mažose klasėse besimokančių mokinių pasiekimai pasirodė esantys prasčiausi. Žvelgdami į tarptautinius rezultatų vidurkius, matome, jog geriausiai sekasi besimokantiems vidutinio dydžio klasėse. Vos pora taškų pastariesiems nusileidžia didelių klasių atstovai, o mokiniai iš mažų klasių lieka, kaip minėjome, trečioje vietoje. Lietuvos gabiausieji mokiniai taip pat mokosi vidutinio dydžio klasėse: jų rezultatų vidurkis yra 531 taškas, t.y. 35 taškais didesnis nei besimokančiųjų mažose klasėse. Deja, negalime įvertinti didelių klasių atstovų, nes jų duomenys yra nepakankami (žr. 4.3 lentelę).

Gamtamoksliniai tyrinėjimai pamokų metu

Įvairūs tyrinėjimo būdai padeda įsisavinti išmoktą medžiagą bei suprasti jos išmanymo poreikį. Kuo didesnės tyrinėjimų įvairovės galimybės, tuo geriau mokinsys išmoksta pritaikyti turimas žinias. Kalbant apie visų keturių dalykų gamtamokslinius tyrinėjimus, anot Lietuvos mokytojų, daugiausia mokinių gamtos mokslus susieja su kasdieniu gyvenimu (74–92 proc. mokinių, atliekančių užduotis per pusę ar daugiau pamokų). Dažniausiai tai atliekama fizikos pamokose. Antras pagal paplitimą Lietuvoje tyrinėjimo būdas yra temos, kurios mokomasi, paaiškinimas. Tai negalioja tik fizikai: fizikos pamokose daugiau mokinių stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą, o biologijos bei fizinės geografijos pamokose šis tyrinėjimo būdas nėra populiarus. Kitas mažiausiai visuose gamtos moksluose paplitęs tyrinėjimo būdas yra mokslinio eksperimento arba tyrimo planavimas. Visi šie Lietuvos rodikliai daugiau ar mažiau sutampa su tarptautiniais vidurkiais, tačiau tarptautiniu mastu visų tyrinėjimo būdų paplitimas yra tolygiau pasiskirstęs (žr. 4.4 lentelę).

Įdomu tai, kad Lietuvos mokiniai į šiuos klausimus atsakė kiek kitaip nei jų mokytojai. Tendencija, jog labiausiai paplitusios veiklos yra gamtos mokslų siejimas su gyvenimu bei temų aiškinimas, išlieka (38–47 proc. mokinių), tačiau, anot aštuntokų, daugiau jų temas aiškina, nei sieja su gyvenimu. Tyrimo planavimas taip pat išlieka kaip viena mažiausiai paplitusių veiklų, tačiau, mokinių teigimu, ne ką dažniau atliekami moksliniai eksperimentai arba tyrimai. Šios tendencijos Lietuvoje galioja visiems gamtos mokslams. Tiesa, mokinių atsakymai rodo kiek tolygesnį veiklų paplitimą.

Šiuo atveju Lietuvos rezultatai kiek labiau skiriasi ir nuo tarptautinių: pagal pastaruosius chemijos bei fizikos moksluose itin paplitęs mokytojo, atliekančio tyrimą, stebėjimas, o mažiausiai populiarus yra darbas mažomis grupelėmis mokslinių eksperimentų ar tyrimų metu (žr. 4.5 lentelę).

Kalbant apie mokymosi veiklas, reikia pasakyti, kad biologijos bei fizinės geografijos pamokose didžiausia dalis mokinių beveik kiekvienos pamokos metu skaito gamtos mokslų vadovėlius ir kitą medžiagą (62 ir 65 proc.), o gamtos mokslų faktus bei principus įsimena per kelias pamokas ar niekada (70 ir 61 proc.). Tokia pati situacija yra ir mokslinių formulių bei dėsnių naudojimo sprendžiant minėtų mokomųjų dalykų uždavinius (76 ir 80 proc. mokinių). Šie rodikliai atspindi ir tarptautines tendencijas, nors tarptautiniu mastu veiklos yra pasiskirsčiusios tolygiau. O chemijos ir fizikos pamokose formulėmis bei dėsniais sprendžiant uždavinius yra naudojamos kiekviena pamoką (49 ir 44 proc.). To reikalauja šių mokslų specifika. Čia Lietuvos rodikliai nebesutampa su tarptautiniais: be dažno formulių bei vadovėlių naudojimo, daugumoje šalių kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu dar yra įsimenami ir gamtos mokslų faktai (žr. 4.6 lentelę).

Kaip matome iš netolygaus mokinių pasiskirstymo, Lietuvoje ištis trūksta gamtos mokslų tyrinėjimų bei mokymosi veiklų įvairovės.

Gamtos mokslų namų darbų tipai

Skirtingos užduotys, skiriamos papildomai atlikti namuose, ugdo bei įtvirtina skirtingus mokinių gebėjimus.

Didžiausia dalis Lietuvos mokinių teigė visuomet arba beveik visuomet namų darbams skaitantys vadovėlius ar pagalbines medžiagas (39 proc.), kiek mažiau – atliekantys uždavinių / klausimų serijas (31 proc.), mažiausiai (vos 2 proc.) – atliekantys nedidelius tyrimus ar renkantis duomenis. Tokių mokinių tarptautinis vidurkis yra 10 proc. (žr. 4.7 lentelę).

Namų darbams skiriamas laikas

Daugumoje mokyklų vyrauja nuomonė, jog kuo daugiau namų darbų mokinys atlieka, kuo daugiau laiko jiems skiria, tuo geresni ir jo mokymosi rezultatai. Ar tai patvirtina ir TIMSS 2007 tyrimas?

Tiek tarptautiniai, tiek Lietuvos vidurkiai rodo, jog mažiausiai mokinių iš tirtųjų priklauso aukšto NDL (namų darbams per savaitę skiriamo laiko indekso) grupei. Didžiausia dalis mokinių yra žemo NDL grupėje, išskyrus Lietuvos mokinius, besimokančius chemijos: čia daugiausia aštuntokų (kiek daugiau nei du penktadaliai) skiria vidutinišką skaičių valandų per savaitę namų darbams atlikti. Fizikos srityje vidutinio NDL grupėje yra tokia pati dalis mokinių kaip ir žemo NDL (taip pat apie du penktadalius).

Apžvelgdami pasiekimų rezultatus šiose grupėse, galime pastebėti, jog geriausius rezultatus, kad ir kaip būtų keista, pasiekė mokiniai, skiriantys namų darbams mažiausiai laiko, o prasčiausi pasiekimai yra tų, kurie namų darbams skiria daugiausia laiko. Tarptautiniai vidurkiai rodo tą patį (žr. 4.8 lentelę). Galime tik svarstyti, ką šie rodikliai reiškia: viena vertus, galbūt gabiausiems mokiniams reikia mažiausia laiko namų darbams atlikti; kita vertus, bent iš Lietuvos praktikos žinome, jog vadinamieji „moksliukai“ namų darbams skiria gerokai daugiau laiko nei kiti jų bendraklasiai. Gal jie, sutelkę dėmesį į konkrečias užduotis, vėliau sunkiau susidoroja su mažiau pažįstamomis?

Mokyklos atmosferos įtaka rezultatams

Mokyklos atmosfera taip pat veikia mokinių mokymosi rezultatus. Nors šis veiksnys, regis, kur kas sunkiau apčiuopiamas, tačiau psichologinė savijauta turi įtakos bet kurios veiklos rezultatams. TIMSS 2007 tyrimo metu įvertinti mokyklos atmosferą buvo paprašytos dvi tiriamųjų grupės: tai tirtųjų mokinių gamtos mokslų mokytojai bei jų mokyklų direktoriai. Pradėsime nuo pastarųjų.

Pagal aukštą DMA (mokyklos direktorių mokyklos atmosferos vertinimo indeksą) Lietuva atsidūrė šalių dalyvių sąrašo 47 pozicijoje. Mokinių, kurių mokyklų direktoriai vertina savo mokyklos atmosferą kaip gerą, mūsų šalyje yra vos 2 procentai. Šis rezultatas sutampa su Rusijos, o Gruzijoje tokių vaikų iš viso nėra. Daugiausia mūsų aštuntokų yra vidutinio DMA grupėje – net 94 proc. mokinių. Likę 4 proc. patenka į žemo DMA grupę. Tarptautiniai vidurkiai rodo, jog ir daugumoje šalių dalyvių daugiausia yra mokinių, kurių direktoriai savo mokyklos atmosferą vertina vidutiniškai (68 proc.). Tačiau žemo bei aukšto DMA grupėse šiuo atveju yra vienoda dalis mokinių (po 16 proc.). Didžiausia dalis mokinių, priklausančių aukšto DMA grupei, yra Taivane: ten tokių mokinių yra kiek daugiau nei pusė (54 proc.).

Ir šiuo atveju jokios tendencijos statistiškai reikšminguose pokyčiuose išvėlgti negalime. Deja, Lietuvoje, lyginant su 2003 m., dar labiau sumažėjo aukšto DMA dalis.

Aukščiausius rezultatus Lietuvoje pasiekė vidutinio DMA grupei priklausančios mokiniai (vidurkis – 519 taškų). Tarptautinis vidurkis rodo, jog geriausiai sekėsi tiems, kurių direktoriai mokyklos atmosferą įvertino teigiamai. Deja, šios grupės rezultatų Lietuvoje įvertinti negalime, nes duomenys yra nepakankami (žr. 4.9 lentelę).

Lietuvos gamtos mokslų mokytojai savo mokyklos atmosferą įvertino kiek palankiau: esame 37 vietoje, dešimčia pozicijų aukščiau. Tendencija, jog daugiausia mokinių yra vidutinio (beveik keturi penktadaliai), o mažiausia – aukšto mokyklos atmosferos vertinimo indekso grupėje (6 proc.), išlieka, tačiau šiuo atveju mūsų mokiniai pasiskirstė kiek tolygiau (nors, palyginti su vidurkiu, skirtumai tarp šių grupių išlieka labai ryškūs). Tarptautinė tendencija – tiek pasiskirstymo, tiek rezultatų – išlieka tokia pati. Šįkart, galėdami palyginti ir aukšto GMMA (gamtos mokslų mokytojų mokyklos atmosferos vertinimo indekso) grupės rezultatus, matome, jog atkartojame tarptautinę tendenciją: būtent šie mokiniai pasižymėjo geriausiais pasiekimais.

Įdomu, jog tarptautiniu mastu pagal gamtos mokytojų vertinimus daug mažesnė dalis mokinių patenka į aukšto GMMA grupę: didžiausias rodiklis čia apima tik ketvirtadalį visų mokinių, t.y. perpus mažiau nei pagal direktorių vertinimus. Pagal aukštą GMMA atstovaujančių mokinių dalį pirmauja Indonezija, Egiptas ir Libanas. Lentelės pabaigoje atsidūrė Gruzija, Rusija ir Čekija (žr. 4.10 lentelę).

Vadovėlio naudojimo pamokose ypatumai

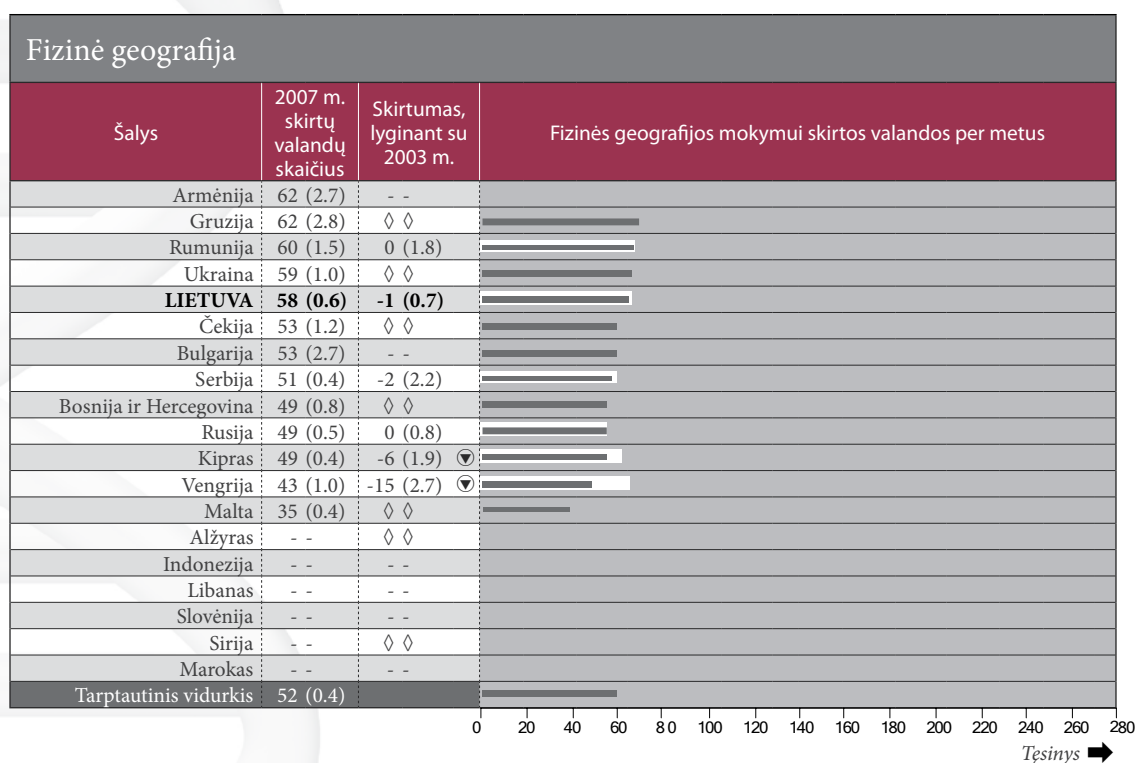
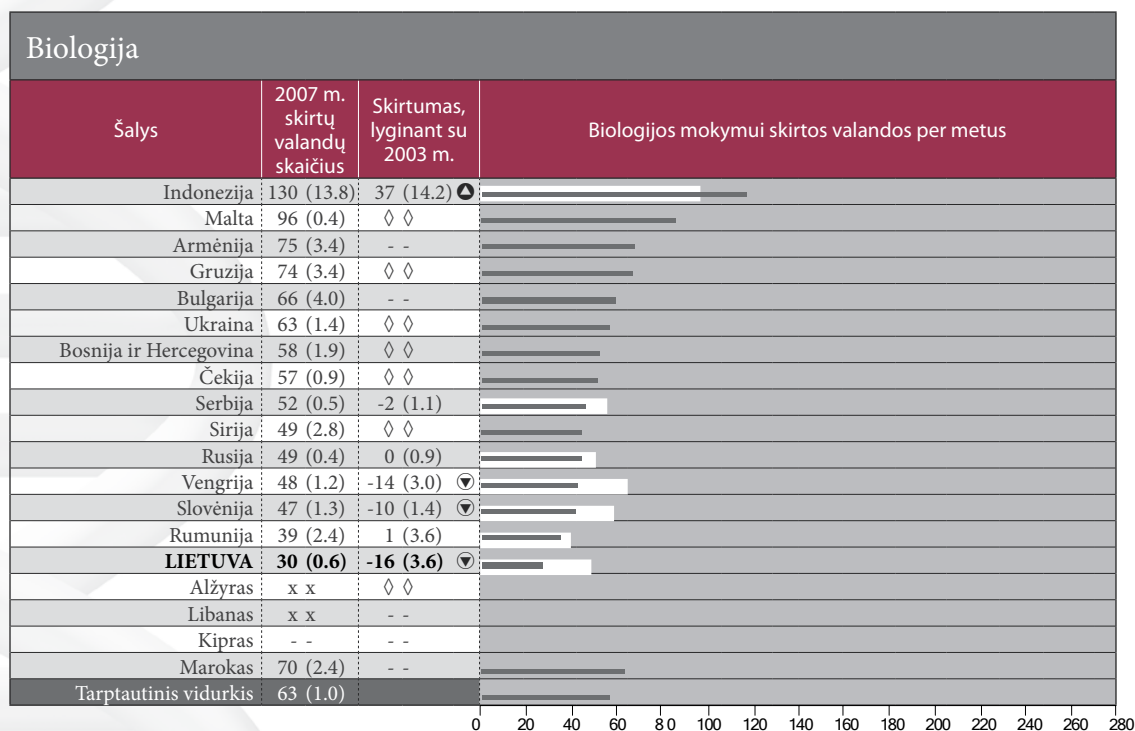
Vadovėlis – šaltinis, kuriame galima rasti pagrindinę dėstomą medžiagą. Šaltinių įvairovė pamokų metu leidžia pateikti išsamesnę informaciją bei daugiau pavyzdžių, t.y. gilinti dalyko suvokimą. Kokiais šaltiniais naudodamiesi tyrime dalyvavusių šalių gamtos mokslų mokytojai dažniausiai moko savojo dalyko?

Didžiausios dalies Lietuvos mokinių mokytojai (68 proc.) vadovėlį naudoja kaip pagrindinę mokymo priemonę. Didžiausia dalis tokių mokinių yra Honkonge (87 proc.). Nedaug nuo jo atsilieka ir Iranas (85 proc.) bei Norvegija (84 proc.). Likusių 32 proc. Lietuvos mokinių mokytojai vadovėlį naudoja kaip pagalbinę priemonę. Esame viena iš keturių šalių, kuriose iš viso nėra mokytojų, nenaudojančių vadovėlio. Be mūsų, šis ypatumas būdingas Rusijai, Slovėnijai ir Marokui. Visose kitose šalyse tokių mokinių dalis svyruoja nuo 1 iki 21 procento.

Reikšmingi vadovėlio naudojimo pokyčiai nuo 2003 m. ciklo rodo, jog bendros tendencijos nėra. Lietuvoje krito vadovėlio kaip pagrindinės ir kilo vadovėlio kaip pagalbinės priemonės naudojimas (žr. 4.11 lentelę).

4.1 lentelė

Valandų, skirtų gamtos mokslų mokymui per metus, skaičiaus kaita

▲ 2007 m. valandų skaičius statistiškai reikšmingai aukštesnis

▼ 2007 m. valandų skaičius statistiškai reikšmingai žemesnis

Lentelė paremta mokytojų ir mokyklų direktorių atsakymais

2007 m.

2003 m.

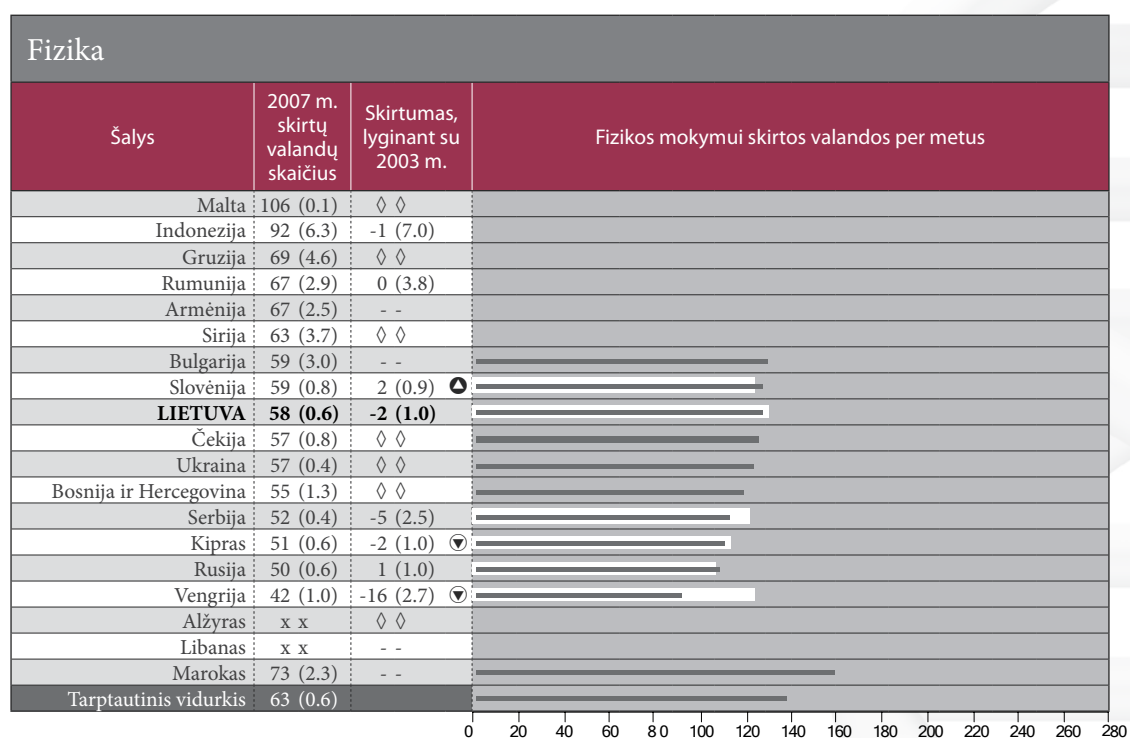
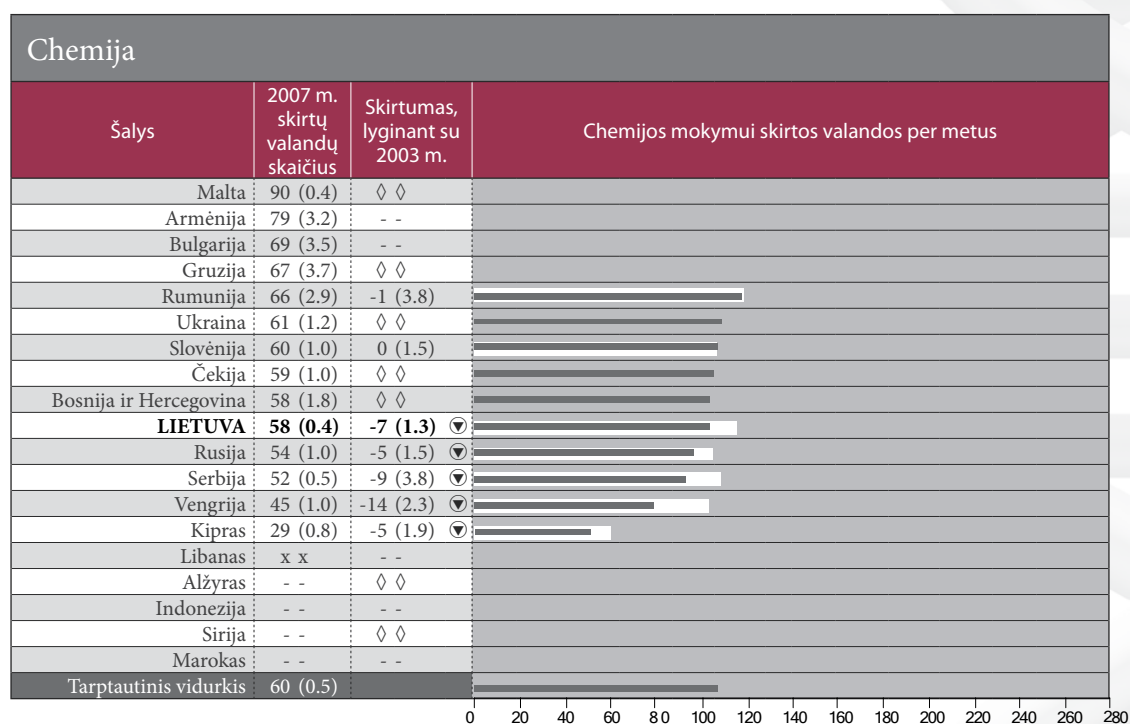
◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime

- - Lygintinų duomenų nėra

x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

4.1 lentelė

Valandų, skirtų gamtos mokslų mokymui per metus, skaičiaus kaita (tęsinys)

▲ 2007 m. valandų skaičius statistiškai reikšmingai aukštesnis

▼ 2007 m. valandų skaičius statistiškai reikšmingai žemesnis

2007 m.

2003 m.

◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime

- - Lygintinų duomenų nėra

x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

4.2 lentelė

Laiko, per mokslo metus skirtą TIMSS tyrimo išskirtoms gamtos mokslų turinio sritims mokyti, dalis procentais

Šalys	Biologija	Chemija	Fizika	Fizinė geografija	Kita
Alžyras	32 (1.6)	19 (0.8)	29 (1.3)	5 (0.7)	16 (1.6)
Armėnija	19 (1.0)	22 (1.0)	24 (2.1)	20 (0.9)	14 (1.2)
Australija	29 (0.7)	25 (0.6)	25 (0.6)	17 (0.7)	5 (0.7)
Bahreinas	24 (0.7)	25 (0.4)	27 (0.4)	19 (0.5)	5 (0.6)
Bosnija ir Hercegovina	- -	- -	- -	- -	- -
Botsvana	40 (1.6)	19 (0.9)	26 (0.9)	7 (0.7)	7 (1.4)
Bulgarija	25 (0.9)	25 (0.8)	24 (1.0)	22 (0.9)	4 (0.8)
Taivanas	6 (1.0)	49 (1.0)	43 (1.0)	2 (0.4)	1 (0.4)
Kolumbija	43 (1.9)	23 (1.5)	14 (0.7)	13 (1.2)	6 (0.8)
Kipras	4 (0.3)	34 (0.6)	34 (0.6)	24 (0.6)	2 (0.3)
Čekija	27 (0.8)	23 (0.8)	24 (0.7)	18 (1.0)	8 (0.8)
Egiptas	26 (0.8)	24 (0.7)	23 (0.6)	19 (0.6)	9 (0.6)
Salvadoras	27 (0.6)	24 (0.6)	26 (0.6)	18 (0.6)	6 (0.8)
Anglija	29 (0.8)	29 (0.8)	28 (0.9)	10 (0.4)	4 (0.7)
Gruzija	25 (0.8)	22 (1.2)	23 (1.1)	20 (1.1)	10 (1.9)
Gana	27 (0.6)	24 (0.4)	25 (0.5)	15 (0.6)	8 (0.6)
Honkongas	29 (1.2)	26 (0.8)	33 (1.0)	9 (0.9)	3 (1.2)
Vengrija	- -	- -	- -	- -	- -
Indonezija	x x	x x	x x	x x	x x
Iranas	26 (0.7)	21 (0.5)	30 (0.6)	18 (0.4)	6 (0.6)
Izraelis	53 (2.7)	24 (2.3)	15 (1.4)	5 (0.8)	3 (0.7)
Italija	35 (1.0)	12 (0.7)	23 (1.0)	28 (0.9)	2 (0.4)
Japonija	24 (0.4)	27 (0.5)	28 (0.5)	21 (0.7)	1 (0.4)
Jordanija	23 (0.6)	25 (0.5)	30 (0.8)	17 (0.4)	6 (0.6)
Korėja	26 (0.8)	25 (0.8)	24 (0.4)	22 (0.5)	2 (0.5)
Kuveitas	23 (1.2)	27 (1.0)	33 (1.4)	14 (1.0)	3 (0.7)
Libanas	23 (1.6)	28 (1.3)	29 (1.4)	14 (1.2)	7 (1.3)
LIETUVA	- -	- -	- -	- -	- -
Malaizija	33 (0.9)	23 (0.6)	27 (0.6)	13 (0.9)	3 (0.5)
Malta	15 (0.3)	7 (0.1)	47 (0.2)	30 (0.2)	2 (0.0)
Norvegija	26 (0.7)	24 (0.6)	20 (0.8)	24 (0.7)	6 (0.9)
Omanas	26 (0.8)	25 (0.6)	29 (0.7)	16 (0.6)	5 (0.7)
Palestina	24 (0.7)	25 (0.6)	31 (0.9)	14 (0.6)	6 (0.8)
Kataras	25 (0.0)	28 (0.0)	33 (0.0)	10 (0.0)	6 (0.0)
Rumunija	- -	- -	- -	- -	- -
Rusija	- -	- -	- -	- -	- -
Saudo Arabija	36 (1.6)	10 (1.1)	19 (1.0)	24 (1.0)	11 (1.5)
Škotija	32 (0.9)	30 (0.8)	31 (0.9)	6 (0.5)	1 (0.3)
Serbija	24 (1.5)	20 (1.4)	22 (1.4)	16 (1.4)	21 (2.2)
Singapūras	32 (1.0)	26 (0.7)	38 (0.9)	2 (0.4)	2 (0.5)
Slovėnija	- -	- -	- -	- -	- -
Švedija	35 (1.0)	27 (0.7)	31 (1.0)	3 (0.4)	6 (0.8)
Sirija	30 (1.4)	23 (0.8)	25 (1.0)	13 (0.7)	10 (0.8)
Tailandas	27 (0.7)	22 (0.6)	23 (0.7)	23 (0.7)	5 (0.6)
Tunisas	60 (1.8)	3 (0.5)	2 (0.4)	23 (1.0)	13 (1.8)
Turkija	42 (1.3)	25 (0.7)	22 (0.8)	7 (0.6)	5 (0.8)
Ukraina	- -	- -	- -	- -	- -
JAV	15 (1.3)	23 (1.2)	26 (1.2)	32 (2.0)	4 (0.6)
Marokas	24 (0.8)	21 (0.9)	23 (0.9)	28 (1.1)	5 (0.9)
Tarptautinis vidurkis	28 (0.2)	24 (0.1)	27 (0.1)	16 (0.1)	6 (0.1)
Kiti dalyviai					
Baskų kraštas (Ispanija)	27 (1.6)	19 (1.2)	31 (1.4)	20 (1.4)	4 (1.0)
Britų Kolumbija (Kanada)	31 (0.9)	20 (0.9)	27 (0.6)	18 (0.7)	4 (0.6)
Dubajus (JAE)	26 (2.1)	26 (0.7)	29 (1.6)	14 (0.7)	x x
Masačusetsas (JAV)	17 (3.1)	24 (2.7)	23 (2.7)	30 (4.1)	7 (1.3)
Minesota (JAV)	10 (2.5)	10 (1.8)	12 (2.5)	66 (4.3)	4 (1.4)
Ontarijas (Kanada)	27 (0.6)	20 (0.7)	29 (1.2)	19 (0.9)	5 (1.1)
Kvebekas (Kanada)	23 (1.1)	23 (0.9)	23 (0.8)	23 (0.9)	9 (1.1)

x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

- - Lygintinių duomenų nėra

Lentelė paremta mokytojų atsakymais

4.3 lentelė

Gamtos mokslų rezultatai ir mokinių skaičius klasėje

Šalys	1–24 mokinių		25–40 mokinių		41 ir daugiau mokinių	
	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis
Alžyras	5 (1.5)	402 (7.9)	61 (3.6)	408 (2.4)	34 (3.4)	410 (2.7)
Armėnija	38 (3.8)	497 (8.5)	61 (3.8)	482 (5.7)	0 (0.0)	~ ~
Australija	32 (3.1)	502 (6.0)	68 (3.1)	526 (5.1)	0 (0.0)	~ ~
Bahreinas	7 (0.9)	486 (4.5)	92 (0.9)	464 (1.9)	0 (0.0)	~ ~
Bosnija ir Hercegovina	47 (3.4)	463 (4.0)	53 (3.4)	468 (4.2)	0 (0.2)	~ ~
Botsvana	1 (0.5)	~ ~	76 (3.6)	356 (4.0)	23 (3.6)	342 (8.0)
Bulgarija	71 (4.2)	461 (8.1)	29 (4.2)	490 (9.2)	0 (0.0)	~ ~
Taivanas	2 (1.4)	~ ~	88 (3.0)	556 (3.7)	10 (2.6)	616 (6.6)
Kolumbija	12 (2.4)	393 (14.9)	64 (4.7)	422 (4.6)	24 (4.3)	415 (6.4)
Kipras	54 (2.1)	453 (2.8)	46 (2.1)	447 (2.9)	0 (0.1)	~ ~
Čekija	50 (4.2)	531 (2.9)	50 (4.2)	546 (3.3)	0 (0.0)	~ ~
Egiptas	4 (1.5)	420 (13.6)	53 (3.7)	411 (5.2)	43 (3.7)	404 (5.4)
Salvadoras	35 (3.7)	368 (5.5)	50 (4.0)	394 (4.0)	16 (3.3)	402 (9.5)
Anglija	32 (3.6)	515 (7.8)	65 (3.8)	555 (5.5)	3 (1.4)	543 (19.5)
Gruzija	51 (5.1)	422 (5.9)	48 (5.2)	419 (7.7)	1 (0.6)	~ ~
Gana	14 (2.4)	286 (12.0)	43 (4.5)	292 (9.5)	44 (4.7)	319 (9.7)
Honkongas	3 (1.3)	409 (7.9)	52 (4.4)	517 (7.5)	45 (4.4)	552 (7.0)
Vengrija	64 (3.4)	529 (4.0)	36 (3.3)	557 (4.9)	1 (0.3)	~ ~
Indonezija	10 (2.2)	427 (14.4)	63 (4.1)	427 (4.2)	27 (3.9)	435 (7.8)
Iranas	35 (3.2)	443 (4.7)	64 (3.3)	466 (5.1)	1 (1.1)	~ ~
Izraelis	4 (1.2)	436 (35.4)	93 (2.3)	466 (5.2)	3 (1.9)	497 (72.2)
Italija	73 (2.9)	491 (3.2)	27 (2.9)	507 (5.7)	0 (0.0)	~ ~
Japonija	4 (1.6)	541 (24.3)	91 (2.2)	551 (2.2)	5 (1.6)	611 (22.1)
Jordanija	14 (2.4)	486 (15.7)	56 (4.2)	481 (5.9)	30 (3.9)	483 (7.3)
Korėja	2 (1.2)	~ ~	76 (2.8)	554 (2.1)	21 (2.5)	555 (4.2)
Kuveitas	12 (3.1)	413 (18.0)	86 (3.2)	416 (4.0)	2 (1.1)	~ ~
Libanas	41 (4.1)	387 (8.9)	53 (4.0)	434 (9.0)	6 (1.8)	391 (21.9)
LIETUVA	36 (3.1)	496 (4.0)	64 (3.1)	531 (3.3)	1 (0.5)	~ ~
Malaizija	1 (0.8)	~ ~	79 (3.4)	468 (7.2)	20 (3.3)	479 (11.3)
Malta	81 (0.2)	443 (1.5)	19 (0.2)	490 (2.9)	0 (0.0)	~ ~
Norvegija	44 (4.1)	482 (3.8)	54 (4.2)	491 (2.6)	2 (1.2)	~ ~
Omanas	11 (2.4)	408 (6.1)	89 (2.4)	425 (3.4)	0 (0.0)	~ ~
Palestina	7 (1.6)	424 (12.9)	52 (4.0)	404 (5.4)	41 (3.7)	400 (5.7)
Kataras	18 (0.1)	320 (3.4)	80 (0.2)	316 (1.8)	2 (0.1)	~ ~
Rumunija	75 (3.0)	453 (4.3)	25 (3.1)	488 (7.8)	0 (0.2)	~ ~
Rusija	62 (2.8)	519 (4.0)	38 (2.8)	547 (5.6)	0 (0.0)	~ ~
Saudo Arabija	29 (4.5)	400 (6.6)	62 (4.6)	400 (4.4)	8 (2.5)	401 (19.7)
Škotija	91 (2.0)	496 (3.7)	7 (1.7)	520 (12.2)	3 (1.1)	491 (11.9)
Serbija	52 (3.7)	465 (4.3)	48 (3.7)	477 (4.7)	0 (0.2)	~ ~
Singapūras	1 (0.5)	~ ~	79 (2.2)	568 (5.2)	20 (2.2)	564 (8.9)
Slovėnija	82 (2.5)	537 (2.6)	17 (2.5)	540 (3.2)	1 (0.4)	~ ~
Švedija	60 (3.9)	507 (3.7)	37 (3.7)	513 (3.4)	3 (1.4)	509 (10.6)
Sirija	21 (2.9)	463 (6.2)	67 (3.9)	448 (3.7)	12 (2.7)	448 (8.7)
Tailandas	11 (2.3)	438 (10.3)	46 (3.8)	448 (5.2)	43 (3.3)	504 (8.1)
Tunisas	5 (1.6)	431 (6.7)	94 (1.9)	445 (2.2)	1 (1.0)	~ ~
Turkija	18 (3.3)	449 (10.4)	62 (3.9)	457 (5.1)	20 (2.6)	454 (8.8)
Ukraina	36 (3.2)	473 (6.7)	64 (3.1)	493 (4.0)	1 (0.8)	~ ~
JAV	43 (3.0)	525 (4.8)	46 (2.7)	515 (5.1)	11 (2.0)	532 (7.3)
Marokas	5 (2.1)	431 (18.6)	75 (4.0)	405 (4.5)	20 (3.7)	392 (5.4)
Tarptautinis vidurkis	31 (0.4)	453 (1.6)	58 (0.5)	469 (0.9)	11 (0.3)	467 (3.5)
Kiti dalyviai						
Baskų kraštas (Ispanija)	66 (3.7)	490 (3.9)	34 (3.7)	511 (4.1)	0 (0.0)	~ ~
Britų Kolumbija (Kanada)	25 (4.0)	524 (4.6)	68 (4.7)	531 (4.3)	7 (2.7)	529 (16.7)
Dubajus (JAE)	23 (1.7)	494 (8.4)	71 (2.2)	493 (2.9)	6 (2.0)	469 (17.6)
Masačusetsas (JAV)	50 (7.1)	546 (9.3)	34 (7.0)	557 (12.9)	16 (6.5)	566 (15.1)
Minesota (JAV)	19 (6.5)	528 (15.0)	68 (7.8)	535 (6.0)	13 (5.2)	537 (16.3)
Ontarijas (Kanada)	33 (4.0)	527 (6.3)	65 (4.1)	527 (3.9)	2 (1.0)	~ ~
Kvebekas (Kanada)	12 (2.9)	496 (6.1)	79 (4.1)	517 (5.4)	9 (3.1)	517 (12.9)

~ ~ Duomenys nepakankami

4.4 lentelė

Mokytojų atsakymai apie mokinių atliekamus gamtamokslinius tyrinėjimus

Biologija							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis per pusę ar daugiau pamokų, dalis procentais						
	Stebi įvairius gamtos reiškinius ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdieniu gyvenimu
Alžyras	37 (4.1)	90 (2.7)	59 (4.3)	22 (3.9)	36 (4.0)	71 (3.6)	81 (3.7)
Armėnija	56 (4.6)	62 (4.2)	50 (4.3)	56 (4.4)	56 (4.4)	58 (4.6)	65 (4.1)
Bosnija ir Hercegovina	30 (3.7)	75 (3.7)	33 (3.5)	12 (2.3)	9 (2.3)	22 (3.3)	85 (2.9)
Bulgarija	37 (5.0)	97 (1.8)	25 (4.2)	8 (2.8)	12 (3.5)	18 (3.3)	95 (2.3)
Kipras	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Čekija	34 (3.8)	74 (3.4)	12 (2.8)	2 (1.1)	11 (2.6)	5 (1.7)	89 (2.7)
Gruzija	37 (5.5)	84 (3.9)	31 (4.8)	15 (4.6)	11 (3.1)	26 (4.4)	89 (3.4)
Vengrija	12 (2.8)	78 (3.4)	11 (2.6)	4 (1.6)	7 (2.2)	8 (2.3)	92 (2.3)
Indonezija	24 (3.0)	87 (2.8)	44 (3.8)	21 (4.0)	31 (4.4)	45 (3.9)	79 (3.6)
Libanas	50 (5.1)	77 (4.5)	39 (4.6)	38 (4.4)	34 (4.4)	32 (4.1)	82 (4.2)
LIETUVA	12 (2.3)	51 (3.7)	5 (1.2)	5 (1.9)	6 (1.9)	10 (1.9)	89 (2.5)
Malta	26 (0.9)	74 (0.9)	5 (0.4)	7 (0.4)	28 (0.9)	25 (0.9)	84 (0.7)
Rumunija	58 (4.0)	84 (2.7)	29 (3.9)	18 (2.7)	14 (2.5)	33 (3.4)	91 (2.1)
Rusija	25 (3.0)	95 (1.4)	16 (2.5)	12 (2.2)	15 (2.9)	20 (3.2)	94 (1.7)
Serbija	23 (3.3)	81 (3.3)	17 (3.3)	5 (1.8)	4 (1.5)	14 (2.8)	84 (3.0)
Slovėnija	49 (3.9)	50 (4.0)	11 (2.6)	8 (2.4)	8 (2.1)	10 (2.2)	84 (3.0)
Sirija	31 (4.2)	80 (3.7)	69 (3.9)	14 (3.2)	25 (4.1)	20 (4.0)	85 (3.6)
Ukraina	23 (3.6)	95 (1.6)	19 (3.2)	16 (3.2)	15 (2.9)	22 (3.2)	97 (1.2)
Marokas	49 (5.8)	81 (5.1)	54 (6.2)	25 (4.0)	33 (5.9)	39 (6.1)	74 (5.6)
Tarptautinis vidurkis	34 (0.9)	79 (0.8)	29 (0.9)	16 (0.7)	20 (0.8)	26 (0.8)	85 (0.7)

Fizinė geografija							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis per pusę ar daugiau pamokų, dalis procentais						
	Stebi įvairius gamtos reiškinius ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdieniu gyvenimu
Alžyras	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Armėnija	49 (4.7)	56 (4.7)	43 (4.5)	40 (4.5)	39 (4.2)	43 (4.0)	64 (3.9)
Bosnija ir Hercegovina	14 (2.8)	71 (3.8)	29 (3.9)	10 (2.5)	5 (1.7)	23 (3.9)	73 (3.6)
Bulgarija	30 (4.5)	94 (2.2)	3 (1.8)	6 (2.3)	6 (2.7)	18 (3.8)	93 (2.3)
Kipras	47 (1.9)	76 (1.4)	19 (1.0)	15 (0.6)	15 (1.0)	23 (1.8)	93 (0.7)
Čekija	10 (2.2)	79 (3.6)	4 (1.7)	1 (0.8)	1 (0.8)	5 (1.7)	85 (3.0)
Gruzija	39 (5.3)	83 (4.8)	25 (4.3)	12 (3.4)	12 (3.4)	23 (4.0)	81 (5.3)
Vengrija	15 (3.0)	77 (4.1)	8 (2.4)	4 (1.6)	3 (1.3)	6 (1.8)	89 (2.8)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
LIETUVA	7 (2.1)	45 (3.6)	2 (1.1)	2 (0.8)	3 (1.3)	8 (2.1)	84 (3.0)
Malta	23 (0.4)	89 (0.3)	7 (0.2)	8 (0.2)	8 (0.3)	10 (0.2)	85 (0.3)
Rumunija	50 (4.4)	83 (3.2)	25 (3.3)	14 (3.1)	14 (2.9)	32 (3.6)	83 (3.4)
Rusija	21 (2.8)	94 (1.9)	10 (2.2)	10 (2.2)	12 (2.7)	21 (2.6)	85 (3.1)
Serbija	14 (2.6)	79 (3.7)	26 (4.2)	6 (1.8)	6 (1.8)	11 (2.1)	80 (3.1)
Slovėnija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Sirija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Ukraina	28 (4.1)	96 (1.7)	9 (2.5)	21 (3.7)	16 (3.6)	28 (4.2)	92 (2.3)
Marokas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Tarptautinis vidurkis	27 (0.9)	79 (0.9)	16 (0.8)	11 (0.7)	11 (0.7)	19 (0.8)	84 (0.9)

Tęsinys ➔

 - - Lygintinų duomenų nėra
 Lentelė paremta mokytojų atsakymais

4.4 lentelė

Mokytojų atsakymai apie mokinių atliekamą gamtamokslinius tyrinėjimus (tęsinys)

Chemija							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis per pusę ar daugiau pamokų, dalis procentais						
	Stebi įvairius gamtos reiškinius ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdiniu gyvenimu
Alžyras	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Armėnija	47 (4.2)	55 (4.8)	48 (4.2)	45 (4.3)	45 (4.8)	53 (4.5)	52 (4.4)
Bosnija ir Hercegovina	28 (3.7)	75 (3.4)	35 (3.9)	12 (1.9)	9 (2.2)	15 (2.9)	80 (3.2)
Bulgarija	34 (5.0)	99 (0.9)	46 (5.0)	12 (3.1)	15 (3.6)	20 (3.5)	93 (2.4)
Kipras	39 (1.1)	77 (1.3)	60 (1.6)	22 (1.1)	34 (1.8)	44 (1.5)	81 (1.7)
Čekija	46 (4.6)	70 (3.5)	48 (4.2)	5 (1.7)	13 (2.9)	10 (2.4)	91 (2.5)
Gruzija	37 (5.8)	82 (5.3)	38 (5.4)	11 (3.5)	12 (3.4)	21 (4.6)	77 (4.9)
Vengrija	12 (3.0)	80 (3.3)	74 (3.8)	11 (2.8)	18 (3.0)	9 (2.4)	94 (1.6)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	50 (4.9)	75 (4.3)	51 (4.4)	44 (4.2)	49 (4.5)	29 (4.1)	85 (3.4)
LIETUVA	9 (2.4)	51 (4.2)	29 (4.1)	8 (2.4)	11 (2.6)	10 (2.3)	74 (3.2)
Malta	15 (0.8)	57 (1.1)	15 (0.8)	11 (0.7)	31 (1.2)	23 (0.9)	59 (1.2)
Rumunija	65 (4.0)	90 (2.5)	58 (4.3)	16 (2.7)	26 (4.0)	34 (4.2)	92 (2.1)
Rusija	18 (2.3)	95 (1.6)	72 (3.4)	20 (3.2)	27 (3.6)	26 (3.9)	80 (2.3)
Serbija	21 (3.6)	83 (3.3)	36 (4.5)	8 (3.0)	6 (2.8)	6 (2.0)	78 (3.6)
Slovėnija	35 (3.8)	61 (4.1)	49 (3.7)	10 (2.7)	15 (3.3)	11 (2.8)	78 (3.5)
Sirija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Ukraina	28 (3.5)	97 (1.3)	62 (4.0)	25 (3.5)	21 (3.5)	16 (3.0)	88 (2.9)
Marokas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Tarptautinis vidurkis	32 (1.0)	76 (0.8)	48 (1.0)	17 (0.7)	22 (0.8)	22 (0.8)	80 (0.8)

Fizika							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis per pusę ar daugiau pamokų, dalis procentais						
	Stebi įvairius gamtos reiškinius ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdiniu gyvenimu
Alžyras	41 (5.0)	87 (3.2)	77 (3.7)	33 (5.2)	56 (4.8)	71 (4.3)	77 (4.1)
Armėnija	51 (5.6)	54 (5.1)	44 (4.9)	48 (4.9)	45 (4.9)	51 (5.6)	43 (5.0)
Bosnija ir Hercegovina	29 (3.9)	84 (3.0)	37 (3.6)	9 (2.0)	9 (2.1)	13 (2.5)	84 (3.2)
Bulgarija	55 (5.0)	99 (0.8)	57 (5.3)	12 (2.4)	19 (3.7)	16 (3.6)	95 (2.2)
Kipras	84 (1.4)	92 (1.3)	76 (1.7)	32 (2.0)	40 (2.1)	61 (2.0)	95 (0.9)
Čekija	56 (4.5)	83 (2.8)	63 (4.1)	14 (2.6)	20 (3.1)	20 (3.1)	90 (2.6)
Gruzija	41 (4.8)	97 (1.4)	44 (4.9)	29 (4.8)	29 (5.4)	38 (4.3)	91 (3.0)
Vengrija	18 (3.3)	85 (2.9)	76 (3.3)	9 (2.5)	23 (3.4)	15 (3.1)	95 (2.0)
Indonezija	25 (3.2)	89 (2.6)	47 (4.0)	19 (3.0)	31 (3.9)	36 (4.1)	78 (3.7)
Libanas	53 (4.7)	80 (4.2)	48 (4.7)	42 (4.1)	41 (4.4)	30 (4.0)	83 (4.1)
LIETUVA	17 (2.7)	52 (4.4)	56 (4.2)	7 (2.0)	9 (2.4)	10 (2.3)	92 (2.3)
Malta	40 (0.5)	69 (0.5)	38 (0.5)	16 (0.3)	39 (0.5)	32 (0.5)	82 (0.3)
Rumunija	73 (4.1)	90 (2.5)	65 (4.3)	14 (2.9)	29 (4.0)	33 (3.8)	92 (2.0)
Rusija	30 (3.8)	96 (1.3)	70 (3.3)	11 (2.1)	15 (2.8)	20 (3.3)	81 (3.1)
Serbija	29 (4.1)	77 (3.5)	42 (4.2)	6 (2.0)	9 (2.6)	6 (1.9)	88 (2.6)
Slovėnija	63 (3.9)	58 (4.3)	58 (4.2)	14 (3.1)	16 (2.8)	14 (2.6)	86 (2.7)
Sirija	35 (3.8)	79 (3.6)	69 (4.1)	19 (3.9)	30 (4.3)	19 (3.6)	81 (3.6)
Ukraina	43 (4.1)	97 (1.3)	72 (3.9)	22 (3.5)	27 (4.1)	22 (3.2)	87 (2.5)
Marokas	41 (4.6)	75 (4.6)	80 (4.1)	28 (5.2)	40 (5.7)	27 (5.0)	88 (2.9)
Tarptautinis vidurkis	43 (0.9)	81 (0.7)	59 (0.9)	20 (0.8)	28 (0.9)	28 (0.8)	85 (0.7)

- - Lygintinų duomenų nėra

4.5 lentelė

Mokinių atsakymai apie atliekamus gamtamokslinius tyrinėjimus

Biologija							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis vieną, du ar daugiau kartų per mėnesį, dalis procentais						
	Atlieka stebėjimus ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Mokslinių eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdieniu gyvenimu
Alžyras	65 (1.1)	84 (0.6)	82 (0.8)	53 (1.0)	51 (1.0)	49 (1.2)	59 (1.1)
Armėnija	48 (1.4)	71 (1.2)	63 (1.4)	37 (1.6)	31 (1.1)	25 (1.2)	68 (1.1)
Bosnija ir Hercegovina	57 (1.1)	81 (0.9)	41 (1.4)	24 (1.1)	20 (1.1)	22 (1.2)	73 (1.0)
Bulgarija	39 (1.5)	72 (1.6)	33 (1.6)	27 (1.6)	22 (1.3)	23 (1.2)	59 (1.7)
Kipras	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x
Čekija	25 (0.9)	78 (0.8)	27 (1.2)	11 (0.7)	13 (0.9)	15 (0.8)	46 (1.2)
Gruzija	46 (1.5)	71 (1.2)	63 (1.2)	24 (1.3)	21 (1.0)	28 (1.4)	56 (1.4)
Vengrija	27 (1.2)	83 (1.0)	39 (1.7)	20 (1.2)	14 (1.0)	10 (1.0)	64 (1.5)
Indonezija	53 (1.5)	57 (1.3)	71 (1.2)	36 (1.6)	35 (1.4)	52 (1.3)	53 (1.2)
Libanas	76 (1.3)	78 (1.1)	72 (1.4)	57 (1.5)	52 (1.4)	46 (1.6)	70 (1.4)
LIETUVA	15 (0.9)	52 (1.7)	14 (1.0)	9 (0.8)	9 (0.8)	12 (0.8)	39 (1.2)
Malta	65 (1.1)	64 (1.2)	45 (0.9)	42 (1.0)	45 (1.1)	53 (1.2)	61 (1.1)
Rumunija	56 (1.6)	66 (1.1)	61 (1.8)	33 (1.8)	28 (1.6)	29 (1.6)	58 (1.3)
Rusija	34 (1.2)	84 (0.9)	27 (1.2)	20 (1.0)	15 (0.6)	19 (0.8)	61 (1.1)
Serbija	51 (1.3)	76 (1.1)	29 (1.2)	16 (0.9)	14 (0.8)	15 (1.0)	68 (1.3)
Slovėnija	50 (1.4)	76 (1.0)	42 (1.3)	31 (1.3)	29 (1.3)	30 (1.5)	65 (1.0)
Švedija	49 (1.1)	46 (1.2)	45 (1.2)	34 (1.1)	39 (1.3)	43 (1.4)	35 (1.0)
Sirija	67 (0.9)	77 (0.8)	83 (0.9)	57 (1.2)	49 (1.1)	48 (1.2)	59 (1.2)
Ukraina	45 (1.4)	89 (0.8)	38 (1.3)	37 (1.2)	32 (1.3)	25 (1.2)	65 (1.3)
Marokas	73 (1.1)	82 (1.2)	84 (1.1)	58 (1.3)	53 (1.5)	44 (1.5)	64 (1.1)
Tarptautinis vidurkis	49 (0.3)	73 (0.3)	51 (0.3)	33 (0.3)	30 (0.3)	31 (0.3)	59 (0.3)

Fizinė geografija							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis vieną, du ar daugiau kartų per mėnesį, dalis procentais						
	Atlieka stebėjimus ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Mokslinių eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdieniu gyvenimu
Alžyras	68 (1.7)	79 (1.0)	82 (1.1)	55 (1.6)	49 (1.7)	49 (1.3)	59 (1.3)
Armėnija	44 (1.3)	65 (1.2)	53 (1.6)	37 (1.3)	30 (1.4)	27 (0.9)	59 (1.3)
Bosnija ir Hercegovina	60 (1.3)	80 (0.9)	34 (1.1)	23 (1.0)	19 (0.9)	26 (1.2)	70 (1.1)
Bulgarija	37 (1.7)	71 (1.5)	26 (1.6)	25 (1.6)	21 (1.4)	26 (1.6)	54 (1.5)
Kipras	67 (0.8)	77 (0.8)	40 (1.0)	27 (0.9)	24 (0.8)	24 (0.8)	58 (1.0)
Čekija	21 (0.7)	72 (1.0)	13 (0.5)	6 (0.4)	6 (0.3)	9 (0.6)	45 (1.1)
Gruzija	48 (1.8)	66 (1.6)	56 (1.5)	23 (1.4)	21 (1.4)	29 (1.6)	53 (1.4)
Vengrija	24 (1.2)	77 (1.3)	27 (1.3)	16 (0.9)	11 (0.7)	12 (0.9)	54 (1.3)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
LIETUVA	14 (0.7)	56 (1.6)	9 (0.7)	8 (0.7)	7 (0.5)	13 (0.7)	45 (1.1)
Malta	35 (0.7)	48 (0.8)	20 (0.7)	14 (0.5)	11 (0.5)	13 (0.6)	48 (0.7)
Rumunija	62 (1.6)	72 (1.0)	61 (1.9)	35 (1.3)	29 (1.4)	28 (1.4)	58 (1.4)
Rusija	32 (1.4)	84 (0.9)	21 (1.1)	17 (1.1)	13 (0.9)	22 (1.0)	59 (0.9)
Serbija	47 (1.5)	69 (1.2)	17 (0.9)	13 (0.8)	11 (0.7)	16 (1.0)	62 (1.2)
Slovėnija	34 (1.1)	76 (0.9)	16 (0.9)	14 (0.8)	13 (0.8)	17 (1.2)	60 (1.1)
Švedija	42 (1.1)	47 (1.1)	26 (0.9)	20 (0.8)	18 (0.8)	29 (1.0)	44 (1.1)
Sirija	70 (1.0)	77 (1.0)	81 (1.2)	57 (1.1)	51 (1.3)	48 (1.1)	60 (1.1)
Ukraina	40 (1.3)	88 (0.8)	27 (1.2)	33 (1.3)	25 (1.1)	26 (1.3)	62 (1.2)
Marokas	74 (1.1)	80 (0.9)	82 (1.0)	55 (1.5)	53 (1.6)	42 (1.8)	59 (1.4)
Tarptautinis vidurkis	45 (0.3)	71 (0.3)	38 (0.3)	27 (0.3)	23 (0.3)	25 (0.3)	56 (0.3)

Tęsinys ➡

x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

- - Lygintinių duomenų nėra

Lentelė paremta mokinių atsakymais

4.5 lentelė

Mokinių atsakymai apie atliekamus gamtamokslinius tyrinėjimus (tęsinys)

Chemija							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis vieną, du ar daugiau kartų per mėnesį, dalis procentais						
	Atlieka stebėjimus ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Mokslinių eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdiniu gyvenimu
Alžyras	69 (1.0)	82 (0.8)	85 (0.7)	57 (1.2)	57 (1.1)	49 (1.3)	59 (1.3)
Armėnija	55 (1.7)	71 (1.5)	63 (1.7)	46 (1.6)	40 (1.3)	29 (1.0)	56 (1.3)
Bosnija ir Hercegovina	63 (1.1)	78 (0.9)	56 (1.6)	39 (1.5)	38 (1.6)	32 (1.4)	66 (1.0)
Bulgarija	54 (2.2)	72 (1.7)	52 (2.3)	42 (2.0)	41 (1.9)	35 (1.7)	48 (1.8)
Kipras	79 (0.9)	81 (0.8)	79 (0.8)	65 (0.9)	66 (0.9)	49 (1.0)	55 (0.8)
Čekija	61 (1.5)	80 (0.8)	66 (1.6)	36 (1.2)	48 (1.4)	33 (1.4)	45 (1.2)
Gruzija	51 (1.6)	69 (1.5)	63 (1.6)	28 (1.8)	23 (1.4)	32 (1.5)	48 (1.6)
Vengrija	71 (1.7)	78 (1.2)	74 (1.8)	60 (1.5)	61 (1.7)	18 (1.1)	56 (1.5)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	79 (1.1)	79 (1.1)	77 (1.0)	61 (1.2)	59 (1.4)	48 (1.3)	66 (1.2)
LIETUVA	32 (1.4)	56 (1.4)	33 (1.7)	21 (1.2)	21 (1.2)	16 (0.9)	38 (1.0)
Malta	67 (1.3)	67 (1.5)	59 (1.3)	47 (1.3)	52 (1.5)	50 (1.4)	54 (1.6)
Rumunija	63 (1.4)	71 (1.2)	70 (1.7)	51 (1.6)	52 (1.7)	39 (1.8)	52 (1.5)
Rusija	64 (1.5)	89 (0.7)	67 (1.6)	48 (1.4)	38 (1.7)	34 (1.2)	54 (1.1)
Serbija	51 (1.3)	68 (1.1)	45 (1.7)	28 (1.2)	31 (1.3)	23 (1.2)	53 (1.2)
Slovėnija	73 (1.0)	81 (0.9)	72 (1.1)	60 (1.2)	62 (1.1)	47 (1.6)	57 (1.2)
Švedija	57 (1.1)	51 (1.2)	59 (1.0)	50 (1.1)	59 (1.3)	54 (1.2)	34 (0.9)
Sirija	72 (1.1)	77 (0.9)	84 (0.8)	59 (1.1)	54 (1.2)	48 (1.1)	57 (1.3)
Ukraina	69 (1.4)	90 (0.7)	70 (1.4)	58 (1.5)	58 (1.6)	36 (1.4)	59 (1.2)
Marokas	78 (1.8)	82 (1.2)	85 (1.0)	62 (2.1)	58 (1.8)	44 (2.0)	63 (1.9)
Tarptautinis vidurkis	64 (0.3)	75 (0.3)	66 (0.3)	48 (0.3)	48 (0.3)	38 (0.3)	54 (0.3)

Fizika							
Šalys	Mokinių, atliekančių šias užduotis vieną, du ar daugiau kartų per mėnesį, dalis procentais						
	Atlieka stebėjimus ir juos aprašo	Paaiškina, ką mokosi	Stebi mokytoją, atliekantį mokslinį eksperimentą	Planuoja mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Atlieka mokslinį eksperimentą arba tyrimą	Mokslinių eksperimentų ar tyrimų metu dirba mažomis grupelėmis	Gamtos mokslų pamokas susieja su kasdiniu gyvenimu
Alžyras	73 (0.9)	82 (0.7)	84 (0.7)	57 (0.8)	56 (1.0)	47 (1.1)	63 (1.0)
Armėnija	60 (1.6)	73 (1.1)	64 (1.4)	48 (1.5)	45 (1.5)	34 (1.3)	63 (1.2)
Bosnija ir Hercegovina	65 (1.1)	79 (1.0)	54 (1.3)	38 (1.2)	36 (1.2)	31 (1.1)	67 (1.0)
Bulgarija	49 (1.7)	74 (1.4)	48 (1.9)	39 (1.8)	38 (1.9)	34 (1.7)	53 (1.6)
Kipras	82 (0.7)	81 (0.7)	78 (0.7)	67 (0.9)	66 (0.8)	49 (1.1)	65 (0.9)
Čekija	46 (1.4)	78 (1.1)	52 (1.5)	26 (1.1)	34 (1.1)	27 (1.3)	49 (1.2)
Gruzija	53 (1.4)	71 (1.2)	65 (1.5)	28 (1.1)	25 (1.3)	34 (1.7)	54 (1.4)
Vengrija	65 (1.8)	78 (1.3)	68 (1.9)	54 (1.7)	57 (1.9)	20 (1.6)	60 (1.4)
Indonezija	53 (1.4)	55 (1.2)	68 (1.2)	36 (1.4)	35 (1.4)	43 (1.6)	51 (1.3)
Libanas	77 (1.2)	78 (1.2)	75 (1.2)	60 (1.1)	58 (1.5)	48 (1.3)	71 (1.2)
LIETUVA	30 (1.3)	58 (1.2)	34 (1.6)	19 (0.8)	21 (1.1)	16 (0.7)	47 (1.3)
Malta	60 (0.7)	61 (0.7)	58 (0.7)	47 (0.7)	49 (0.7)	45 (0.6)	52 (0.8)
Rumunija	62 (1.4)	69 (1.3)	67 (1.9)	48 (1.7)	46 (1.6)	36 (1.6)	53 (1.3)
Rusija	59 (1.6)	88 (0.7)	63 (1.6)	43 (1.4)	40 (1.3)	36 (1.3)	58 (1.0)
Serbija	49 (1.3)	68 (1.3)	38 (1.7)	23 (1.3)	23 (1.2)	20 (1.1)	54 (1.2)
Slovėnija	60 (1.3)	77 (1.0)	61 (1.3)	47 (1.3)	49 (1.3)	32 (1.3)	62 (1.1)
Švedija	52 (1.1)	48 (1.2)	53 (1.2)	44 (1.2)	52 (1.2)	49 (1.3)	38 (1.3)
Sirija	76 (1.0)	76 (0.8)	82 (0.9)	59 (1.2)	56 (1.1)	51 (1.2)	61 (1.0)
Ukraina	63 (1.3)	90 (0.6)	66 (1.3)	53 (1.4)	56 (1.3)	40 (1.2)	63 (1.1)
Marokas	82 (1.2)	81 (1.3)	86 (1.0)	63 (1.7)	57 (1.8)	44 (1.7)	66 (1.4)
Tarptautinis vidurkis	61 (0.3)	73 (0.2)	63 (0.3)	45 (0.3)	45 (0.3)	37 (0.3)	58 (0.3)

4.6 lentelė

Mokinių atsakymai apie mokymosi veiklas gamtos mokslų pamokų metu

Biologija									
Šalys	Mokinių dalis, %								
	Skaito gamtos mokslų vadovėlius ir kitą medžiagą			Įsimena gamtos mokslų faktus ir principus			Spręsdami uždavinius, naudojami mokslinėmis formulėmis ir dėsniais		
	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada
Alžyras	25 (0.8)	22 (0.7)	53 (0.9)	40 (0.8)	24 (0.6)	36 (0.9)	24 (0.9)	21 (0.6)	54 (1.2)
Armėnija	44 (1.1)	17 (0.8)	38 (1.2)	36 (1.2)	21 (0.9)	43 (1.1)	27 (1.3)	17 (0.9)	56 (1.4)
Bosnija ir Hercegovina	52 (1.5)	20 (0.8)	29 (1.4)	49 (1.0)	24 (0.7)	27 (0.9)	25 (0.9)	16 (0.7)	59 (1.1)
Bulgarija	40 (1.5)	21 (1.2)	39 (1.3)	42 (1.9)	20 (0.9)	38 (1.7)	19 (1.2)	13 (1.0)	68 (1.6)
Kipras	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x
Čekija	47 (2.2)	28 (1.0)	24 (1.8)	40 (1.2)	29 (0.7)	31 (1.2)	11 (0.7)	18 (0.8)	71 (1.1)
Gruzija	43 (1.1)	20 (0.9)	37 (1.1)	52 (1.3)	19 (1.1)	30 (1.0)	24 (1.1)	16 (0.9)	60 (1.4)
Vengrija	39 (1.6)	28 (1.0)	33 (1.5)	19 (1.2)	22 (0.8)	59 (1.4)	7 (0.6)	12 (0.6)	81 (1.0)
Indonezija	36 (1.2)	35 (0.8)	29 (1.1)	23 (0.9)	34 (0.9)	43 (1.2)	25 (1.4)	26 (0.8)	49 (1.5)
Libanas	31 (1.2)	31 (0.9)	38 (1.3)	50 (1.6)	26 (1.3)	25 (1.3)	38 (1.6)	29 (1.1)	33 (1.8)
LIETUVA	62 (1.2)	18 (0.9)	20 (0.9)	13 (0.8)	17 (0.8)	70 (1.1)	10 (0.6)	13 (0.8)	76 (1.1)
Malta	43 (1.0)	20 (1.0)	36 (1.0)	31 (1.0)	29 (1.1)	41 (1.1)	13 (0.8)	19 (1.0)	68 (1.2)
Rumunija	41 (1.5)	23 (1.1)	36 (1.3)	35 (1.3)	22 (0.8)	43 (1.5)	17 (1.2)	13 (0.8)	70 (1.4)
Rusija	57 (1.3)	23 (0.9)	20 (1.0)	42 (1.0)	26 (0.7)	32 (0.9)	13 (0.6)	13 (0.7)	74 (1.1)
Serbija	44 (1.6)	20 (0.8)	36 (1.3)	27 (1.3)	16 (0.7)	56 (1.5)	13 (0.8)	11 (0.7)	77 (1.1)
Slovėnija	33 (1.4)	39 (1.2)	28 (1.4)	50 (0.9)	34 (0.9)	17 (0.8)	16 (0.7)	24 (0.9)	60 (1.2)
Švedija	37 (1.1)	33 (0.8)	30 (1.1)	14 (0.6)	27 (0.8)	59 (1.0)	9 (0.5)	22 (0.8)	69 (1.0)
Sirija	33 (1.0)	24 (0.7)	43 (1.2)	54 (1.2)	22 (0.9)	25 (0.9)	35 (1.0)	23 (0.9)	42 (1.3)
Ukraina	60 (1.1)	23 (0.7)	17 (0.9)	60 (1.4)	22 (0.9)	18 (1.1)	17 (0.8)	20 (0.9)	62 (1.3)
Marokas	34 (1.3)	24 (1.3)	42 (1.4)	46 (1.6)	22 (1.2)	32 (1.2)	29 (1.4)	23 (0.7)	48 (1.4)
Tarptautinis vidurkis	42 (0.3)	25 (0.2)	33 (0.3)	38 (0.3)	24 (0.2)	38 (0.3)	20 (0.2)	18 (0.2)	62 (0.3)

Fizinė geografija									
Šalys	Mokinių dalis, %								
	Skaito gamtos mokslų vadovėlius ir kitą medžiagą			Įsimena gamtos mokslų faktus ir principus			Spręsdami uždavinius, naudojami mokslinėmis formulėmis ir dėsniais		
	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada
Alžyras	29 (1.3)	26 (1.2)	45 (1.3)	41 (1.2)	25 (1.1)	34 (1.2)	28 (1.3)	25 (1.4)	47 (1.9)
Armėnija	45 (1.2)	18 (0.7)	38 (1.0)	37 (1.0)	20 (0.8)	42 (1.3)	26 (1.3)	18 (1.0)	56 (1.6)
Bosnija ir Hercegovina	56 (1.2)	17 (0.7)	27 (1.1)	49 (1.2)	20 (0.9)	30 (1.0)	22 (0.8)	12 (0.6)	66 (1.1)
Bulgarija	40 (1.7)	22 (1.1)	39 (1.6)	39 (1.9)	21 (0.9)	40 (1.7)	16 (1.0)	13 (1.0)	71 (1.5)
Kipras	40 (0.9)	22 (0.6)	38 (1.0)	27 (0.8)	28 (0.7)	44 (1.0)	11 (0.5)	15 (0.6)	74 (0.8)
Čekija	43 (1.7)	26 (1.1)	31 (1.6)	35 (1.1)	27 (0.7)	38 (1.2)	10 (0.7)	14 (0.7)	76 (1.0)
Gruzija	40 (1.5)	19 (1.0)	41 (1.9)	50 (1.8)	20 (1.0)	30 (1.7)	21 (1.4)	15 (1.1)	64 (2.1)
Vengrija	40 (1.6)	26 (1.0)	35 (1.4)	17 (1.0)	23 (0.8)	59 (1.3)	8 (0.6)	14 (0.7)	78 (1.1)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
LIETUVA	65 (1.2)	17 (0.8)	18 (0.9)	21 (1.0)	19 (0.6)	61 (1.1)	9 (0.6)	11 (0.7)	80 (0.9)
Malta	54 (0.8)	19 (0.6)	27 (0.6)	11 (0.5)	18 (0.6)	71 (0.7)	5 (0.3)	9 (0.5)	86 (0.6)
Rumunija	43 (1.5)	21 (0.7)	36 (1.3)	39 (1.4)	20 (0.8)	41 (1.5)	16 (0.9)	13 (0.7)	71 (1.2)
Rusija	59 (1.0)	22 (0.8)	19 (0.9)	43 (1.1)	23 (0.8)	34 (1.1)	15 (0.8)	13 (0.7)	72 (1.3)
Serbija	43 (1.5)	19 (0.9)	38 (1.3)	25 (1.5)	15 (0.8)	60 (1.7)	10 (0.7)	9 (0.7)	80 (1.1)
Slovėnija	33 (1.1)	36 (0.9)	31 (1.2)	50 (1.0)	33 (0.9)	17 (0.8)	8 (0.5)	13 (0.6)	79 (1.0)
Švedija	38 (1.3)	32 (0.7)	30 (1.1)	16 (0.8)	29 (0.7)	56 (1.0)	8 (0.6)	18 (0.9)	75 (1.0)
Sirija	39 (1.0)	24 (0.8)	38 (1.0)	55 (1.3)	22 (0.8)	23 (0.9)	37 (1.1)	23 (0.8)	39 (1.2)
Ukraina	61 (1.1)	23 (0.7)	17 (0.9)	58 (1.4)	24 (1.0)	19 (1.0)	19 (1.0)	20 (0.9)	61 (1.4)
Marokas	34 (1.3)	25 (1.1)	41 (1.3)	41 (1.7)	25 (1.0)	34 (1.5)	27 (1.1)	23 (0.8)	50 (1.2)
Tarptautinis vidurkis	45 (0.3)	23 (0.2)	33 (0.3)	36 (0.3)	23 (0.2)	41 (0.3)	16 (0.2)	15 (0.2)	68 (0.3)

Tęsinys ➔

Lentelė paremta mokinių atsakymais

x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

- - Lygintinių duomenų nėra

4.6 lentelė

Mokinių atsakymai apie mokymosi veiklas gamtos mokslų pamokų metu (tęsinys)

Chemija									
Šalys	Mokinių dalis, %								
	Skaityto gamtos mokslų vadovėlius ir kitą medžiagą			Įsimena gamtos mokslų faktus ir principus			Spręsdami uždavinius, naudojami mokslinėmis formulėmis ir dėsniais		
	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada
Alžyras	26 (0.9)	23 (0.8)	51 (1.0)	39 (1.1)	25 (0.7)	36 (1.0)	31 (1.0)	25 (0.7)	44 (1.0)
Armėnija	41 (1.2)	18 (0.7)	41 (1.2)	36 (1.3)	20 (0.7)	44 (1.4)	50 (1.4)	18 (0.8)	32 (1.1)
Bosnija ir Hercegovina	51 (1.2)	18 (0.6)	31 (1.2)	50 (1.0)	21 (0.6)	28 (1.0)	55 (1.0)	19 (0.7)	26 (1.0)
Bulgarija	38 (1.6)	22 (1.0)	40 (1.7)	40 (1.6)	21 (1.0)	38 (1.8)	46 (1.7)	23 (1.3)	32 (1.6)
Kipras	35 (0.9)	24 (0.7)	41 (0.8)	33 (0.7)	28 (0.6)	39 (0.7)	37 (0.9)	28 (0.9)	35 (0.9)
Čekija	39 (1.6)	28 (0.9)	33 (1.9)	44 (1.1)	31 (0.9)	25 (0.9)	45 (1.3)	30 (0.8)	25 (0.9)
Gruzija	38 (1.4)	18 (1.0)	44 (1.7)	46 (1.2)	20 (0.8)	34 (1.3)	49 (1.5)	17 (0.9)	34 (1.4)
Vengrija	34 (1.5)	25 (0.8)	41 (1.6)	23 (1.0)	28 (0.9)	49 (1.3)	28 (1.0)	25 (0.9)	47 (1.4)
Indonezija	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libanas	33 (1.2)	32 (1.2)	35 (1.3)	49 (1.5)	28 (1.1)	23 (1.1)	52 (1.6)	28 (1.4)	20 (1.0)
LIETUVA	58 (1.4)	19 (0.9)	23 (1.2)	27 (1.1)	24 (0.8)	49 (1.3)	55 (1.1)	26 (0.7)	19 (1.0)
Malta	44 (1.7)	23 (1.2)	33 (1.4)	40 (1.6)	29 (1.5)	31 (1.3)	39 (1.5)	28 (1.3)	33 (1.4)
Rumunija	38 (1.3)	21 (0.9)	41 (1.5)	35 (1.2)	24 (0.9)	41 (1.2)	49 (1.6)	22 (0.9)	29 (1.3)
Rusija	57 (0.9)	21 (0.7)	22 (0.8)	70 (1.2)	18 (0.8)	12 (0.8)	73 (1.1)	17 (0.7)	10 (0.8)
Serbija	37 (1.3)	19 (0.7)	44 (1.2)	33 (1.2)	19 (0.7)	48 (1.3)	45 (0.8)	20 (0.8)	34 (0.9)
Slovėnija	29 (1.2)	34 (1.1)	37 (1.5)	48 (1.0)	34 (0.9)	18 (0.9)	48 (1.0)	29 (0.9)	23 (0.7)
Švedija	33 (1.1)	32 (0.8)	34 (1.0)	15 (0.8)	29 (0.7)	56 (1.0)	14 (0.7)	29 (0.7)	57 (1.0)
Sirija	40 (1.1)	24 (0.7)	36 (1.0)	53 (1.0)	23 (0.6)	24 (0.9)	49 (1.1)	24 (0.8)	26 (0.8)
Ukraina	58 (1.1)	22 (0.7)	20 (0.9)	69 (1.1)	20 (0.7)	12 (0.8)	74 (1.1)	18 (0.8)	8 (0.6)
Marokas	35 (1.0)	24 (0.9)	40 (1.1)	45 (2.3)	22 (1.3)	33 (2.2)	39 (1.7)	24 (1.2)	37 (1.3)
Tarptautinis vidurkis	40 (0.3)	24 (0.2)	36 (0.3)	42 (0.3)	24 (0.2)	34 (0.3)	46 (0.3)	24 (0.2)	30 (0.3)

Fizika									
Šalys	Mokinių dalis, %								
	Skaityto gamtos mokslų vadovėlius ir kitą medžiagą			Įsimena gamtos mokslų faktus ir principus			Spręsdami uždavinius, naudojami mokslinėmis formulėmis ir dėsniais		
	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada	Kiekvienos ar beveik kiekvienos pamokos metu	Apie pusę pamokų	Keleto pamokų metu ar niekada
Alžyras	25 (0.7)	23 (0.6)	51 (0.9)	37 (0.8)	26 (0.7)	37 (0.9)	31 (0.9)	24 (0.8)	44 (0.9)
Armėnija	44 (1.2)	18 (0.7)	38 (1.1)	41 (1.4)	21 (0.8)	38 (1.4)	58 (1.3)	18 (0.8)	24 (1.3)
Bosnija ir Hercegovina	50 (1.0)	18 (0.7)	32 (0.9)	53 (1.1)	19 (0.7)	27 (1.0)	62 (1.2)	17 (0.6)	21 (0.9)
Bulgarija	40 (1.6)	18 (0.9)	42 (1.5)	42 (1.9)	21 (1.2)	37 (1.7)	53 (1.8)	21 (1.1)	26 (1.5)
Kipras	35 (0.9)	24 (0.8)	40 (1.0)	36 (0.8)	27 (0.8)	36 (0.8)	39 (0.8)	27 (0.8)	33 (0.9)
Čekija	39 (1.6)	29 (1.1)	32 (1.8)	42 (1.0)	30 (0.7)	29 (1.0)	49 (1.3)	27 (0.8)	24 (1.0)
Gruzija	41 (1.1)	20 (1.0)	39 (1.0)	47 (1.5)	21 (1.0)	32 (1.3)	57 (1.3)	17 (1.0)	26 (1.2)
Vengrija	34 (1.5)	25 (0.9)	41 (1.4)	31 (1.1)	28 (0.9)	41 (1.4)	33 (1.2)	30 (0.9)	37 (1.4)
Indonezija	29 (1.1)	34 (0.8)	36 (1.3)	21 (1.0)	30 (0.9)	48 (1.3)	31 (1.1)	30 (1.0)	39 (1.3)
Libanas	36 (1.3)	31 (1.0)	33 (1.1)	50 (1.7)	27 (1.1)	23 (1.3)	53 (1.3)	27 (1.1)	20 (1.1)
LIETUVA	64 (1.2)	16 (0.7)	20 (1.0)	32 (1.1)	23 (0.7)	44 (1.1)	61 (1.3)	21 (0.9)	18 (1.0)
Malta	33 (0.7)	22 (0.7)	45 (0.7)	33 (0.7)	27 (0.8)	40 (0.7)	48 (0.6)	26 (0.6)	26 (0.6)
Rumunija	38 (1.4)	21 (0.8)	41 (1.5)	37 (1.4)	23 (1.0)	39 (1.6)	48 (1.5)	23 (1.0)	29 (1.6)
Rusija	61 (1.0)	20 (0.6)	19 (0.9)	73 (0.9)	18 (0.7)	10 (0.6)	77 (0.9)	15 (0.7)	7 (0.6)
Serbija	36 (1.3)	19 (0.8)	46 (1.5)	36 (1.2)	20 (0.7)	44 (1.3)	54 (1.0)	19 (0.8)	27 (1.0)
Slovėnija	23 (0.9)	33 (1.0)	44 (1.4)	51 (0.9)	31 (0.9)	18 (0.9)	64 (1.2)	23 (0.8)	13 (0.9)
Švedija	34 (1.1)	31 (0.9)	35 (1.1)	15 (0.7)	27 (0.7)	58 (1.0)	14 (0.8)	27 (0.8)	59 (1.0)
Sirija	41 (1.2)	25 (0.7)	34 (1.1)	52 (1.2)	23 (0.8)	25 (0.8)	47 (1.1)	25 (0.7)	28 (1.0)
Ukraina	59 (1.1)	21 (0.7)	20 (1.1)	67 (1.0)	20 (0.7)	12 (0.7)	73 (1.0)	18 (0.8)	8 (0.7)
Marokas	37 (1.1)	24 (1.2)	39 (1.1)	46 (1.6)	23 (1.0)	31 (1.5)	39 (1.7)	25 (1.1)	36 (1.9)
Tarptautinis vidurkis	40 (0.3)	24 (0.2)	36 (0.3)	42 (0.3)	24 (0.2)	33 (0.3)	50 (0.3)	23 (0.2)	27 (0.3)

4.7 lentelė

Gamtos mokslų namų darbų tipai, jų kaita

Šalys	Mokinių dalis procentais pagal atliekamų namų darbų tipą							
	Atlieka uždavinių / klausimų serijas				Skaity vadovėlį ar pagalbinę medžiagą			
	Visuomet ar beveik visuomet		Kartais		Visuomet ar beveik visuomet		Kartais	
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Alžyras	39 (2.9)	0 0	58 (3.1)	0 0	59 (3.4)	0 0	36 (3.6)	0 0
Armėnija	42 (3.1)	-19 (3.8) ▼	29 (2.4)	-7 (3.2) ▼	33 (2.5)	-19 (3.9) ▼	40 (3.2)	-4 (4.2)
Australija	18 (2.6)	-6 (4.6)	63 (3.8)	-1 (5.7)	9 (2.0)	3 (2.7)	47 (3.7)	-7 (5.1)
Bahreinas	32 (2.9)	-5 (4.7)	61 (2.9)	3 (5.1)	38 (2.8)	7 (4.2)	46 (2.9)	-11 (4.7) ▼
Bosnija ir Hercegovina	13 (1.5)	0 0	66 (2.3)	0 0	31 (2.4)	0 0	50 (2.5)	0 0
Botsvana	30 (4.3)	-2 (6.2)	67 (4.4)	3 (6.4)	47 (4.2)	6 (6.2)	52 (4.3)	-3 (6.1)
Bulgarija	40 (2.3)	8 (3.3) ▲	51 (2.4)	-6 (3.6)	41 (3.2)	24 (3.9) ▲	47 (3.1)	-25 (4.0) ▼
Taivanas	59 (4.5)	-3 (6.1)	34 (4.3)	3 (6.0)	26 (3.9)	7 (5.0)	57 (4.4)	-5 (6.0)
Kolumbija	29 (3.9)	0 0	57 (5.1)	0 0	40 (4.6)	0 0	51 (5.4)	0 0
Kipras	46 (1.2)	-4 (2.0) ▼	46 (1.2)	8 (1.7) ▲	49 (1.0)	-19 (1.5) ▼	42 (1.0)	15 (1.5) ▲
Čekija	11 (1.6)	0 0	56 (2.3)	0 0	9 (1.5)	0 0	54 (2.3)	0 0
Egiptas	51 (4.3)	0 (6.0)	46 (4.3)	-1 (6.0)	43 (4.5)	-14 (5.6) ▼	51 (4.6)	13 (5.6) ▲
Salvadoras	29 (3.7)	0 0	65 (4.1)	0 0	32 (4.2)	0 0	61 (4.4)	0 0
Anglija	30 (2.8)	1 (5.3)	64 (3.2)	-7 (5.4)	1 (0.4)	0 (0.9)	32 (2.6)	-13 (5.5) ▼
Gruzija	47 (2.8)	0 0	38 (3.3)	0 0	63 (2.9)	0 0	35 (2.8)	0 0
Gana	52 (4.5)	11 (6.2)	45 (4.3)	-12 (6.3)	41 (4.5)	2 (6.7)	55 (4.6)	4 (6.9)
Honkongas	28 (4.4)	0 (6.2)	68 (4.5)	3 (6.3)	29 (4.5)	-4 (6.2)	62 (5.0)	5 (6.5)
Vengrija	54 (2.6)	6 (3.5)	38 (2.5)	-5 (3.4)	50 (2.6)	16 (3.5) ▲	42 (2.4)	-15 (3.5) ▼
Indonezija	60 (4.3)	-2 (5.5)	38 (4.2)	1 (5.5)	67 (4.0)	-7 (4.8)	30 (4.1)	7 (4.9)
Iranas	21 (3.3)	-12 (5.0) ▼	68 (3.7)	22 (5.4) ▲	60 (3.8)	15 (5.4) ▲	30 (3.3)	-2 (4.6)
Izraelis	37 (4.1)	-2 (5.6)	55 (4.3)	5 (5.9)	19 (2.9)	-4 (4.6)	71 (3.2)	4 (4.8)
Italija	25 (3.0)	-1 (4.4)	64 (3.2)	0 (4.7)	79 (2.5)	5 (3.8)	14 (2.2)	-3 (3.4)
Japonija	11 (2.7)	-2 (3.8)	53 (4.0)	2 (5.6)	3 (1.4)	0 (2.2)	15 (2.9)	-11 (4.8) ▼
Jordanija	63 (4.4)	6 (5.8)	29 (4.0)	-12 (5.5) ▼	36 (4.0)	-4 (6.1)	50 (4.0)	0 (6.1)
Korėja	13 (2.7)	-3 (4.0)	64 (3.8)	1 (5.2)	16 (3.3)	3 (4.3)	42 (4.1)	-11 (5.8)
Kuveitas	28 (4.3)	0 0	59 (5.4)	0 0	20 (3.7)	0 0	52 (4.8)	0 0
Libanas	58 (4.1)	-7 (5.6)	36 (4.5)	5 (5.8)	17 (2.7)	-4 (4.3)	64 (3.9)	2 (5.5)
LIETUVA	31 (1.7)	-8 (2.9) ▼	56 (2.0)	3 (3.2)	39 (1.9)	3 (3.0)	52 (1.8)	-6 (2.9) ▼
Malaizija	40 (4.0)	11 (5.5)	57 (4.0)	1 (5.8)	46 (4.0)	-14 (5.7) ▼	49 (4.0)	15 (5.6) ▲
Malta	41 (0.3)	0 0	50 (0.3)	0 0	12 (0.2)	0 0	55 (0.3)	0 0
Norvegija	46 (3.4)	3 (5.9)	48 (3.6)	-2 (5.7)	43 (3.5)	4 (5.5)	46 (3.4)	-5 (5.6)
Omanas	32 (4.0)	0 0	67 (4.0)	0 0	33 (4.5)	0 0	59 (4.6)	0 0
Palestina	65 (3.9)	13 (5.7) ▲	33 (4.0)	-14 (5.8) ▼	21 (3.3)	-31 (5.5) ▼	62 (3.9)	17 (6.0) ▲
Kataras	31 (0.2)	0 0	64 (0.2)	0 0	37 (0.2)	0 0	50 (0.2)	0 0
Rumunija	30 (1.9)	-6 (3.0) ▼	55 (2.1)	3 (3.2)	39 (2.5)	14 (3.2) ▲	45 (2.5)	-17 (3.1) ▼
Rusija	72 (1.8)	1 (2.5)	27 (1.8)	0 (2.4)	80 (1.7)	7 (2.7) ▲	20 (1.7)	-5 (2.6) ▼
Saudo Arabija	53 (4.5)	- -	45 (4.5)	- -	- -	- -	- -	- -
Škotija	45 (2.9)	-5 (4.2)	52 (2.9)	5 (4.2)	3 (0.8)	-2 (1.7)	34 (2.4)	-1 (4.5)
Serbija	12 (1.4)	0 (2.0)	54 (2.5)	2 (3.7)	30 (2.1)	-1 (3.1)	48 (2.2)	7 (3.2) ▲
Singapūras	45 (2.4)	-8 (3.6) ▼	50 (2.4)	7 (3.6) ▲	20 (2.3)	-5 (3.3)	56 (2.0)	-3 (3.4)
Slovėnija	36 (2.8)	1 (3.6)	48 (2.7)	-5 (3.9)	7 (1.3)	-7 (2.1) ▼	40 (2.7)	-25 (3.8) ▼
Švedija	15 (2.0)	1 (3.1)	61 (2.9)	-10 (4.3) ▼	27 (2.4)	1 (3.8)	53 (2.9)	-3 (4.6)
Sirija	73 (2.7)	0 0	20 (2.5)	0 0	26 (3.4)	0 0	50 (3.7)	0 0
Tailandas	49 (4.4)	0 0	48 (4.4)	0 0	36 (4.1)	0 0	61 (4.3)	0 0
Tunisas	21 (3.4)	0 (5.1)	69 (4.0)	6 (5.7)	33 (4.3)	21 (5.1) ▲	52 (4.6)	-7 (6.2)
Turkija	30 (3.5)	0 0	61 (3.3)	0 0	50 (4.1)	0 0	37 (4.0)	0 0
Ukraina	52 (1.5)	0 0	41 (1.8)	0 0	86 (1.3)	0 0	12 (1.2)	0 0
JAV	16 (2.1)	-1 (3.0)	64 (2.7)	-3 (4.0)	20 (2.6)	1 (3.6)	53 (3.6)	-2 (4.8)
Marokas	40 (4.1)	- -	54 (5.1)	- -	46 (4.4)	- -	47 (4.1)	- -
Tarptautinis vidurkis	38 (0.5)	- -	52 (0.5)	- -	35 (0.5)	- -	46 (0.5)	- -
Kiti dalyviai								
Baskų kraštas (Ispanija)	52 (4.8)	11 (6.8)	40 (4.4)	-11 (6.6)	28 (4.3)	21 (5.1) ▲	48 (5.0)	-9 (7.2)
Britų Kolumbija (Kanada)	22 (3.6)	0 0	68 (3.9)	0 0	12 (2.0)	0 0	68 (3.2)	0 0
Dubajus (JAE)	43 (4.4)	0 0	56 (4.4)	0 0	36 (2.4)	0 0	54 (1.9)	0 0
Masačusetsas (JAV)	9 (3.9)	0 0	83 (5.2)	0 0	13 (3.6)	0 0	68 (4.7)	0 0
Minesota (JAV)	14 (3.6)	0 0	74 (5.1)	0 0	19 (5.0)	0 0	47 (7.9)	0 0
Ontarijas (Kanada)	23 (3.2)	0 (4.8)	54 (4.7)	-15 (6.3) ▼	15 (3.3)	0 (4.2)	44 (4.8)	-8 (6.9)
Kvebekas (Kanada)	24 (4.2)	-23 (6.3) ▼	45 (5.2)	0 (6.9)	11 (2.7)	2 (3.4)	43 (5.2)	-1 (6.9)

Tęsinys ➡

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

0 0 Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra
Lentelė paremta mokytojų atsakymais

4.7 lentelė

Gamtos mokslų namų darbų tipai, jų kaita (tęsinys)

Šalys	Mokinių dalis procentais pagal atliekamų namų darbų tipą							
	Rašo apibrėžimus ar kitus trumpus rašto darbus				Atlieka nedidelius tyrimus ar renka duomenis			
	Visuomet ar beveik visuomet		Kartais		Visuomet ar beveik visuomet		Kartais	
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Alžyras	42 (3.5)	◇ ◇	47 (3.8)	◇ ◇	16 (2.6)	◇ ◇	76 (3.1)	◇ ◇
Armėnija	31 (2.1)	-26 (3.3) ▼	43 (2.7)	5 (3.6)	10 (1.4)	0 (2.2)	71 (2.4)	-5 (3.4)
Australija	6 (1.9)	1 (2.8)	58 (3.6)	-9 (5.3)	7 (2.0)	1 (2.9)	62 (3.8)	0 (5.6)
Bahreinas	38 (2.5)	-17 (4.8) ▼	47 (2.5)	10 (4.8) ●	16 (2.0)	-8 (3.8) ▼	63 (2.0)	2 (4.0)
Bosnija ir Hercegovina	15 (1.8)	◇ ◇	53 (2.4)	◇ ◇	6 (0.9)	◇ ◇	66 (2.0)	◇ ◇
Botswana	28 (4.0)	-3 (5.5)	70 (4.1)	7 (6.1)	4 (1.7)	1 (2.4)	80 (3.1)	13 (5.3) ●
Bulgarija	10 (1.8)	6 (2.0) ●	46 (2.6)	-9 (4.0) ▼	2 (0.7)	0 (0.9)	61 (3.0)	-1 (4.2)
Taivanas	5 (2.0)	-3 (3.2)	39 (3.5)	-18 (5.5) ▼	1 (1.0)	-1 (1.6)	34 (4.1)	-14 (5.9) ▼
Kolumbija	17 (3.7)	◇ ◇	57 (4.8)	◇ ◇	25 (3.3)	◇ ◇	55 (4.8)	◇ ◇
Kipras	9 (0.4)	-8 (1.4) ▼	75 (0.9)	7 (1.7) ●	7 (0.5)	4 (0.7) ●	69 (1.1)	29 (1.6) ●
Čekija	1 (0.4)	◇ ◇	32 (2.5)	◇ ◇	1 (0.3)	◇ ◇	59 (2.3)	◇ ◇
Egiptas	50 (4.2)	27 (5.6) ●	44 (4.0)	-21 (5.8) ▼	17 (3.1)	-3 (4.5)	67 (3.9)	-4 (5.5)
Salvadoras	41 (4.0)	◇ ◇	56 (4.1)	◇ ◇	33 (3.9)	◇ ◇	62 (4.2)	◇ ◇
Anglija	2 (0.7)	0 (0.9)	68 (2.6)	-3 (4.0)	2 (0.9)	0 (1.4)	56 (2.9)	-5 (5.1)
Gruzija	43 (3.4)	◇ ◇	51 (3.6)	◇ ◇	4 (1.1)	◇ ◇	83 (1.9)	◇ ◇
Gana	58 (4.0)	-1 (5.6)	41 (4.0)	3 (5.3)	8 (2.2)	0 (3.3)	77 (3.4)	6 (5.4)
Honkongas	20 (3.9)	-6 (5.7)	59 (4.6)	-3 (6.1)	2 (1.2)	-3 (2.3)	73 (4.5)	1 (6.1)
Vengrija	19 (1.9)	4 (2.5)	48 (2.6)	-3 (3.6)	6 (0.9)	2 (1.2)	80 (1.7)	0 (2.6)
Indonezija	38 (4.3)	5 (5.4)	58 (4.0)	-1 (5.4)	5 (1.7)	0 (2.3)	79 (3.3)	5 (4.4)
Iranas	28 (3.4)	13 (4.3) ●	47 (3.8)	6 (4.8)	25 (3.4)	6 (4.7)	64 (3.6)	6 (5.2)
Izraelis	22 (3.1)	4 (4.4)	57 (4.2)	-7 (5.5)	12 (2.7)	1 (3.8)	72 (3.4)	0 (4.8)
Italija	17 (2.4)	-1 (3.7)	56 (3.3)	-4 (5.1)	2 (1.0)	0 (1.5)	66 (2.9)	2 (4.3)
Japonija	0 (0.0)	-2 (1.1)	10 (2.6)	-7 (3.9)	1 (0.9)	1 (0.9)	22 (3.4)	-7 (5.1)
Jordanija	48 (3.8)	14 (5.6) ●	32 (3.6)	-28 (5.7) ▼	24 (3.6)	7 (4.8)	58 (4.6)	-9 (6.3)
Korėja	7 (1.9)	0 (2.6)	39 (4.0)	-5 (5.5)	1 (0.8)	-1 (1.1)	60 (4.0)	-5 (5.4)
Kuveitas	36 (4.6)	◇ ◇	44 (5.1)	◇ ◇	13 (3.5)	◇ ◇	67 (5.2)	◇ ◇
Libanas	28 (3.9)	6 (5.1)	46 (3.7)	-12 (5.0) ▼	13 (2.3)	4 (3.2)	64 (3.6)	-5 (5.2)
LIETUVA	13 (1.5)	-1 (2.1)	53 (2.0)	-1 (2.9)	2 (0.4)	-1 (1.2)	77 (1.7)	-6 (2.3) ▼
Malaizija	19 (2.9)	-20 (5.2) ▼	65 (3.7)	12 (5.5) ●	7 (2.1)	-2 (3.3)	74 (3.1)	5 (4.9)
Malta	7 (0.1)	◇ ◇	51 (0.3)	◇ ◇	4 (0.1)	◇ ◇	50 (0.3)	◇ ◇
Norvegija	10 (2.1)	1 (3.4)	58 (3.7)	-5 (5.7)	2 (0.9)	0 (1.4)	72 (3.4)	0 (4.7)
Omanas	40 (3.6)	◇ ◇	49 (4.0)	◇ ◇	12 (3.2)	◇ ◇	79 (3.5)	◇ ◇
Palestina	52 (4.3)	6 (6.1)	40 (4.4)	-11 (6.2)	21 (3.4)	-4 (5.3)	68 (4.1)	3 (6.0)
Kataras	47 (0.2)	◇ ◇	45 (0.2)	◇ ◇	29 (0.2)	◇ ◇	58 (0.2)	◇ ◇
Rumunija	11 (1.8)	2 (2.2)	37 (2.4)	-14 (3.3) ▼	6 (1.1)	-2 (1.6)	70 (2.1)	2 (3.0)
Rusija	28 (1.7)	0 (2.6)	65 (1.7)	5 (3.2)	4 (1.0)	1 (1.1)	86 (1.6)	4 (2.4)
Saudo Arabija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Škotija	3 (0.9)	-1 (1.6)	51 (2.7)	2 (4.2)	1 (0.5)	1 (0.6)	48 (3.0)	4 (4.4)
Serbija	10 (1.3)	3 (1.8)	41 (2.1)	1 (3.2)	5 (1.1)	0 (1.6)	61 (2.1)	5 (3.2)
Singapūras	10 (1.4)	-5 (2.3) ▼	54 (2.4)	-5 (3.6)	3 (0.7)	-3 (1.4)	59 (2.6)	3 (3.6)
Slovėnija	0 (0.3)	-3 (1.3) ▼	28 (2.5)	-14 (3.7) ▼	3 (0.9)	1 (1.3)	69 (2.6)	-1 (3.9)
Švedija	2 (0.7)	-1 (1.3)	45 (2.9)	-5 (4.4)	1 (0.7)	-1 (1.1)	46 (3.3)	-6 (4.6)
Sirija	54 (4.0)	◇ ◇	32 (3.5)	◇ ◇	4 (1.5)	◇ ◇	64 (3.5)	◇ ◇
Tailandas	28 (3.7)	◇ ◇	62 (4.2)	◇ ◇	23 (3.6)	◇ ◇	67 (3.8)	◇ ◇
Tunisas	10 (2.5)	0 (3.4)	58 (4.2)	6 (5.7)	21 (3.3)	-5 (5.0)	74 (3.5)	6 (5.4)
Turkija	17 (3.3)	◇ ◇	58 (3.6)	◇ ◇	40 (4.3)	◇ ◇	47 (4.6)	◇ ◇
Ukraina	31 (2.4)	◇ ◇	63 (2.3)	◇ ◇	2 (0.7)	◇ ◇	84 (1.7)	◇ ◇
JAV	13 (2.2)	-2 (3.1)	55 (3.0)	-8 (4.2)	8 (1.5)	-4 (2.6)	65 (2.4)	-2 (3.8)
Marokas	19 (3.0)	- -	60 (5.0)	- -	15 (2.9)	- -	77 (3.8)	- -
Tarptautinis vidurkis	23 (0.4)	- -	50 (0.5)	- -	10 (0.3)	- -	65 (0.5)	- -
Kiti dalyviai								
Baskų kraštas (Ispanija)	18 (3.9)	-1 (5.5)	59 (4.7)	-5 (6.9)	1 (0.0)	-1 (1.5)	60 (5.3)	-17 (6.9) ▼
Britų Kolumbija (Kanada)	8 (2.1)	◇ ◇	71 (4.0)	◇ ◇	8 (2.8)	◇ ◇	61 (4.6)	◇ ◇
Dubajus (JAE)	45 (1.8)	◇ ◇	44 (2.3)	◇ ◇	18 (2.0)	◇ ◇	73 (2.3)	◇ ◇
Masačusetsas (JAV)	14 (4.4)	◇ ◇	67 (6.3)	◇ ◇	3 (2.5)	◇ ◇	82 (5.3)	◇ ◇
Minesota (JAV)	10 (3.6)	◇ ◇	61 (5.0)	◇ ◇	4 (3.2)	◇ ◇	71 (7.3)	◇ ◇
Ontarijas (Kanada)	7 (1.8)	-1 (3.3)	56 (5.1)	-13 (6.9)	7 (1.7)	1 (2.6)	61 (4.9)	-17 (6.0) ▼
Kvebekas (Kanada)	2 (1.1)	-4 (2.5)	42 (4.5)	-3 (6.8)	6 (1.2)	2 (2.2)	63 (4.5)	15 (6.6) ●

● 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
 ▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
 - - Lygintinų duomenų nėra

4.8 lentelė

Gamtos mokslų namų darbams per savaitę skiriamo laiko (NDL) indeksas

Biologija						
Šalys	Aukštas NDL		Vidutinis NDL		Žemas NDL	
	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis
Sirija	24 (1.1)	453 (4.1)	51 (1.0)	458 (2.6)	25 (1.0)	464 (3.9)
Rusija	20 (1.1)	514 (7.0)	52 (0.9)	530 (4.1)	28 (1.2)	544 (4.7)
Ukraina	18 (0.9)	481 (5.4)	49 (0.9)	489 (3.4)	33 (0.9)	494 (4.3)
Armėnija	15 (0.9)	484 (8.9)	49 (1.0)	488 (6.5)	36 (1.1)	494 (5.7)
Indonezija	12 (0.7)	434 (7.1)	47 (1.3)	430 (4.0)	41 (1.4)	428 (3.7)
Gruzija	11 (0.9)	419 (8.0)	51 (1.9)	429 (5.7)	38 (2.3)	438 (5.3)
LIETUVA	10 (0.8)	495 (6.2)	40 (1.2)	512 (3.5)	49 (1.5)	532 (2.9)
Serbija	10 (0.9)	455 (5.9)	24 (0.9)	468 (4.5)	66 (1.4)	479 (3.4)
Libanas	8 (0.8)	409 (12.2)	41 (1.7)	400 (5.7)	51 (1.7)	433 (6.3)
Bulgarija	8 (0.9)	456 (13.4)	26 (1.5)	468 (8.0)	67 (1.9)	483 (6.1)
Rumunija	8 (0.8)	430 (8.3)	22 (1.1)	449 (5.4)	70 (1.5)	476 (4.1)
Bosnija ir Hercegovina	7 (0.5)	462 (5.0)	28 (1.1)	453 (4.1)	65 (1.1)	476 (3.2)
Vengrija	6 (0.5)	521 (5.9)	35 (1.3)	528 (4.0)	59 (1.6)	549 (3.0)
Malta	5 (0.3)	497 (7.3)	22 (0.7)	517 (3.9)	74 (0.7)	452 (2.0)
Slovėnija	5 (0.5)	506 (8.2)	39 (1.1)	533 (3.0)	56 (1.3)	546 (2.3)
Kipras	2 (0.3)	~ ~	7 (0.6)	398 (9.0)	90 (0.8)	455 (2.2)
Švedija	2 (0.2)	~ ~	32 (1.1)	512 (3.2)	66 (1.1)	516 (2.6)
Čekija	1 (0.1)	~ ~	9 (0.8)	519 (4.8)	90 (0.8)	542 (2.0)
Alžyras	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	11 (0.8)	402 (6.6)	39 (1.9)	405 (3.9)	50 (2.3)	407 (3.7)
Tarptautinis vidurkis	10 (0.2)	464 (2.1)	35 (0.3)	473 (1.4)	55 (0.3)	485 (1.0)

Fizinė geografija						
Šalys	Aukštas NDL		Vidutinis NDL		Žemas NDL	
	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis
Rusija	21 (1.2)	515 (5.9)	50 (0.9)	532 (4.2)	29 (1.3)	542 (4.8)
Sirija	18 (1.0)	455 (4.7)	45 (1.2)	457 (2.8)	37 (1.3)	462 (3.5)
Ukraina	16 (0.8)	477 (4.7)	47 (1.0)	489 (3.4)	36 (1.2)	495 (4.4)
Rumunija	15 (1.4)	460 (7.3)	28 (1.2)	458 (4.6)	58 (2.0)	472 (4.2)
LIETUVA	13 (0.8)	498 (5.2)	41 (1.1)	512 (3.4)	46 (1.4)	533 (2.8)
Armėnija	13 (0.8)	482 (6.8)	43 (1.2)	490 (5.3)	44 (1.2)	494 (6.1)
Serbija	9 (0.9)	453 (8.4)	25 (1.1)	468 (5.2)	66 (1.5)	479 (3.3)
Gruzija	8 (0.6)	411 (7.8)	36 (2.4)	422 (8.0)	57 (2.8)	438 (5.3)
Bosnija ir Hercegovina	7 (0.5)	443 (5.7)	25 (1.0)	454 (3.7)	68 (1.1)	477 (3.1)
Bulgarija	6 (0.7)	458 (15.0)	24 (1.6)	474 (7.9)	69 (1.9)	480 (6.5)
Kipras	6 (0.4)	425 (6.5)	39 (0.9)	455 (3.0)	55 (1.0)	460 (2.4)
Vengrija	6 (0.5)	519 (7.1)	34 (1.7)	528 (4.0)	60 (1.9)	550 (3.1)
Slovėnija	4 (0.5)	509 (7.1)	37 (1.1)	535 (3.2)	59 (1.1)	543 (2.4)
Malta	3 (0.3)	437 (11.9)	22 (0.7)	462 (4.8)	75 (0.7)	462 (1.9)
Švedija	2 (0.3)	~ ~	31 (1.2)	511 (3.4)	66 (1.2)	516 (2.6)
Čekija	1 (0.2)	~ ~	11 (0.8)	529 (4.9)	88 (0.9)	542 (2.1)
Alžyras	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	11 (1.0)	400 (6.9)	36 (1.4)	405 (3.8)	53 (2.0)	409 (4.0)
Tarptautinis vidurkis	9 (0.2)	463 (2.1)	34 (0.3)	481 (1.2)	57 (0.4)	491 (1.0)

Tęsinys ➡

~ ~ Duomenys nepakankami

- - Lygintinų duomenų nėra

Lentelė paremta mokinių atsakymais

4.8 lentelė

Gamtos mokslų namų darbams per savaitę skiriamo laiko (NDL) indeksas (tęsinys)

Chemija						
Šalys	Aukštas NDL		Vidutinis NDL		Žemas NDL	
	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis
Rusija	33 (1.5)	521 (5.1)	48 (1.0)	533 (4.2)	19 (1.2)	546 (5.2)
Sirija	24 (1.1)	455 (3.9)	48 (0.9)	458 (2.5)	28 (1.0)	464 (4.1)
Armėnija	23 (1.1)	487 (9.0)	48 (1.5)	496 (6.7)	29 (1.6)	489 (5.4)
Ukraina	21 (1.1)	480 (4.9)	47 (1.0)	490 (3.2)	32 (1.1)	495 (4.5)
Gruzija	19 (1.1)	436 (6.2)	52 (1.2)	428 (6.1)	29 (1.5)	432 (6.8)
LIETUVA	17 (0.8)	499 (4.7)	43 (0.9)	516 (3.1)	41 (1.3)	534 (3.1)
Serbija	11 (0.7)	463 (6.3)	29 (1.0)	472 (4.0)	60 (1.3)	478 (3.7)
Rumunija	11 (0.7)	440 (6.8)	31 (1.6)	457 (5.1)	59 (2.0)	475 (4.2)
Bulgarija	10 (1.1)	461 (10.6)	29 (1.4)	474 (8.0)	60 (1.7)	481 (6.1)
Bosnija ir Hercegovina	10 (0.5)	454 (5.6)	27 (1.0)	458 (4.0)	63 (1.1)	475 (3.1)
Kipras	9 (0.5)	431 (6.1)	38 (0.8)	452 (2.8)	53 (0.9)	462 (2.2)
Vengrija	8 (0.6)	520 (6.4)	34 (1.4)	531 (3.7)	58 (1.7)	550 (3.4)
Libanas	8 (0.8)	396 (11.1)	42 (1.5)	408 (6.7)	50 (1.6)	430 (5.6)
Slovėnija	7 (0.6)	515 (5.9)	42 (1.0)	537 (2.9)	51 (1.1)	544 (2.3)
Malta	3 (0.3)	537 (10.3)	14 (0.6)	555 (4.6)	83 (0.6)	451 (1.8)
Švedija	2 (0.3)	~ ~	33 (1.0)	509 (3.5)	65 (1.1)	518 (2.6)
Čekija	1 (0.2)	~ ~	13 (0.9)	519 (5.6)	86 (1.0)	543 (2.1)
Alžyras	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	12 (0.8)	397 (8.1)	40 (1.4)	403 (4.0)	48 (1.8)	410 (3.9)
Tarptautinis vidurkis	13 (0.2)	468 (1.9)	37 (0.3)	483 (1.2)	51 (0.3)	488 (1.1)

Fizika						
Šalys	Aukštas NDL		Vidutinis NDL		Žemas NDL	
	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis	Mokinių dalis, %	Rezultatų vidurkis
Rusija	28 (1.3)	520 (5.1)	48 (1.0)	533 (4.4)	24 (1.0)	539 (4.9)
Armėnija	24 (1.1)	491 (7.4)	52 (1.4)	492 (5.4)	24 (1.1)	485 (6.1)
Sirija	22 (0.9)	453 (3.7)	48 (0.9)	456 (2.5)	30 (1.0)	465 (4.2)
Gruzija	20 (1.2)	432 (6.1)	52 (1.2)	428 (6.0)	28 (1.6)	431 (6.0)
Ukraina	20 (1.1)	478 (4.5)	48 (0.8)	489 (3.6)	32 (1.1)	496 (4.1)
LIETUVA	16 (0.8)	503 (4.2)	42 (0.9)	512 (3.5)	42 (1.3)	534 (2.7)
Indonezija	16 (0.7)	437 (5.5)	53 (1.1)	431 (3.9)	31 (1.2)	424 (4.0)
Bosnija ir Hercegovina	12 (0.7)	457 (4.5)	31 (1.1)	462 (3.8)	57 (1.2)	474 (3.2)
Serbija	11 (0.7)	456 (6.2)	29 (1.1)	474 (4.5)	61 (1.4)	478 (3.6)
Kipras	11 (0.6)	430 (4.9)	40 (0.8)	455 (2.7)	50 (1.1)	461 (2.4)
Slovėnija	10 (0.8)	520 (4.4)	40 (1.0)	537 (2.9)	50 (1.2)	543 (2.5)
Libanas	9 (0.8)	395 (10.2)	42 (1.6)	412 (6.6)	49 (1.8)	429 (6.0)
Bulgarija	9 (0.8)	460 (9.8)	30 (1.3)	475 (6.6)	62 (1.7)	481 (6.5)
Malta	9 (0.5)	456 (6.0)	36 (0.8)	477 (2.7)	56 (0.8)	455 (1.9)
Vengrija	7 (0.6)	515 (6.4)	33 (1.3)	529 (3.7)	60 (1.6)	550 (3.4)
Rumunija	5 (0.6)	439 (9.7)	27 (1.7)	451 (5.1)	68 (1.8)	474 (3.8)
Švedija	2 (0.3)	~ ~	32 (1.0)	510 (3.4)	66 (1.1)	518 (2.6)
Čekija	2 (0.3)	~ ~	13 (0.9)	518 (4.9)	85 (1.1)	544 (2.1)
Alžyras	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	15 (0.8)	391 (6.3)	44 (1.4)	401 (3.6)	40 (1.5)	415 (3.9)
Tarptautinis vidurkis	13 (0.2)	461 (1.6)	39 (0.3)	476 (1.1)	48 (0.3)	484 (1.1)

~ ~ Duomenys nepakankami

- - Lygintinų duomenų nėra

4.9 lentelė

Mokyklos direktorių mokyklos atmosferos vertinimo (DMA) indeksas, jo kaita ir gamtos mokslų rezultatai

Šalys	Aukštas DMA			Vidutinis DMA			Žemas DMA		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Taivas	54 (4.2)	571 (4.8)	17 (5.7) ▲	42 (4.2)	552 (5.3)	-18 (5.7) ▼	4 (1.6)	518 (11.5)	1 (1.9)
Škotija	35 (4.1)	512 (6.7)	-7 (5.9)	59 (4.6)	485 (5.1)	7 (6.6)	6 (2.4)	497 (30.3)	0 (3.5)
Australija	33 (3.5)	557 (8.1)	2 (5.6)	58 (4.5)	501 (3.8)	-3 (6.5)	9 (2.4)	465 (10.3)	2 (3.6)
Indonezija	32 (4.0)	445 (8.6)	13 (5.1) ▲	58 (4.4)	428 (5.6)	-13 (5.8) ▼	11 (3.1)	424 (10.7)	0 (4.2)
JAV	32 (3.2)	547 (4.4)	-11 (4.6) ▼	57 (3.7)	513 (3.8)	8 (4.9)	12 (2.2)	485 (10.6)	4 (2.9)
Anglija	31 (3.9)	563 (8.3)	-1 (7.0)	65 (3.9)	536 (5.9)	2 (7.3)	4 (1.7)	474 (19.0)	-1 (3.6)
Izraelis	26 (3.4)	493 (10.2)	-2 (5.3)	66 (4.1)	465 (5.7)	-3 (5.8)	7 (2.3)	441 (16.3)	5 (2.6) ▲
Egiptas	25 (3.4)	427 (7.6)	-1 (4.8)	65 (3.8)	403 (4.9)	3 (5.7)	10 (2.9)	386 (12.5)	-2 (4.2)
Korėja	25 (3.6)	553 (3.5)	9 (4.9)	66 (3.6)	553 (2.6)	-2 (5.3)	9 (2.2)	551 (8.3)	-7 (3.7)
Jordanija	25 (3.4)	510 (6.7)	7 (4.7)	67 (4.1)	477 (4.7)	-5 (5.9)	8 (2.3)	432 (14.9)	-3 (3.5)
Singapūras	24 (0.0)	626 (7.1)	-6 (0.0) ▼	70 (0.0)	552 (5.9)	4 (0.0) ▲	6 (0.0)	502 (17.1)	2 (0.0) ▲
Malaizija	23 (3.8)	508 (12.4)	7 (5.0)	70 (3.7)	459 (6.3)	0 (5.6)	6 (1.8)	469 (16.8)	-7 (3.6)
Kataras	23 (0.1)	298 (3.4)	0 0	70 (0.1)	322 (1.6)	0 0	7 (0.1)	341 (4.5)	0 0
Salvadoras	23 (3.4)	405 (6.6)	0 0	62 (4.3)	387 (4.3)	0 0	15 (3.3)	365 (7.8)	0 0
Tailandas	22 (3.6)	489 (11.2)	0 0	73 (4.0)	467 (5.1)	0 0	5 (1.9)	441 (19.7)	0 0
Malta	21 (0.2)	499 (2.2)	0 0	61 (0.2)	477 (1.8)	0 0	18 (0.2)	338 (3.4)	0 0
Honkongas	21 (3.6)	564 (7.5)	9 (4.5) ▲	67 (4.4)	523 (6.3)	-3 (6.0)	12 (3.2)	499 (16.8)	-6 (4.7)
Omanas	20 (3.6)	434 (7.6)	0 0	69 (4.0)	422 (4.2)	0 0	11 (2.6)	403 (13.0)	0 0
Gana	20 (3.2)	351 (10.4)	7 (4.7)	59 (4.2)	295 (8.3)	-9 (6.1)	21 (3.9)	281 (9.9)	3 (5.1)
Bahreinas	18 (0.2)	492 (5.0)	7 (0.2) ▲	76 (0.2)	466 (1.7)	3 (0.3) ▲	6 (0.1)	422 (4.8)	-9 (0.2) ▼
Sirija	17 (3.1)	450 (8.0)	0 0	69 (3.3)	452 (3.6)	0 0	14 (2.8)	453 (8.4)	0 0
Libanas	17 (3.3)	455 (10.5)	-1 (4.8)	66 (4.3)	417 (6.5)	2 (6.3)	18 (3.2)	356 (15.8)	-1 (4.3)
Iranas	16 (2.6)	512 (10.0)	6 (3.4)	64 (3.8)	456 (3.7)	-4 (5.3)	20 (3.1)	425 (5.8)	-2 (4.3)
Saudo Arabija	16 (3.3)	411 (8.2)	- -	63 (4.6)	405 (3.6)	- -	21 (3.9)	389 (8.2)	- -
Kuveitas	15 (2.7)	429 (8.8)	0 0	70 (3.8)	418 (3.6)	0 0	15 (3.1)	406 (10.7)	0 0
Kolumbija	14 (2.6)	443 (8.6)	0 0	52 (4.5)	420 (4.4)	0 0	34 (4.8)	403 (9.6)	0 0
Švedija	13 (2.5)	532 (7.3)	-8 (4.0)	78 (3.6)	507 (3.1)	6 (5.2)	8 (2.6)	513 (10.3)	2 (3.4)
Palestina	11 (2.6)	422 (7.2)	-3 (4.0)	78 (3.3)	403 (3.9)	1 (4.8)	11 (2.4)	392 (14.8)	2 (3.5)
Kipras	11 (0.1)	437 (7.3)	-10 (0.2) ▼	74 (0.2)	454 (2.2)	-2 (0.3) ▼	16 (0.2)	447 (4.5)	12 (0.2) ▲
Japonija	10 (2.3)	598 (10.3)	-18 (4.2) ▼	77 (3.2)	552 (2.2)	8 (4.7)	13 (2.7)	530 (7.6)	10 (3.0) ▲
Vengrija	9 (2.8)	584 (10.4)	3 (3.5)	79 (4.0)	537 (3.7)	-4 (5.2)	11 (3.1)	521 (7.5)	1 (4.0)
Turkija	8 (2.2)	499 (19.0)	0 0	55 (4.4)	465 (5.1)	0 0	36 (4.3)	427 (6.4)	0 0
Rumunija	8 (2.1)	496 (13.0)	1 (3.1)	61 (4.2)	464 (4.8)	-8 (5.9)	31 (4.1)	452 (8.6)	8 (5.5)
Bosnija ir Hercegovina	7 (2.0)	475 (7.4)	0 0	80 (3.0)	465 (3.4)	0 0	13 (2.5)	463 (6.3)	0 0
Alžyras	7 (2.2)	412 (7.5)	0 0	60 (4.0)	408 (2.1)	0 0	33 (3.9)	408 (3.0)	0 0
Italija	7 (2.2)	503 (11.1)	-5 (3.5)	77 (3.7)	497 (3.4)	1 (5.1)	16 (3.1)	480 (6.9)	4 (3.9)
Slovėnija	7 (2.0)	558 (8.0)	-2 (3.0)	85 (3.0)	537 (2.4)	2 (4.1)	8 (2.2)	527 (9.5)	0 (3.2)
Serbija	7 (2.3)	464 (16.4)	4 (2.7)	81 (3.4)	472 (3.4)	9 (5.3)	13 (2.9)	462 (8.9)	-13 (4.8) ▼
Botsvana	6 (2.1)	378 (17.9)	5 (2.3) ▲	58 (4.6)	357 (4.4)	27 (6.2) ▲	35 (4.8)	342 (5.3)	-32 (6.4) ▼
Bulgarija	5 (2.1)	500 (36.7)	- -	65 (4.2)	475 (7.6)	- -	31 (4.2)	458 (11.1)	- -
Norvegija	5 (2.0)	504 (8.3)	-8 (3.3) ▼	89 (2.9)	486 (2.5)	8 (4.5)	6 (2.2)	477 (4.0)	1 (3.1)
Armėnija	4 (1.7)	461 (15.6)	1 (2.2)	73 (3.8)	491 (7.6)	-6 (5.6)	23 (3.5)	482 (8.1)	5 (5.3)
Ukraina	4 (1.6)	550 (10.9)	0 0	87 (2.9)	486 (3.7)	0 0	10 (2.4)	449 (11.3)	0 0
Tunisas	3 (1.4)	477 (7.7)	1 (1.7)	44 (3.6)	451 (3.3)	14 (5.2) ▲	54 (3.5)	439 (2.7)	-15 (5.1) ▼
Čekija	2 (1.8)	~ ~	0 0	58 (4.0)	548 (2.9)	0 0	40 (4.2)	526 (3.2)	0 0
LIETUVA	2 (1.4)	~ ~	-6 (2.7) ▼	94 (2.1)	519 (2.7)	6 (3.7)	4 (1.6)	495 (7.4)	0 (2.5)
Rusija	2 (0.9)	~ ~	1 (1.1)	79 (3.0)	532 (4.1)	9 (4.2) ▲	19 (3.1)	514 (6.1)	-10 (4.2) ▼
Gruzija	0 (0.0)	~ ~	0 0	72 (4.3)	422 (5.9)	0 0	28 (4.3)	414 (5.8)	0 0
Marokas	16 (5.3)	410 (12.5)	- -	68 (5.4)	400 (4.0)	- -	15 (4.1)	403 (12.6)	- -
Tarptautinis vidurkis	16 (0.4)	484 (1.6)		68 (0.5)	465 (0.6)		16 (0.4)	445 (1.6)	
Kiti dalyviai									
Dubajus (JAE)	56 (0.7)	506 (4.8)	0 0	42 (0.7)	466 (4.5)	0 0	2 (0.3)	~ ~	0 0
Masačusetas (JAV)	44 (7.4)	571 (6.6)	0 0	45 (8.1)	561 (10.0)	0 0	10 (3.0)	491 (13.9)	0 0
Minesota (JAV)	44 (7.2)	534 (8.1)	0 0	53 (6.9)	548 (4.8)	0 0	3 (2.7)	429 (6.0)	0 0
Britų Kolumbija (Kanada)	35 (4.9)	539 (5.2)	0 0	62 (5.0)	521 (4.0)	0 0	3 (1.5)	527 (37.1)	0 0
Ontarijas (Kanada)	34 (4.7)	545 (5.1)	-8 (6.4)	57 (5.1)	522 (4.0)	5 (6.9)	9 (2.5)	509 (10.4)	4 (3.3)
Baskų kraštas (Ispanija)	23 (4.8)	520 (5.3)	11 (5.9)	65 (4.9)	495 (3.4)	-13 (6.2) ▼	12 (2.1)	468 (8.1)	3 (3.3)
Kvebekas (Kanada)	18 (3.5)	545 (9.2)	4 (4.1)	71 (4.3)	502 (4.2)	-7 (5.3)	12 (3.1)	478 (6.0)	4 (3.8)

▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

~ ~ Duomenys nepakankami
- - Lygintinių duomenų nėra
0 0 Šalis nedalyvavo tyrime

4.10 lentelė

Gamtos mokslų mokytojų mokyklos atmosferos vertinimo (GMMA) indeksas, jo kaita ir gamtos mokslų rezultatai

Šalys	Aukštas GMMA			Vidutinis GMMA			Žemas GMMA		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Indonezija	25 (3.7)	445 (9.8)	11 (4.1) ▲	57 (4.0)	435 (5.5)	-12 (5.0) ▼	18 (3.3)	424 (10.8)	1 (4.2)
Egiptas	25 (3.0)	434 (6.4)	5 (4.2)	59 (3.9)	405 (4.8)	-1 (5.6)	16 (2.7)	377 (9.9)	-4 (4.2)
Libanas	25 (3.2)	442 (13.2)	5 (4.3)	51 (4.1)	423 (6.3)	-4 (5.4)	25 (3.6)	369 (9.9)	0 (4.8)
Izraelis	23 (3.7)	499 (7.6)	-2 (4.8)	64 (4.4)	469 (6.1)	2 (5.7)	13 (2.7)	416 (13.6)	0 (3.7)
Malaizija	22 (3.5)	500 (11.3)	6 (4.6)	60 (4.1)	469 (7.6)	-11 (5.7) ▼	19 (3.3)	442 (10.2)	5 (4.7)
Taivanas	22 (3.5)	574 (6.9)	2 (4.9)	65 (4.0)	561 (4.1)	0 (5.8)	13 (2.9)	541 (10.8)	-2 (4.3)
Škotija	21 (1.7)	520 (6.0)	8 (2.5) ▲	63 (2.2)	491 (4.4)	3 (3.7)	16 (2.2)	484 (10.0)	-12 (3.7) ▼
Kataras	18 (0.1)	350 (2.8)	0 0	55 (0.2)	320 (1.8)	0 0	26 (0.1)	292 (3.2)	0 0
Malta	18 (0.2)	511 (2.2)	0 0	46 (0.3)	482 (1.9)	0 0	36 (0.3)	382 (2.2)	0 0
Anglija	18 (2.2)	584 (8.4)	6 (3.1) ▲	60 (3.1)	542 (5.7)	-10 (5.5)	22 (2.9)	510 (8.3)	3 (5.2)
JAV	18 (2.3)	545 (6.6)	-6 (3.4)	54 (3.2)	521 (3.9)	3 (4.4)	28 (2.6)	495 (5.5)	3 (3.7)
Omanas	16 (3.3)	446 (8.3)	0 0	68 (4.1)	426 (4.0)	0 0	17 (2.9)	387 (8.9)	0 0
Gana	14 (2.6)	353 (15.5)	0 (4.1)	56 (3.8)	300 (7.8)	-5 (6.0)	30 (3.6)	285 (8.3)	5 (5.3)
Australija	14 (1.8)	547 (8.3)	0 (2.8)	56 (3.5)	526 (5.8)	-1 (5.3)	30 (3.4)	487 (5.8)	1 (5.2)
Saudo Arabija	14 (3.4)	417 (5.8)	- -	57 (4.0)	408 (3.2)	- -	30 (3.4)	384 (5.8)	- -
Sirija	14 (2.5)	465 (5.8)	0 0	66 (3.5)	451 (3.4)	0 0	20 (3.1)	442 (8.3)	0 0
Jordanija	14 (3.0)	518 (11.9)	7 (3.6)	49 (4.4)	487 (5.4)	-5 (6.2)	38 (3.9)	462 (7.4)	-1 (5.5)
Singapūras	13 (1.5)	626 (11.8)	4 (2.2) ▲	64 (2.6)	568 (5.2)	-7 (3.6)	23 (1.9)	531 (10.4)	3 (2.8)
Kipras	13 (0.6)	452 (3.2)	0 (1.1)	61 (1.1)	450 (2.4)	4 (1.6) ▲	26 (0.9)	453 (3.4)	-4 (1.4) ▼
Iranas	12 (2.4)	496 (12.1)	3 (3.3)	49 (3.8)	464 (5.1)	6 (5.5)	38 (3.9)	441 (4.7)	-10 (5.5)
Bahreinas	12 (1.2)	475 (4.2)	1 (2.4)	63 (2.3)	474 (2.5)	13 (4.2) ▲	25 (2.0)	447 (5.1)	-14 (4.1) ▼
Salvadoras	12 (3.1)	404 (9.5)	0 0	58 (4.3)	388 (4.2)	0 0	30 (3.6)	379 (6.3)	0 0
Tailandas	10 (2.1)	505 (18.3)	0 0	65 (3.6)	470 (5.9)	0 0	25 (3.6)	457 (7.8)	0 0
Hongkongas	10 (2.7)	565 (10.9)	3 (3.6)	65 (4.0)	528 (6.8)	-1 (6.2)	26 (4.0)	520 (8.4)	-2 (6.0)
Bosnija ir Hercegovina	10 (1.6)	471 (10.6)	0 0	60 (2.3)	467 (2.8)	0 0	30 (2.1)	461 (3.7)	0 0
Palestina	9 (2.2)	432 (14.5)	-1 (3.6)	62 (3.7)	408 (4.3)	-6 (5.4)	29 (3.5)	382 (7.5)	7 (5.0)
Kolumbija	9 (2.4)	443 (16.1)	0 0	46 (5.4)	421 (6.1)	0 0	45 (5.0)	408 (4.8)	0 0
Korėja	9 (2.3)	553 (6.3)	3 (2.8)	65 (3.7)	556 (2.6)	-5 (4.9)	26 (3.2)	545 (3.3)	2 (4.4)
Kuveitas	8 (2.2)	443 (14.6)	0 0	67 (3.6)	412 (4.4)	0 0	25 (3.4)	415 (8.4)	0 0
Rumunija	8 (1.3)	495 (9.5)	-3 (2.1)	58 (2.6)	464 (5.0)	-2 (3.8)	34 (2.8)	450 (5.8)	5 (4.0)
Serbija	8 (1.5)	480 (7.8)	1 (1.9)	67 (2.5)	472 (3.4)	4 (3.3)	25 (2.6)	464 (5.2)	-5 (3.4)
Turkija	7 (2.0)	525 (12.9)	0 0	32 (4.4)	473 (8.3)	0 0	60 (4.5)	435 (4.3)	0 0
Japonija	7 (2.0)	592 (14.5)	-2 (3.0)	51 (4.3)	558 (2.7)	-10 (5.9)	42 (4.3)	543 (3.9)	12 (5.7) ▲
Švedija	7 (1.2)	534 (7.2)	0 (2.1)	70 (2.5)	510 (3.0)	5 (4.1)	23 (2.4)	503 (5.3)	-6 (3.8)
Vengrija	7 (1.5)	567 (12.1)	2 (1.7)	73 (2.4)	541 (3.4)	-6 (3.2)	21 (2.3)	521 (4.7)	4 (3.0)
Botswana	6 (2.1)	414 (14.3)	5 (2.3) ▲	31 (4.5)	368 (6.4)	0 (6.2)	63 (4.8)	342 (3.9)	-6 (6.4)
LIETUVA	6 (1.0)	535 (6.7)	0 (1.5)	78 (1.8)	519 (2.7)	-6 (2.4) ▼	16 (1.8)	509 (3.3)	6 (2.3) ▲
Slovėnija	6 (1.3)	558 (7.8)	2 (1.9)	71 (2.6)	536 (2.6)	-6 (3.8)	23 (2.6)	538 (3.4)	4 (3.6)
Ukraina	6 (1.6)	499 (13.1)	0 0	84 (2.3)	487 (3.5)	0 0	10 (1.8)	472 (6.3)	0 0
Alžyras	5 (1.5)	407 (5.6)	0 0	43 (3.4)	410 (2.8)	0 0	52 (3.3)	407 (2.3)	0 0
Bulgarija	5 (1.7)	514 (31.3)	- -	44 (3.4)	478 (7.3)	- -	51 (3.6)	456 (7.9)	- -
Norvegija	4 (1.7)	502 (8.2)	-3 (2.7)	81 (3.0)	488 (2.4)	-4 (4.3)	14 (2.7)	473 (5.1)	7 (3.5)
Tunisas	4 (1.7)	434 (6.5)	-2 (2.7)	47 (4.2)	446 (3.1)	-7 (6.0)	49 (4.0)	445 (3.0)	9 (5.5)
Armėnija	3 (0.8)	514 (17.3)	-8 (1.7) ▼	59 (2.1)	487 (6.5)	-5 (2.9)	38 (2.2)	487 (5.7)	13 (3.2) ▲
Italija	3 (1.1)	488 (26.7)	-1 (2.1)	55 (3.6)	504 (3.7)	6 (5.6)	42 (3.7)	486 (4.4)	-5 (5.4)
Gruzija	3 (0.9)	445 (6.4)	0 0	54 (2.8)	425 (5.9)	0 0	43 (2.9)	415 (5.6)	0 0
Rusija	2 (0.7)	~ ~	1 (0.9)	67 (2.1)	534 (4.7)	15 (3.3) ▲	31 (2.0)	516 (3.3)	-16 (3.3) ▼
Čekija	1 (0.6)	~ ~	0 0	42 (2.7)	547 (3.4)	0 0	57 (2.8)	532 (2.5)	0 0
Marokas	7 (2.8)	445 (14.7)	- -	30 (5.5)	421 (7.1)	- -	63 (4.7)	393 (3.4)	- -
Tarptautinis vidurkis	11 (0.3)	489 (1.7)		58 (0.5)	469 (0.7)		31 (0.4)	449 (1.0)	
Kiti dalyviai									
Dubajus (JAE)	36 (3.1)	518 (6.1)	0 0	59 (3.2)	475 (5.6)	0 0	5 (0.7)	432 (9.9)	0 0
Ontarijas (Kanada)	28 (5.1)	536 (4.6)	9 (6.3)	60 (5.2)	531 (4.2)	-2 (7.0)	12 (2.8)	484 (13.4)	-7 (5.0)
Masačusetsas (JAV)	27 (7.0)	574 (11.3)	0 0	51 (7.6)	554 (10.2)	0 0	22 (5.2)	528 (13.1)	0 0
Britų Kolumbija (Kanada)	20 (3.0)	541 (4.2)	0 0	67 (3.7)	525 (3.7)	0 0	12 (2.7)	504 (13.3)	0 0
Baskų kraštas (Ispanija)	17 (3.4)	518 (7.4)	10 (4.3) ▲	57 (5.4)	498 (4.4)	-11 (7.2)	27 (4.5)	490 (5.9)	0 (6.2)
Minesota (JAV)	17 (5.5)	549 (13.0)	0 0	60 (7.3)	545 (4.0)	0 0	23 (5.7)	508 (13.0)	0 0
Kvebekas (Kanada)	9 (2.5)	571 (19.5)	1 (3.7)	52 (5.6)	516 (5.0)	-15 (7.1) ▼	39 (5.1)	493 (4.6)	14 (6.1) ▲

▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

~ ~ Duomenys nepakankami
- - Lygintinų duomenų nėra
0 0 Šalis nedalyvavo tyrime

4.11 lentelė

Vadovėlio naudojimas mokant gamtos mokslų, kaita

Šalys	Mokinių, kuriuos moko taip atsakę mokytojai, dalis procentais					
	Mokydami gamtos mokslų vadovėlį naudoja				Mokydami gamtos mokslų vadovėlio nenaudoja	
	kaip pagrindinę priemonę		kaip pagalbinę priemonę			
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Alžyras	55 (3.6)	◇ ◇	41 (3.5)	◇ ◇	4 (1.3)	◇ ◇
Armėnija	77 (2.0)	5 (3.3)	14 (1.5)	-9 (2.9) ▼	9 (1.3)	4 (1.7) ▲
Australija	28 (3.4)	-3 (5.5)	56 (3.6)	6 (5.2)	16 (3.0)	-3 (4.3)
Bahreinas	50 (3.3)	-18 (4.2) ▼	34 (2.6)	1 (3.7)	17 (2.9)	17 (2.9) ▲
Bosnija ir Hercegovina	58 (2.5)	◇ ◇	31 (2.4)	◇ ◇	11 (1.6)	◇ ◇
Botsvana	28 (3.7)	3 (5.4)	69 (3.8)	-2 (5.7)	3 (1.2)	-2 (2.3)
Bulgarija	81 (2.4)	- -	16 (2.2)	- -	2 (1.2)	- -
Taivanas	75 (3.5)	-7 (4.9)	19 (3.1)	5 (4.4)	6 (2.6)	2 (3.1)
Kolumbija	14 (2.7)	◇ ◇	66 (4.1)	◇ ◇	20 (3.3)	◇ ◇
Kipras	53 (1.2)	-9 (1.8) ▼	45 (1.2)	9 (1.6) ▲	2 (0.3)	0 (0.8)
Čekija	43 (2.4)	◇ ◇	56 (2.5)	◇ ◇	1 (0.4)	◇ ◇
Egiptas	48 (4.5)	-18 (6.0) ▼	47 (4.7)	14 (6.2) ▲	4 (1.6)	4 (1.7) ▲
Salvadoras	13 (2.8)	◇ ◇	76 (3.9)	◇ ◇	11 (2.7)	◇ ◇
Anglija	13 (2.3)	-5 (4.5)	72 (2.8)	0 (5.1)	15 (2.4)	6 (3.6)
Gruzija	79 (2.8)	◇ ◇	20 (2.7)	◇ ◇	1 (0.6)	◇ ◇
Gana	34 (3.7)	0 (5.8)	65 (3.8)	7 (6.1)	1 (0.7)	-7 (2.6) ▼
Honkongas	87 (3.1)	-4 (4.1)	10 (2.6)	2 (3.7)	3 (1.6)	2 (1.8)
Vengrija	70 (2.8)	4 (3.5)	30 (2.8)	-5 (3.6)	1 (0.4)	1 (0.4)
Indonezija	63 (4.4)	42 (5.9) ▲	34 (4.1)	10 (6.0)	3 (1.8)	-51 (5.0) ▼
Iranas	85 (2.7)	4 (4.0)	8 (1.8)	-4 (3.0)	7 (2.3)	0 (3.0)
Izraelis	46 (4.6)	2 (6.0)	52 (4.5)	2 (5.9)	1 (0.5)	-4 (1.8) ▼
Italija	62 (3.0)	-1 (4.6)	34 (2.7)	-2 (4.5)	4 (1.3)	2 (1.5)
Japonija	57 (3.5)	-5 (5.3)	38 (3.7)	1 (5.3)	5 (1.6)	3 (1.9)
Jordanija	61 (4.1)	-7 (5.7)	32 (4.0)	0 (5.6)	7 (2.2)	7 (2.2) ▲
Korėja	73 (3.4)	-6 (4.5)	24 (3.3)	6 (4.4)	3 (1.3)	0 (1.9)
Kuveitas	53 (5.4)	◇ ◇	26 (4.2)	◇ ◇	21 (3.9)	◇ ◇
Libanas	49 (3.8)	-1 (5.5)	37 (3.3)	-9 (5.0)	14 (2.7)	9 (3.1) ▲
LIETUVA	68 (2.2)	-32 (2.2) ▼	32 (2.2)	32 (2.2) ▲	0 (0.2)	0 (0.2)
Malaizija	65 (4.3)	21 (5.8) ▲	30 (4.1)	-13 (5.6) ▼	4 (1.6)	-8 (3.2) ▼
Malta	28 (0.2)	◇ ◇	54 (0.2)	◇ ◇	18 (0.2)	◇ ◇
Norvegija	84 (2.9)	-3 (3.7)	14 (2.7)	1 (3.6)	2 (1.0)	2 (1.0)
Omanas	49 (4.4)	◇ ◇	46 (4.3)	◇ ◇	5 (2.0)	◇ ◇
Palestina	63 (4.6)	-8 (5.9)	30 (4.2)	1 (5.6)	7 (2.2)	6 (2.2) ▲
Kataras	58 (0.2)	◇ ◇	25 (0.2)	◇ ◇	16 (0.1)	◇ ◇
Rumunija	71 (2.6)	1 (3.5)	27 (2.5)	-2 (3.4)	2 (0.7)	1 (0.8)
Rusija	72 (2.2)	5 (3.9)	28 (2.2)	-4 (3.9)	0 (0.0)	0 (0.2)
Saudo Arabija	x x	- -	x x	- -	x x	- -
Škotija	22 (3.2)	-8 (5.4)	68 (3.2)	8 (5.2)	10 (1.8)	1 (2.7)
Serbija	67 (2.4)	2 (3.3)	32 (2.3)	-2 (3.3)	1 (0.5)	0 (0.7)
Singapūras	44 (2.5)	-29 (3.5) ▼	41 (2.3)	14 (3.4) ▲	15 (1.5)	15 (1.5) ▲
Slovėnija	53 (2.6)	-6 (4.2)	47 (2.6)	6 (4.2)	0 (0.0)	-1 (0.4)
Švedija	51 (3.2)	11 (4.5) ▲	46 (3.3)	-11 (4.6) ▼	3 (0.8)	0 (1.4)
Sirija	55 (4.0)	◇ ◇	31 (3.4)	◇ ◇	14 (2.5)	◇ ◇
Tailandas	54 (4.3)	◇ ◇	32 (3.8)	◇ ◇	14 (3.0)	◇ ◇
Tunisas	28 (3.6)	15 (4.5) ▲	71 (3.6)	-13 (4.8) ▼	1 (0.0)	-2 (1.4)
Turkija	52 (4.8)	◇ ◇	45 (4.7)	◇ ◇	3 (1.4)	◇ ◇
Ukraina	48 (3.0)	◇ ◇	50 (3.1)	◇ ◇	2 (0.5)	◇ ◇
JAV	38 (2.7)	-2 (4.4)	58 (2.8)	3 (4.7)	5 (1.2)	-2 (2.1)
Marokas	27 (3.3)	- -	72 (3.2)	- -	0 (0.4)	- -
Tarptautinis vidurkis	53 (0.5)		40 (0.5)		7 (0.3)	
Kiti dalyviai						
Baskų kraštas (Ispanija)	86 (2.8)	12 (5.6) ▲	7 (2.1)	-14 (5.0) ▼	7 (2.5)	2 (3.1)
Britų Kolumbija (Kanada)	57 (4.0)	◇ ◇	41 (4.0)	◇ ◇	1 (0.9)	◇ ◇
Dubajus (JAE)	64 (2.6)	◇ ◇	30 (3.0)	◇ ◇	6 (3.1)	◇ ◇
Masačusetsas (JAV)	29 (5.0)	◇ ◇	65 (6.0)	◇ ◇	6 (3.6)	◇ ◇
Minesota (JAV)	27 (6.0)	◇ ◇	68 (6.9)	◇ ◇	5 (3.8)	◇ ◇
Ontarijas (Kanada)	43 (5.2)	0 (6.8)	54 (5.2)	1 (7.0)	4 (1.5)	0 (2.5)
Kvebekas (Kanada)	38 (4.5)	0 (6.9)	48 (4.7)	-3 (6.9)	14 (3.5)	3 (4.7)

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

- ◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra
Lentelė paremta mokytojų atsakymais

5 VIII klasės mokinių nuostatų ir namų aplinkos ryšys su jų gamtos mokslų rezultatais

Be įvairių veiksnių, su kuriais vaikai susiduria mokykloje, mokymosi rezultatus bei gebėjimų vystymąsi gali paveikti ir pačių mokinių nuostatos mokslų atžvilgiu bei kai kurios namų aplinkos ypatybės, susijusios su galimybėmis mokytis bei šviestis. Paskutinė šio leidinio dalis ir yra skirta pastariesiems veiksniams apžvelgti.

Požiūris į gamtos mokslus bei jų vertinimas

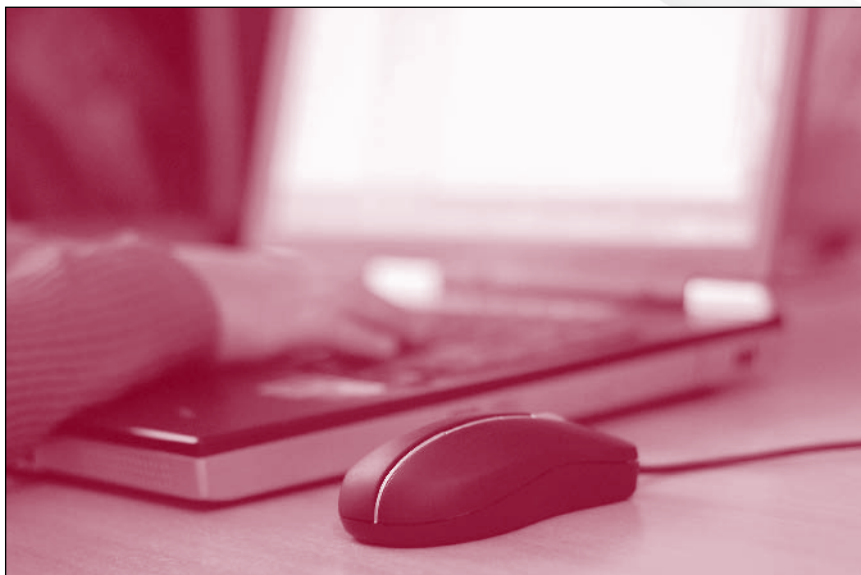
Pirmiausia apžvelgsime tyrimo rezultatus, susijusius su mokinių požiūriu į gamtos mokslus matavimais. Šio aspekto tyrimas svarbus tuo, kad leidžia pamatyti, kaip mokinių preferencijos atspindi jų mokymosi rezultatus ar atvirkščiai (ši priežastis ir pasekmės „kryptis“ priklauso ir nuo kiekvienos šalies kultūrinių bei vertybinių bruožų). Taigi daugiausia Lietuvos aštuntokų palankiai žiūri į fizinę geografiją (59 proc.), mažiausia mokinių (apie du penktadalius) – fiziką.

Praeitą tyrimo ciklą lyginant su ankstesniais TIMSS tyrimo ciklais, vykdytais 1995 ir 1999 metais, statistškai reikšmingų pokyčių Lietuvoje buvo visuose keturiuose dalykuose, priskiriamuose gamtos mokslams. Kalbant apie biologiją, reikia pasakyti, kad tarp 2007 m. tyrime dalyvavusių vaikų pozityviai žiūrinčių į šį mokslą buvo statistškai reikšmingai mažiau nei 1999 ir 1995 m. O vidutinio bei žemo MPGM (mokinių požiūrio į gamtos mokslus indekso) srityse 2007 m. vaikų dalis statistškai reikšmingai išaugo. Požiūris į fiziką panašus – nemėstančių šio mokslo mokinių dalis padidėjo, mėgstančių – sumažėjo. Į fizinę geografiją bei chemiją požiūris kiek kitoks – statistškai reikšmingai padidėjusi tiek pozityviai, tiek negatyviai į šiuos mokslus žiūrinčių mokinių dalis. Visi šie pokyčiai, pastebimi Lietuvoje, atspindi ir tarptautines atitinkamų pokyčių tendencijas.

Aptariant mokinių rezultatus, reikia pastebėti, jog geriausiai sekėsi turintiems teigiamą požiūrį į gamtos mokslus. Ypač ryškų skirtumą rodo fizikos rezultatai: palankiai žiūrėjusių į šį dalyką vidurkis yra 534 taškai, o vidutiniškai ir nepalankiai – atitinkamai 510 ir 511 taškų (žr. 5.1 lentelę).

Mokslų vertinimas – ne ką mažiau svarbus veiksnys nei požiūris į juos. Požiūriu į mokslus mokiniai atskleidė savo simpatijas ar antipatijas konkretiems mokomiesiems dalykams, o juos vertindami išreiškė svarstymus dėl šių mokslų teikiamos naudos tolesniame gyvenime. Visuomet įdomu palyginti tarpusavyje požiūrių bei vertinimų tendencijas. Puikus pavyzdys yra fizika – nors, kaip sakėme, šį dalyką mėgstančių mokinių dalis yra mažiausia, tačiau daugiausia jų, palyginti su kitais mokslais, fiziką laiko vertinga (54 proc.). Mažiausia mokinių dalis išvelgia biologijos mokymosi vertę (47 proc.).

Lyginant su 2003 m. tyrimu, Lietuvoje statistškai reikšmingų pokyčių buvo chemijos bei fizikos srityse. Chemijos srityje padidėjo aukštu ir sumažėjo vidutiniu MGMV (mokinių gamtos mokslų vertinimo indeksu) pasižyminčių mokinių dalis. Fizikos vertinimo situacija tokia pati, tik sumažėjo ir mokinių, pasižyminčių žemu MGMV, dalis. Tai sutampa su tarptautinėmis atitinkamų pokyčių tendencijomis.

Įdomu pastebėti tai, kad šiuo atveju tendencija, jog mokinių, mokslus vertinančių kaip naudingus, ir rezultatų vidurkis aukščiausias, galioja tik fizikai. Fizinės geografijos ir chemijos rezultatų vidurkis aukščiausias vidutinio MGMV grupėje, o biologijos – žemo MGMV. Geriausių rezultatų pasiekė mokiniai, vidutiniškai vertinę fizinę geografiją. Lyginant su 2003 m., labiausiai pakilo fizikos naudingumo vertinimas.

Aptariant statistiškai reikšmingus pokyčius tarptautiniu lygmeniu, reikia pasakyti, jog biologijos ir fizinės geografijos srityse pokyčių yra labai nedaug: didėjo mokslų vertę teigiančių, mažėjo ją neigiančių mokinių dalis. Chemijos ir fizikos vertinimo pokyčius jau aptarėme (žr. 5.2 lentelę).

Nuomonės apie savo gamtos mokslų gebėjimus

Mokinio pasitikėjimas savo jėgomis mokantis vieno ar kito dalyko taip pat gali lemti nemažą dalį sėkmės. Daugiausia Lietuvos aštuntokų savo gebėjimus kaip gerus vertina fizinės geografijos bei biologijos srityse (apytiksliai po tris penktadalius). Mažiausia dalis savo gebėjimus teigiamai vertinančių yra fizikos srityje (beveik du penktadaliai). Šiam mokslui tenka ir didžiausioji dalis aštuntokų, savo gebėjimus vertinančių kaip silpnus (21 proc.).

Visuose gamtos mokslų dalykuose aukščiausiais pasiekimais pasižymi mokiniai, savo gebėjimus vertinantys kaip gerus. Aukščiausias iš rezultatų vidurkių vėl yra fizikos (548 taškai). Žemiausias rezultatų vidurkis yra fizinės geografijos, pasiektas vidutiniškai savo gebėjimais pasitikinčių mokinių (491 taškas).

Aukšto MNGM (mokinių nuomonės apie savo gamtos mokslų gebėjimus indekso) grupėje, palyginti su kitomis šalimis dalyvėmis, mūsų mokiniams geriausiai sekėsi fizinės geografijos srityje – jie yra treči, aplenkėti Bosnijos ir Hercegovinos bei Serbijos mokinių. Biologijos srityje Lietuva yra ketvirta, trečia – Čekija. Lietuvoje statistiškai reikšmingas pokytis pastebimas tik chemijos srityje – lyginant su 2003 m., padaugėjo savo gebėjimais pasitikinčių mokinių ir sumažėjo vertinančių savo gebėjimus kaip prastus.

Žvelgdami į tarptautinį statistiškai reikšmingų pokyčių kontekstą, matome, jog savo gebėjimais nepasitikinčių mokinių dalis visuose gamtos moksluose linkusi didėti, o savo gebėjimus laikančių gerais dalis mažėja (žr. 5.3 lentelę).

Lyginant savo gebėjimų vertinimo skirtumus tarp lyčių, matyti, kad aukštu MNGM pasižyminčių Lietuvos mokinių grupėje statistiškai reikšmingai pirmauja mergaitės biologijos, fizinės geografijos bei chemijos srityse. Berniukai visuose dalykuose pirmauja vidutinio MNGM grupėje. Tarp mokinių, savo gebėjimus vertinančių neigiamai, statistiškai reikšmingus skirtumus matome tik fizikos srityje: čia didesnę dalį sudaro mergaitės.

Apžvelgdami visų šalių kontekstą, matome tokį dėsningumą: visuose gamtos mokslų dalykuose mergaitės, kitaip nei berniukai, linkusios savo gebėjimus vertinti kaip labai gerus arba priešingai – prastus, kai berniukai daug dažniau juos vertina kaip vidutinius (žr. 5.4 lentelę).

Naudojimosi kompiuteriu aplinkos

Šiuolaikinės technologijos šiais laikais tampa svarbiu švietimo veiksniu. Gebėjimai jomis naudotis bei pasirinkti reikiamą informaciją turi būti pamažėle ugdomi nuo pat jaunesniųjų klasių. Aplinkos, kuriose mokinsys gali naudotis kompiuteriu, rodo ne tik minėtųjų gebėjimų išsivystymą, bet ir tam tikras socialines galimybes: ar jis turi kompiuterį namuose, ar mokyklos šią galimybę suteikia, ar mokinsys turi pasirinkimą, kur dar, be mokyklos ir namų, jis galėtų naudotis kompiuteriu. Visa tai atspindi ir bendras jį supančios aplinkos suteikiamas galimybes kokybiškai mokytis.

Pagal mokinių, kurie naudojami kompiuteriu ir namuose, ir mokykloje, dalį Lietuva – tik 29 šalių dalyvių sąrašė, kadangi tokias galimybes turi tik apie trečdali mūsų mokinių (tarptautinis vidurkis – 42 proc.). Daugiausia jų – apie pusę – kompiuteriu naudojami namuose, bet ne mokykloje, ir šiuo skaičiumi dvigubai lenkiame tarptautinį vidurkį. Mažiausia mokinių dalis kompiuteriu naudojami kitose vietose, ne namuose ar mokykloje. 5 proc. tirtų Lietuvos aštuntokų kompiuteriu išvis nesinaudoja.

Geriausiais pasiekimais gali pasigirti tie, kurie kompiuteriu naudojami ir namie, ir mokykloje (528 taškai). Tai rodo ir tarptautinis vidurkis (482 taškai). Šis vidurkis taip pat rodo, jog žemiausi rezultatai yra mokinių, nesinaudojančių kompiuteriu (421 taškas). Taip yra ir Lietuvoje (479 taškai).

Aptardami statistiškai reikšmingus pokyčius nuo 2003 m. tyrimo ciklo, galime paminėti, jog Lietuvoje statistiškai reikšmingai padidėjo mokinių, kurie naudojami kompiuteriais ir namuose, ir mokyklose bei namuose, bet ne mokyklose, dalis. Besinaudojančių kompiuteriu mokykloje, bet ne namuose bei kitose vietose dalis sumažėjo. Tą pačią tendenciją matome ir kitose šalyse. Daugumai jų būdingas mokinių, nesinaudojančių kompiuteriu, dalies sumažėjimas: tik 2 šalyse iš 15 (kuriose pokyčiai buvo statistiškai reikšmingi) šis skaičius statistiškai reikšmingai padidėjo: tai Korėjoje ir Ganoje.

Pagal mokinių, besinaudojančių kompiuteriu tiek mokykloje, tiek namuose, dalį pirmauja Taivanas ir Honkongas. Lentelės pabaigoje atsидūrė Iranas ir Tunisas. Daugiausia mokinių visiškai nesinaudoja kompiuteriu Irane (57 proc.). Australijoje, Anglijoje, Škotijoje ir Singapūre tokių mokinių tarp tirtųjų nebuvo (žr. 5.5 lentelę).

Namų aplinka ir gamtos mokslų rezultatai

Ne paslaptis, jog namų aplinkos suteikiamos galimybės mokytis yra svarbios ne vienu aspektu. TIMSS buvo tiriamas tėvų išsilavinimas bei knygų skaičius namuose. Tėvų polinkis ugdyti bei šviestis, viena vertus, yra perduodamas vaikui augant kaip sektinas, taigi jį galėtume vertinti kaip vertybinį indėlį į vaiko pažiūrų sistemą. Kita vertus, tai suteikia (arba apriboja) galimybę pasiekti reikiamą informaciją bei sulaukti pagalbos mokantis. Taigi kokie šie rodikliai Lietuvoje?

Žvelgdami į mūsų šalies aštuntokų rezultatų pasiskirstymą pagal tėvų išsilavinimą, drąsiai galime teigti: kuo aukštesnį išsilavinimą yra įgiję tėvai, tuo geresni jų vaikų pasiekimai. Daugiausia mūsų mokinių tėvų yra įgijusių aukštesnįjį arba aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, mažiausia – pagrindinį (žr. 5.1 paveikslą). Būtų galima nuspėti ir knygų mokinių namuose skaičiaus su mokinių rezultatais ryšį: kuo knygų daugiau, tuo pasiekimai aukštesni. Daugiausia Lietuvos mokinių namuose turi 26–100 knygų, mažiausia – 200 ir daugiau knygų (žr. 5.2 paveikslą).

5.1 lentelė

Mokinių požiūrio į gamtos mokslus (MPGM) indeksas ir jo kaita

Biologija												
Šalys	Aukštas MPGM				Vidutinis MPGM				Žemas MPGM			
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.
Indonezija	86 (0.9)	429 (3.4)	- -	◇ ◇	11 (0.7)	415 (5.3)	- -	◇ ◇	2 (0.3)	~ ~	- -	◇ ◇
Alžyras	84 (0.8)	413 (1.8)	◇ ◇	◇ ◇	11 (0.6)	395 (3.9)	◇ ◇	◇ ◇	5 (0.4)	399 (5.8)	◇ ◇	◇ ◇
Sirija	78 (1.0)	463 (2.8)	◇ ◇	◇ ◇	15 (0.7)	434 (4.8)	◇ ◇	◇ ◇	7 (0.5)	425 (6.5)	◇ ◇	◇ ◇
Bulgarija	73 (1.5)	478 (6.5)	- -	- -	15 (1.0)	452 (8.8)	- -	- -	11 (1.1)	465 (9.5)	- -	- -
Gruzija	73 (1.4)	436 (4.7)	◇ ◇	◇ ◇	16 (1.1)	400 (6.0)	◇ ◇	◇ ◇	11 (0.8)	412 (7.4)	◇ ◇	◇ ◇
Ukraina	72 (1.2)	490 (3.3)	◇ ◇	◇ ◇	17 (0.7)	480 (5.2)	◇ ◇	◇ ◇	11 (0.9)	488 (5.9)	◇ ◇	◇ ◇
Armėnija	71 (1.0)	492 (6.5)	◇ ◇	◇ ◇	16 (0.7)	490 (7.8)	◇ ◇	◇ ◇	12 (0.6)	479 (7.1)	◇ ◇	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	68 (1.4)	470 (3.0)	◇ ◇	◇ ◇	14 (0.7)	465 (5.2)	◇ ◇	◇ ◇	18 (1.1)	464 (4.7)	◇ ◇	◇ ◇
Rusija	66 (1.4)	532 (3.7)	-9 (1.9) ▼	-4 (2.1) ▼	21 (0.9)	523 (4.7)	5 (1.2) ▲	-2 (1.5)	13 (0.8)	537 (6.7)	4 (1.1) ▲	6 (1.1) ▲
Libanas	61 (1.4)	436 (5.4)	◇ ◇	◇ ◇	23 (1.0)	392 (7.9)	◇ ◇	◇ ◇	16 (1.0)	381 (8.1)	◇ ◇	◇ ◇
Rumunija	61 (1.5)	466 (4.7)	-10 (2.0) ▼	-4 (2.1) ▼	19 (0.8)	456 (4.8)	4 (1.1) ▲	-6 (1.4) ▼	20 (1.1)	466 (5.1)	6 (1.5) ▲	10 (1.3) ▲
Serbija	56 (1.5)	478 (3.5)	◇ ◇	◇ ◇	17 (0.8)	467 (5.3)	◇ ◇	◇ ◇	27 (1.2)	466 (4.1)	◇ ◇	◇ ◇
LIETUVA	55 (1.5)	521 (2.9)	-13 (2.1) ▼	-11 (2.1) ▼	23 (0.9)	518 (3.9)	7 (1.3) ▲	0 (1.4)	22 (1.3)	516 (3.8)	6 (1.6) ▲	11 (1.6) ▲
Čekija	55 (1.4)	543 (2.5)	-8 (2.6) ▼	6 (2.6) ▲	21 (0.8)	533 (3.4)	4 (1.2) ▲	-7 (1.3) ▼	24 (1.2)	537 (2.9)	4 (2.1) ▲	1 (2.2)
Vengrija	53 (1.5)	541 (3.6)	-8 (2.0) ▼	-5 (2.2) ▼	20 (0.8)	532 (4.8)	-1 (1.2)	-6 (1.4) ▼	27 (1.3)	541 (3.9)	8 (1.7) ▲	11 (1.7) ▲
Švedija	52 (1.3)	525 (3.0)	◇ ◇	-8 (2.5) ▼	21 (0.6)	505 (3.7)	◇ ◇	-2 (1.4)	27 (1.1)	498 (3.3)	◇ ◇	10 (1.8) ▲
Slovėnija	46 (1.6)	543 (2.5)	- -	-15 (2.5) ▼	20 (0.7)	537 (3.5)	- -	-5 (1.2) ▼	34 (1.4)	533 (3.2)	- -	20 (1.9) ▲
Kipras	x x	x x	- -	- -	x x	x x	- -	- -	x x	x x	- -	- -
Malta	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇
Marokas	84 (1.0)	407 (3.1)	- -	- -	11 (0.7)	376 (6.0)	- -	- -	5 (0.6)	381 (8.4)	- -	- -
Tarptautinis vidurkis	66 (0.3)	481 (0.9)			17 (0.2)	465 (1.3)			16 (0.2)	470 (1.5)		

Fizinė geografija												
Šalys	Aukštas MPGM				Vidutinis MPGM				Žemas MPGM			
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.
Sirija	75 (0.9)	455 (3.1)	◇ ◇	◇ ◇	17 (0.7)	437 (4.5)	◇ ◇	◇ ◇	9 (0.5)	445 (5.9)	◇ ◇	◇ ◇
Rumunija	66 (1.6)	472 (4.0)	-7 (2.1) ▼	4 (2.2)	17 (0.9)	446 (6.2)	1 (1.2)	-9 (1.4) ▼	17 (1.1)	451 (5.6)	7 (1.4) ▲	5 (1.3) ▲
Bulgarija	66 (1.4)	483 (7.3)	- -	- -	19 (0.9)	456 (8.4)	- -	- -	16 (1.2)	452 (8.8)	- -	- -
Ukraina	64 (1.3)	493 (3.6)	◇ ◇	◇ ◇	21 (0.8)	477 (4.3)	◇ ◇	◇ ◇	15 (0.8)	486 (4.3)	◇ ◇	◇ ◇
Armėnija	64 (1.3)	494 (5.8)	◇ ◇	◇ ◇	22 (0.9)	483 (6.0)	◇ ◇	◇ ◇	15 (0.9)	482 (11.9)	◇ ◇	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	62 (1.4)	467 (3.1)	◇ ◇	◇ ◇	17 (0.8)	467 (5.0)	◇ ◇	◇ ◇	21 (1.1)	467 (3.8)	◇ ◇	◇ ◇
Gruzija	61 (1.8)	433 (5.2)	◇ ◇	◇ ◇	23 (1.3)	420 (6.2)	◇ ◇	◇ ◇	16 (1.3)	409 (7.5)	◇ ◇	◇ ◇
Rusija	59 (1.5)	538 (4.1)	-1 (2.3)	8 (1.8) ▲	23 (0.9)	516 (5.0)	0 (1.5)	-8 (1.2) ▼	17 (0.9)	528 (5.0)	1 (1.4)	0 (1.3)
LIETUVA	50 (1.2)	523 (2.5)	- -	9 (2.0) ▲	23 (0.9)	512 (4.0)	- -	-15 (1.4) ▼	18 (0.9)	514 (4.7)	- -	6 (1.2) ▲
Malta	54 (0.8)	462 (2.2)	◇ ◇	◇ ◇	17 (0.6)	430 (5.0)	◇ ◇	◇ ◇	29 (0.7)	426 (3.0)	◇ ◇	◇ ◇
Švedija	54 (1.3)	521 (2.7)	◇ ◇	-5 (2.2) ▼	20 (0.6)	509 (4.5)	◇ ◇	-5 (1.2) ▼	26 (1.2)	504 (4.0)	◇ ◇	9 (1.7) ▲
Serbija	51 (1.5)	475 (3.8)	◇ ◇	◇ ◇	19 (0.9)	472 (4.0)	◇ ◇	◇ ◇	30 (1.3)	470 (4.8)	◇ ◇	◇ ◇
Kipras	50 (1.2)	462 (2.6)	- -	- -	21 (0.8)	444 (4.2)	- -	- -	29 (1.0)	444 (3.0)	- -	- -
Slovėnija	49 (1.5)	545 (3.0)	- -	- -	21 (0.8)	539 (3.7)	- -	- -	31 (1.2)	528 (2.6)	- -	- -
Čekija	44 (1.4)	543 (2.7)	-11 (2.3) ▼	-6 (2.8) ▼	22 (0.7)	533 (2.9)	4 (1.0) ▲	-5 (1.2) ▼	33 (1.4)	538 (2.8)	7 (2.1) ▲	12 (2.2) ▲
Vengrija	39 (1.6)	546 (3.5)	-9 (2.1) ▼	-5 (2.3) ▼	21 (1.1)	529 (4.6)	-4 (1.4) ▼	-11 (1.6) ▼	40 (1.4)	538 (3.6)	13 (1.8) ▲	16 (1.9) ▲
Alžyras	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇
Indonezija	- -	- -	- -	◇ ◇	- -	- -	- -	◇ ◇	- -	- -	- -	◇ ◇
Libanas	- -	- -	◇ ◇	◇ ◇	- -	- -	◇ ◇	◇ ◇	- -	- -	◇ ◇	◇ ◇
Marokas	73 (1.3)	408 (2.8)	- -	- -	16 (1.1)	387 (7.1)	- -	- -	11 (0.8)	392 (9.2)	- -	- -
Tarptautinis vidurkis	58 (0.3)	489 (0.9)			20 (0.2)	474 (1.3)			22 (0.3)	475 (1.4)		

Tęsinys ➡

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
- ▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

- ◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinių duomenų nėra
- x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

5.1 lentelė

Mokinių požiūrio į gamtos mokslus (MPGM) indeksas ir jo kaita (tęsinys)

Chemija												
Šalys	Aukštas MPGM				Vidutinis MPGM				Žemas MPGM			
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.
Alžyras	78 (1.1)	411 (2.4)	◇ ◇	◇ ◇	14 (0.8)	398 (3.7)	◇ ◇	◇ ◇	8 (0.6)	395 (6.3)	◇ ◇	◇ ◇
Sirija	68 (1.1)	461 (3.0)	◇ ◇	◇ ◇	19 (0.7)	440 (4.0)	◇ ◇	◇ ◇	13 (0.7)	450 (4.0)	◇ ◇	◇ ◇
Libanas	62 (1.4)	427 (5.7)	◇ ◇	◇ ◇	24 (1.2)	394 (7.7)	◇ ◇	◇ ◇	14 (1.0)	409 (7.2)	◇ ◇	◇ ◇
Rusija	54 (1.2)	538 (4.2)	-1 (2.2)	29 (1.7) ▲	26 (0.7)	521 (5.1)	-2 (1.2)	-31 (1.3) ▼	21 (1.0)	524 (4.5)	3 (1.6)	2 (1.5)
Bulgarija	52 (1.8)	486 (6.5)	- -	- -	21 (0.8)	457 (9.5)	- -	- -	27 (1.7)	460 (7.1)	- -	- -
Ukraina	51 (1.6)	497 (3.7)	◇ ◇	◇ ◇	24 (0.8)	478 (4.2)	◇ ◇	◇ ◇	25 (1.5)	483 (4.3)	◇ ◇	◇ ◇
Kipras	48 (0.9)	469 (2.6)	- -	- -	21 (0.5)	438 (3.4)	- -	- -	31 (0.8)	437 (3.8)	- -	- -
Gruzija	48 (2.0)	439 (5.4)	◇ ◇	◇ ◇	25 (1.1)	420 (5.8)	◇ ◇	◇ ◇	27 (2.0)	420 (4.9)	◇ ◇	◇ ◇
Armėnija	47 (1.5)	496 (6.7)	◇ ◇	◇ ◇	25 (1.0)	483 (6.1)	◇ ◇	◇ ◇	28 (1.4)	487 (7.5)	◇ ◇	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	47 (1.5)	470 (3.4)	◇ ◇	◇ ◇	18 (0.7)	465 (3.9)	◇ ◇	◇ ◇	35 (1.3)	465 (3.5)	◇ ◇	◇ ◇
Čekija	44 (1.5)	543 (2.9)	2 (2.4)	26 (1.8) ▲	22 (0.7)	537 (3.3)	-2 (1.1)	-42 (1.4) ▼	35 (1.6)	536 (2.8)	0 (2.3)	16 (2.0) ▲
Rumunija	43 (1.4)	467 (5.4)	-8 (2.1) ▼	11 (1.8) ▲	24 (0.8)	457 (4.8)	0 (1.2)	-32 (1.3) ▼	33 (1.3)	465 (3.6)	7 (1.8) ▲	21 (1.5) ▲
Švedija	42 (1.1)	533 (3.2)	◇ ◇	14 (1.9) ▲	20 (0.7)	496 (4.1)	◇ ◇	-38 (1.5) ▼	38 (1.1)	500 (3.4)	◇ ◇	24 (1.6) ▲
Slovėnija	42 (1.3)	552 (2.9)	- -	22 (1.7) ▲	22 (0.7)	535 (3.0)	- -	-37 (1.2) ▼	36 (1.3)	524 (2.8)	- -	15 (1.6) ▲
LIETUVA	42 (1.4)	528 (3.5)	5 (2.0) ▲	17 (1.9) ▲	26 (0.9)	514 (3.8)	-4 (1.3) ▼	-29 (1.5) ▼	32 (1.5)	512 (2.9)	-2 (1.9)	12 (1.9) ▲
Serbija	31 (1.3)	483 (4.6)	◇ ◇	◇ ◇	16 (0.9)	470 (4.7)	◇ ◇	◇ ◇	54 (1.3)	468 (3.6)	◇ ◇	◇ ◇
Vengrija	29 (1.2)	551 (4.4)	-5 (1.9) ▼	7 (1.8) ▲	21 (0.8)	523 (4.8)	-10 (1.2) ▼	-36 (1.4) ▼	50 (1.5)	539 (2.8)	15 (2.2) ▲	29 (2.0) ▲
Malta	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇	x x	x x	◇ ◇	◇ ◇
Indonezija	- -	- -	- -	◇ ◇	- -	- -	- -	◇ ◇	- -	- -	- -	◇ ◇
Marokas	76 (1.4)	412 (3.4)	- -	- -	14 (0.7)	377 (7.1)	- -	- -	10 (1.0)	376 (9.0)	- -	- -
Tarptautinis vidurkis	50 (0.3)	487 (1.0)			21 (0.2)	467 (1.2)			29 (0.3)	469 (1.2)		

Fizika												
Šalys	Aukštas MPGM				Vidutinis MPGM				Žemas MPGM			
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 1999 m.	Skirtumas, lyginant su 1995 m.
Alžyras	83 (0.9)	412 (1.9)	◇ ◇	◇ ◇	12 (0.6)	400 (3.1)	◇ ◇	◇ ◇	6 (0.4)	402 (5.0)	◇ ◇	◇ ◇
Indonezija	69 (1.5)	426 (3.6)	- -	◇ ◇	24 (1.1)	428 (4.4)	- -	◇ ◇	7 (0.6)	443 (6.2)	- -	◇ ◇
Sirija	67 (1.2)	462 (2.9)	◇ ◇	◇ ◇	21 (0.9)	441 (4.0)	◇ ◇	◇ ◇	12 (0.7)	448 (4.7)	◇ ◇	◇ ◇
Armėnija	60 (1.5)	498 (5.9)	◇ ◇	◇ ◇	21 (0.9)	481 (7.9)	◇ ◇	◇ ◇	19 (1.2)	480 (8.5)	◇ ◇	◇ ◇
Rusija	59 (0.9)	540 (4.4)	-1 (1.7)	6 (1.6) ▲	25 (0.7)	516 (5.3)	-1 (1.1)	-6 (1.2) ▼	16 (0.7)	519 (4.8)	2 (1.1)	1 (1.4)
Gruzija	58 (1.5)	437 (4.6)	◇ ◇	◇ ◇	23 (1.1)	416 (7.8)	◇ ◇	◇ ◇	19 (1.4)	420 (4.6)	◇ ◇	◇ ◇
Libanas	57 (1.2)	431 (5.6)	◇ ◇	◇ ◇	25 (1.0)	394 (8.3)	◇ ◇	◇ ◇	18 (1.0)	405 (7.3)	◇ ◇	◇ ◇
Bulgarija	55 (2.0)	485 (7.3)	- -	- -	23 (1.3)	459 (8.3)	- -	- -	22 (1.5)	460 (6.7)	- -	- -
Ukraina	52 (1.6)	499 (3.6)	◇ ◇	◇ ◇	26 (0.9)	478 (3.8)	◇ ◇	◇ ◇	22 (1.1)	481 (4.1)	◇ ◇	◇ ◇
Kipras	49 (0.9)	474 (2.2)	- -	- -	21 (0.6)	436 (3.9)	- -	- -	29 (0.7)	432 (3.8)	- -	- -
Malta	45 (0.7)	482 (2.5)	◇ ◇	◇ ◇	19 (0.5)	444 (4.6)	◇ ◇	◇ ◇	36 (0.7)	435 (2.4)	◇ ◇	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	44 (1.3)	473 (3.3)	◇ ◇	◇ ◇	20 (0.7)	464 (4.0)	◇ ◇	◇ ◇	36 (1.2)	463 (4.0)	◇ ◇	◇ ◇
Rumunija	42 (1.4)	469 (5.0)	-5 (2.1) ▼	-6 (2.1) ▼	24 (0.8)	453 (5.5)	-2 (1.3)	-10 (1.2) ▼	34 (1.3)	467 (3.8)	7 (2.0) ▲	16 (1.8) ▲
Švedija	37 (1.2)	536 (3.4)	◇ ◇	-7 (2.3) ▼	22 (0.7)	503 (3.8)	◇ ◇	-5 (1.5) ▼	41 (1.2)	502 (3.3)	◇ ◇	12 (2.1) ▲
LIETUVA	37 (1.3)	534 (3.6)	-11 (2.1) ▼	-2 (2.2)	28 (0.8)	510 (3.4)	2 (1.2)	-6 (1.5) ▼	35 (1.2)	511 (3.4)	9 (1.7) ▲	8 (1.9) ▲
Vengrija	31 (1.4)	557 (4.0)	-4 (2.0) ▼	3 (1.9)	24 (0.9)	534 (4.6)	-8 (1.3) ▼	-16 (1.3) ▼	45 (1.8)	530 (3.4)	12 (2.2) ▲	12 (2.2) ▲
Čekija	31 (1.5)	549 (3.4)	-7 (2.3) ▼	2 (2.0)	23 (0.7)	538 (3.1)	0 (1.1)	-11 (1.1) ▼	46 (1.4)	534 (2.3)	8 (2.3) ▲	9 (2.0) ▲
Serbija	28 (1.5)	477 (4.9)	◇ ◇	◇ ◇	19 (0.9)	473 (4.2)	◇ ◇	◇ ◇	53 (1.8)	471 (3.3)	◇ ◇	◇ ◇
Slovėnija	23 (1.1)	558 (4.3)	- -	-14 (2.0) ▼	23 (0.8)	534 (3.4)	- -	-17 (1.4) ▼	54 (1.2)	531 (2.3)	- -	31 (1.8) ▲
Marokas	79 (1.6)	410 (3.2)	- -	- -	14 (1.0)	373 (4.9)	- -	- -	8 (1.1)	392 (10.4)	- -	- -
Tarptautinis vidurkis	50 (0.3)	485 (0.9)			22 (0.2)	464 (1.2)			28 (0.3)	466 (1.2)		

▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra
x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

5.2 lentelė

Mokinių gamtos mokslų vertinimo (MGMV) indeksas ir jo kaita

Biologija									
Šalys	Aukštas MGMV			Vidutinis MGMV			Žemas MGMV		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Indonezija	88 (0.7)	426 (3.4)	16 (1.4) ▲	10 (0.7)	439 (7.2)	-16 (1.3) ▼	1 (0.2)	~ ~	-1 (0.3)
Alžyras	86 (0.7)	411 (1.9)	◇ ◇	11 (0.6)	404 (3.4)	◇ ◇	2 (0.2)	~ ~	◇ ◇
Sirija	78 (0.8)	456 (3.0)	◇ ◇	17 (0.7)	454 (3.9)	◇ ◇	5 (0.4)	458 (6.1)	◇ ◇
Libanas	66 (1.2)	423 (7.0)	-2 (1.8)	25 (0.9)	402 (5.7)	3 (1.4)	9 (0.7)	407 (10.5)	0 (0.9)
Malta	63 (1.0)	524 (3.1)	◇ ◇	22 (0.8)	500 (6.4)	◇ ◇	14 (0.7)	472 (9.9)	◇ ◇
Ukraina	53 (1.2)	478 (4.1)	◇ ◇	31 (0.9)	502 (3.2)	◇ ◇	16 (0.9)	499 (4.7)	◇ ◇
Gruzija	49 (1.9)	422 (5.1)	◇ ◇	28 (1.1)	435 (6.6)	◇ ◇	23 (1.7)	433 (5.4)	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	49 (1.2)	458 (3.4)	◇ ◇	28 (0.8)	479 (3.4)	◇ ◇	23 (1.0)	474 (4.0)	◇ ◇
Bulgarija	48 (1.5)	461 (7.5)	- -	31 (1.2)	483 (7.8)	- -	21 (1.5)	483 (7.0)	- -
LIETUVA	47 (1.0)	514 (3.4)	1 (1.5)	34 (0.8)	522 (3.1)	1 (1.2)	19 (0.9)	524 (3.7)	-2 (1.2)
Rusija	44 (1.1)	523 (3.9)	0 (1.4)	35 (0.7)	535 (4.2)	-2 (1.1)	21 (0.9)	540 (5.9)	2 (1.2)
Armėnija	43 (1.4)	484 (5.6)	-3 (1.9)	29 (0.9)	495 (7.0)	1 (1.2)	28 (1.2)	494 (8.7)	3 (1.6)
Rumunija	37 (1.2)	443 (5.1)	-2 (1.9)	33 (0.8)	469 (4.2)	1 (1.2)	30 (1.1)	483 (4.2)	1 (1.7)
Serbija	34 (1.4)	464 (4.6)	2 (1.9)	30 (1.0)	480 (3.5)	0 (1.3)	36 (1.3)	475 (3.8)	-2 (1.8)
Švedija	31 (1.0)	518 (3.9)	7 (1.4) ▲	46 (0.8)	517 (2.5)	-4 (1.3) ▼	23 (0.8)	499 (3.7)	-3 (1.3) ▼
Vengrija	31 (1.1)	530 (4.5)	-2 (1.5)	37 (0.9)	539 (3.3)	0 (1.2)	31 (1.1)	548 (3.5)	2 (1.6)
Slovėnija	31 (0.9)	537 (3.5)	-2 (1.3)	48 (0.9)	542 (2.4)	3 (1.2) ▲	21 (1.0)	531 (3.6)	0 (1.4)
Čekija	24 (0.8)	535 (2.9)	◇ ◇	44 (0.8)	541 (2.6)	◇ ◇	31 (0.9)	540 (2.5)	◇ ◇
Kipras	x x	x x	- -	x x	x x	- -	x x	x x	- -
Marokas	82 (0.9)	401 (2.9)	- -	13 (0.7)	410 (5.2)	- -	5 (0.6)	405 (10.1)	- -
Tarptautinis vidurkis	52 (0.3)	474 (1.0)		29 (0.2)	482 (1.1)		19 (0.2)	486 (1.5)	

Fizinė geografija									
Šalys	Aukštas MGMV			Vidutinis MGMV			Žemas MGMV		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Alžyras	79 (1.5)	404 (3.1)	◇ ◇	15 (1.1)	398 (5.7)	◇ ◇	7 (0.8)	403 (7.3)	◇ ◇
Sirija	71 (1.0)	449 (3.2)	◇ ◇	20 (0.8)	453 (4.8)	◇ ◇	9 (0.7)	473 (5.2)	◇ ◇
LIETUVA	52 (1.1)	516 (3.0)	1 (1.5)	31 (0.8)	525 (3.3)	-1 (1.2)	17 (0.8)	516 (4.4)	0 (1.1)
Gruzija	50 (2.4)	420 (5.5)	◇ ◇	23 (1.1)	432 (6.3)	◇ ◇	26 (1.9)	426 (8.5)	◇ ◇
Ukraina	50 (1.2)	479 (4.1)	◇ ◇	32 (1.0)	501 (3.5)	◇ ◇	18 (0.8)	494 (3.6)	◇ ◇
Rumunija	48 (1.6)	447 (4.5)	4 (2.1)	29 (1.0)	478 (4.5)	-2 (1.3)	23 (1.1)	481 (5.4)	-2 (1.5)
Bulgarija	47 (1.4)	469 (8.1)	- -	29 (1.1)	475 (7.0)	- -	24 (1.4)	475 (6.7)	- -
Bosnija ir Hercegovina	43 (1.1)	453 (3.6)	◇ ◇	29 (0.8)	478 (3.3)	◇ ◇	28 (1.0)	478 (3.9)	◇ ◇
Švedija	40 (1.0)	512 (3.4)	11 (1.4) ▲	46 (0.9)	522 (2.7)	-8 (1.4) ▼	14 (0.7)	494 (4.7)	-3 (1.1) ▼
Rusija	39 (1.0)	527 (4.2)	0 (1.4)	36 (0.8)	535 (4.4)	-1 (1.4)	25 (1.0)	530 (5.2)	1 (1.4)
Armėnija	38 (1.1)	485 (6.9)	-1 (1.9)	31 (1.0)	491 (6.1)	3 (1.4) ▲	31 (1.3)	493 (6.1)	-2 (1.9)
Slovėnija	36 (1.1)	540 (3.6)	- -	45 (1.0)	543 (2.5)	- -	19 (0.9)	522 (3.5)	- -
Serbija	31 (1.0)	457 (5.3)	6 (1.4) ▲	29 (1.1)	479 (4.1)	0 (1.4)	40 (1.1)	480 (3.8)	-5 (1.7) ▼
Vengrija	28 (1.2)	526 (4.4)	0 (1.6)	38 (1.2)	544 (3.5)	-1 (1.5)	34 (1.0)	545 (3.4)	1 (1.6)
Kipras	25 (0.7)	434 (4.2)	-3 (1.0) ▼	33 (0.8)	459 (2.5)	-2 (1.1)	43 (1.0)	459 (2.6)	4 (1.3) ▲
Čekija	24 (0.8)	533 (3.2)	◇ ◇	43 (0.8)	542 (2.2)	◇ ◇	33 (1.0)	541 (2.4)	◇ ◇
Malta	23 (0.7)	429 (3.8)	◇ ◇	32 (0.8)	448 (3.1)	◇ ◇	45 (0.8)	454 (2.7)	◇ ◇
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	71 (1.3)	398 (3.0)	- -	18 (1.2)	407 (5.8)	- -	11 (0.8)	429 (8.1)	- -
Tarptautinis vidurkis	44 (0.3)	471 (1.1)		31 (0.2)	484 (1.0)		25 (0.2)	483 (1.2)	

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

- ◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra
x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

Tęsinys ➡

5.2 lentelė

Mokinių gamtos mokslų vertinimo (MGMV) indeksas ir jo kaita (tęsinys)

Chemija									
Šalys	Aukštas MGMV			Vidutinis MGMV			Žemas MGMV		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Alžyras	79 (0.9)	409 (2.2)	◇ ◇	15 (0.7)	404 (3.6)	◇ ◇	6 (0.5)	409 (6.7)	◇ ◇
Sirija	71 (1.0)	455 (3.0)	◇ ◇	20 (0.7)	451 (4.2)	◇ ◇	8 (0.6)	465 (5.0)	◇ ◇
Malta	62 (1.5)	565 (3.8)	◇ ◇	21 (1.4)	526 (7.0)	◇ ◇	17 (1.0)	494 (10.1)	◇ ◇
Libanas	61 (1.3)	419 (6.7)	-3 (1.8)	26 (1.2)	411 (6.5)	0 (1.5)	13 (0.8)	420 (8.3)	3 (1.1) ▲
LIETUVA	50 (1.1)	518 (3.3)	5 (1.6) ▲	28 (0.8)	524 (2.8)	-3 (1.2) ▼	23 (0.9)	516 (4.3)	-2 (1.4)
Ukraina	49 (1.3)	484 (4.0)	◇ ◇	29 (0.9)	497 (3.8)	◇ ◇	22 (1.1)	490 (3.9)	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	48 (1.2)	455 (3.3)	◇ ◇	24 (0.9)	477 (4.2)	◇ ◇	28 (1.0)	479 (3.6)	◇ ◇
Rusija	46 (1.0)	526 (4.6)	1 (1.3)	30 (0.6)	535 (4.3)	-3 (1.0) ▼	24 (0.8)	534 (4.5)	2 (1.2)
Gruzija	46 (2.2)	423 (6.0)	◇ ◇	24 (1.0)	436 (4.9)	◇ ◇	30 (1.8)	431 (4.7)	◇ ◇
Bulgarija	41 (1.8)	468 (7.6)	- -	26 (1.0)	474 (8.0)	- -	33 (1.6)	477 (7.2)	- -
Armėnija	36 (1.5)	484 (5.9)	-2 (2.0)	25 (0.8)	498 (8.4)	-1 (1.1)	39 (1.5)	492 (6.0)	2 (1.9)
Rumunija	35 (1.6)	445 (5.2)	3 (2.1)	27 (1.0)	469 (4.9)	-1 (1.4)	37 (1.5)	479 (3.7)	-2 (2.1)
Kipras	34 (0.9)	458 (3.4)	4 (1.1) ▲	28 (0.8)	455 (2.8)	-1 (1.1)	38 (0.9)	447 (2.6)	-3 (1.2) ▼
Slovėnija	31 (1.0)	542 (3.5)	1 (1.5)	42 (1.0)	544 (2.4)	1 (1.4)	27 (1.0)	524 (2.8)	-2 (1.5)
Serbija	31 (1.3)	463 (5.5)	4 (1.7) ▲	23 (0.8)	478 (3.7)	-1 (1.1)	46 (1.2)	477 (3.5)	-3 (1.7)
Švedija	31 (1.0)	515 (4.2)	11 (1.4) ▲	40 (0.9)	522 (3.0)	-3 (1.3) ▼	30 (0.8)	500 (3.3)	-8 (1.5) ▼
Čekija	28 (0.9)	529 (3.2)	◇ ◇	38 (0.7)	541 (2.4)	◇ ◇	34 (1.1)	545 (2.3)	◇ ◇
Vengrija	28 (1.1)	528 (5.3)	3 (1.5) ▲	32 (0.9)	542 (3.2)	-2 (1.3)	40 (1.3)	545 (3.2)	-1 (1.8)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	77 (1.2)	402 (2.9)	- -	16 (0.8)	400 (6.0)	- -	7 (0.6)	411 (8.4)	- -
Tarptautinis vidurkis	47 (0.3)	478 (1.1)	- -	27 (0.2)	483 (1.1)	- -	26 (0.3)	481 (1.2)	- -

Fizika									
Šalys	Aukštas MGMV			Vidutinis MGMV			Žemas MGMV		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Indonezija	82 (0.8)	427 (3.5)	16 (1.5) ▲	14 (0.7)	436 (4.5)	-14 (1.2) ▼	3 (0.4)	429 (8.8)	-2 (0.6) ▼
Alžyras	82 (0.7)	410 (1.8)	◇ ◇	14 (0.5)	407 (3.5)	◇ ◇	4 (0.3)	420 (6.5)	◇ ◇
Sirija	70 (1.0)	455 (2.9)	◇ ◇	21 (0.7)	452 (3.6)	◇ ◇	9 (0.6)	473 (5.2)	◇ ◇
Libanas	64 (1.2)	422 (6.5)	2 (1.6)	23 (1.0)	403 (7.3)	-4 (1.3) ▼	13 (0.9)	417 (9.6)	2 (1.1)
Ukraina	55 (1.0)	486 (3.8)	◇ ◇	27 (0.8)	496 (3.8)	◇ ◇	18 (0.8)	487 (3.9)	◇ ◇
Malta	54 (0.8)	474 (2.7)	◇ ◇	26 (0.7)	454 (3.2)	◇ ◇	20 (0.6)	418 (3.6)	◇ ◇
LIETUVA	54 (1.0)	524 (3.1)	8 (1.5) ▲	27 (0.7)	517 (3.2)	-2 (1.0) ▼	19 (0.9)	508 (4.6)	-5 (1.2) ▼
Rusija	53 (1.1)	533 (4.5)	2 (1.4)	30 (0.9)	532 (4.8)	-2 (1.3)	17 (0.7)	521 (5.2)	0 (1.0)
Bosnija ir Hercegovina	52 (1.1)	461 (3.3)	◇ ◇	22 (0.8)	475 (3.5)	◇ ◇	26 (0.9)	472 (3.8)	◇ ◇
Gruzija	52 (1.8)	422 (5.1)	◇ ◇	24 (1.2)	438 (5.4)	◇ ◇	24 (1.2)	431 (6.1)	◇ ◇
Bulgarija	47 (1.5)	471 (6.9)	- -	27 (1.0)	473 (7.7)	- -	26 (1.4)	477 (7.8)	- -
Kipras	46 (0.8)	463 (2.6)	4 (1.3) ▲	26 (0.7)	446 (3.9)	-4 (1.0) ▼	28 (0.8)	442 (3.2)	0 (1.2)
Armėnija	46 (1.0)	490 (7.1)	0 (1.6)	27 (1.0)	500 (6.7)	0 (1.3)	27 (1.3)	481 (4.5)	0 (1.7)
Rumunija	38 (1.4)	446 (5.9)	3 (1.9)	27 (0.9)	470 (4.7)	-3 (1.3) ▼	35 (1.5)	480 (3.5)	-1 (2.0)
Švedija	36 (0.9)	522 (3.6)	12 (1.4) ▲	38 (0.7)	524 (3.2)	-4 (1.2) ▼	26 (0.8)	492 (3.6)	-9 (1.3) ▼
Vengrija	34 (1.3)	538 (4.9)	4 (1.7) ▲	33 (1.0)	543 (3.1)	-1 (1.3)	33 (1.2)	537 (3.7)	-3 (1.7)
Slovėnija	34 (0.9)	542 (3.3)	2 (1.5)	40 (0.8)	545 (2.4)	1 (1.4)	27 (1.0)	524 (2.5)	-4 (1.7) ▼
Čekija	31 (0.8)	541 (2.9)	◇ ◇	39 (0.8)	542 (2.5)	◇ ◇	30 (0.9)	534 (2.6)	◇ ◇
Serbija	31 (1.2)	464 (5.1)	3 (1.5) ▲	24 (0.9)	480 (3.5)	0 (1.3)	45 (1.4)	476 (3.5)	-4 (1.8) ▼
Marokas	81 (1.2)	404 (3.4)	- -	13 (0.7)	399 (6.7)	- -	6 (0.7)	413 (10.4)	- -
Tarptautinis vidurkis	52 (0.2)	475 (1.0)	- -	26 (0.2)	477 (1.0)	- -	22 (0.2)	472 (1.3)	- -

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

- ◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra

5.3 lentelė

Mokinių nuomonės apie savo gamtos mokslų gebėjimus (MNGM) indeksas ir jo kaita

Biologija									
Šalys	Aukštas MNGM			Vidutinis MNGM			Žemas MNGM		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Bosnija ir Hercegovina	74 (1.2)	479 (3.0)	◇ ◇	18 (0.8)	437 (4.2)	◇ ◇	8 (0.7)	437 (5.5)	◇ ◇
Serbija	69 (1.3)	487 (3.5)	-6 (1.7) ▼	22 (1.1)	445 (5.1)	4 (1.4) ▲	9 (0.6)	431 (7.7)	2 (0.8) ▲
Čekija	65 (1.5)	550 (2.3)	◇ ◇	27 (1.1)	523 (2.5)	◇ ◇	9 (0.7)	515 (5.0)	◇ ◇
LIETUVA	63 (1.3)	533 (2.6)	-1 (1.8)	30 (1.2)	497 (3.7)	1 (1.6)	7 (0.5)	493 (5.2)	0 (0.8)
Sirija	62 (1.1)	473 (2.8)	◇ ◇	33 (1.0)	431 (3.6)	◇ ◇	5 (0.4)	419 (6.1)	◇ ◇
Gruzija	61 (1.4)	448 (3.9)	◇ ◇	32 (1.4)	400 (7.9)	◇ ◇	7 (0.5)	382 (8.7)	◇ ◇
Rusija	60 (1.3)	547 (4.1)	-9 (2.5) ▼	30 (0.9)	510 (4.7)	6 (1.8) ▲	10 (0.8)	496 (6.0)	3 (1.0) ▲
Vengrija	59 (1.6)	553 (3.2)	-1 (2.1)	30 (1.1)	519 (4.2)	0 (1.5)	11 (0.8)	518 (5.4)	1 (1.1)
Bulgarija	59 (1.4)	491 (6.4)	- -	32 (1.2)	446 (7.0)	- -	9 (0.8)	448 (15.9)	- -
Švedija	57 (1.0)	531 (2.6)	-1 (1.5)	35 (0.8)	495 (3.5)	2 (1.2)	7 (0.4)	466 (5.4)	-1 (0.7)
Slovėnija	55 (1.2)	556 (2.2)	-8 (1.7) ▼	33 (0.9)	523 (3.0)	3 (1.3) ▲	12 (0.8)	498 (5.7)	5 (1.0) ▲
Ukraina	53 (1.3)	510 (3.2)	◇ ◇	35 (1.1)	470 (3.8)	◇ ◇	12 (0.7)	449 (5.4)	◇ ◇
Alžyras	53 (1.1)	422 (2.2)	◇ ◇	39 (0.9)	398 (2.4)	◇ ◇	8 (0.5)	392 (3.3)	◇ ◇
Malta	51 (1.2)	549 (3.4)	◇ ◇	33 (1.4)	481 (5.7)	◇ ◇	16 (0.9)	454 (5.3)	◇ ◇
Armėnija	51 (1.2)	501 (5.7)	-6 (1.7) ▼	37 (1.2)	482 (6.6)	2 (1.6)	12 (0.7)	464 (8.0)	5 (0.8) ▲
Rumunija	49 (1.4)	480 (4.0)	3 (1.9)	40 (1.1)	449 (4.5)	-5 (1.7) ▼	11 (0.6)	447 (6.9)	2 (0.9)
Libanas	49 (1.5)	454 (5.8)	0 (2.0)	42 (1.3)	381 (5.8)	-1 (1.8)	9 (0.6)	383 (8.3)	1 (0.9)
Indonezija	41 (1.1)	429 (4.0)	1 (1.7)	54 (0.9)	425 (3.6)	0 (1.5)	5 (0.5)	441 (7.0)	-2 (0.7) ▼
Kipras	x x	x x	- -	x x	x x	- -	x x	x x	- -
Marokas	48 (1.1)	424 (4.5)	- -	43 (1.0)	384 (3.7)	- -	9 (0.7)	373 (5.2)	- -
Tarptautinis vidurkis	57 (0.3)	496 (0.9)		34 (0.3)	458 (1.1)		9 (0.2)	448 (1.6)	

Fizinė geografija									
Šalys	Aukštas MNGM			Vidutinis MNGM			Žemas MNGM		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Bosnija ir Hercegovina	72 (1.2)	478 (3.0)	◇ ◇	20 (0.8)	439 (3.6)	◇ ◇	8 (0.7)	441 (5.9)	◇ ◇
Serbija	66 (1.2)	488 (3.1)	-3 (1.7) ▼	24 (0.9)	444 (4.1)	3 (1.3) ▲	10 (0.8)	438 (7.7)	1 (1.0)
LIETUVA	64 (1.2)	535 (2.6)	0 (1.6)	29 (1.0)	491 (3.7)	-1 (1.3)	7 (0.6)	493 (6.2)	1 (0.8)
Švedija	60 (1.0)	527 (2.9)	-3 (1.6)	33 (0.9)	497 (3.4)	3 (1.4) ▲	7 (0.4)	484 (6.1)	0 (0.7)
Čekija	59 (1.2)	550 (2.4)	◇ ◇	29 (0.9)	526 (2.8)	◇ ◇	12 (0.7)	516 (4.2)	◇ ◇
Kipras	59 (0.9)	476 (2.3)	0 (1.3)	32 (0.7)	422 (2.9)	0 (1.2)	10 (0.5)	416 (4.8)	0 (0.7)
Rusija	57 (1.2)	551 (3.9)	-1 (2.1)	32 (1.0)	508 (4.7)	1 (1.7)	10 (0.6)	490 (6.7)	0 (0.9)
Sirija	56 (1.1)	468 (3.3)	◇ ◇	38 (1.0)	432 (3.1)	◇ ◇	5 (0.5)	427 (6.7)	◇ ◇
Slovėnija	56 (1.5)	557 (2.4)	- -	33 (1.1)	519 (3.3)	- -	11 (0.8)	506 (4.2)	- -
Bulgarija	52 (1.6)	495 (7.1)	- -	37 (1.4)	454 (6.1)	- -	11 (0.9)	433 (12.9)	- -
Gruzija	50 (1.4)	450 (5.0)	◇ ◇	41 (1.5)	405 (7.2)	◇ ◇	9 (0.8)	396 (8.6)	◇ ◇
Ukraina	50 (1.5)	515 (3.2)	◇ ◇	37 (1.0)	466 (3.6)	◇ ◇	13 (0.8)	452 (4.5)	◇ ◇
Malta	50 (0.8)	481 (2.3)	◇ ◇	35 (0.8)	418 (3.2)	◇ ◇	15 (0.5)	399 (4.7)	◇ ◇
Rumunija	49 (1.5)	488 (3.9)	8 (2.0) ▲	37 (1.2)	436 (5.0)	-9 (1.7) ▼	13 (0.9)	453 (5.3)	1 (1.2)
Vengrija	47 (1.4)	560 (2.9)	-8 (2.0) ▼	35 (1.1)	523 (4.3)	3 (1.5) ▲	18 (0.9)	517 (4.6)	4 (1.2) ▲
Armėnija	45 (1.3)	503 (6.8)	-10 (1.7) ▼	42 (1.0)	481 (6.7)	2 (1.5)	13 (0.9)	469 (8.2)	7 (1.0) ▲
Alžyras	38 (1.6)	415 (3.9)	◇ ◇	52 (1.5)	394 (3.8)	◇ ◇	11 (0.8)	397 (4.9)	◇ ◇
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	35 (1.2)	431 (4.3)	- -	52 (1.1)	392 (2.8)	- -	13 (0.9)	375 (6.1)	- -
Tarptautinis vidurkis	54 (0.3)	498 (0.9)		35 (0.3)	458 (1.0)		11 (0.2)	450 (1.5)	

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

- ◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra
x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

Tęsinys ➡

5.3 lentelė

Mokinių nuomonės apie savo gamtos mokslų gebėjimus (MNGM) indeksas ir jo kaita (tęsinys)

Chemija									
Šalys	Aukštas MNGM			Vidutinis MNGM			Žemas MNGM		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Malta	52 (1.3)	580 (4.0)	◇ ◇	31 (1.3)	509 (7.2)	◇ ◇	17 (1.1)	512 (7.7)	◇ ◇
Čekija	50 (1.5)	554 (2.4)	◇ ◇	31 (1.0)	526 (2.6)	◇ ◇	19 (1.0)	522 (3.6)	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	50 (1.3)	483 (3.1)	◇ ◇	31 (0.8)	453 (3.9)	◇ ◇	19 (1.1)	450 (4.2)	◇ ◇
Slovėnija	48 (1.2)	563 (2.5)	3 (1.6)	35 (0.9)	519 (2.7)	-4 (1.4) ▼	16 (0.9)	505 (4.0)	1 (1.2)
Libanas	48 (1.5)	447 (5.3)	-1 (2.0)	43 (1.3)	387 (6.1)	-2 (1.8)	9 (0.6)	400 (9.0)	2 (0.9) ▲
Kipras	47 (0.8)	484 (2.3)	1 (1.1)	35 (0.7)	426 (3.0)	-4 (1.1) ▼	17 (0.7)	423 (4.0)	3 (0.9) ▲
Švedija	47 (1.0)	539 (2.6)	0 (1.5)	41 (0.9)	494 (3.4)	2 (1.4)	13 (0.7)	480 (4.7)	-2 (1.0)
Sirija	44 (0.9)	470 (3.1)	◇ ◇	47 (0.9)	444 (3.0)	◇ ◇	9 (0.6)	450 (4.7)	◇ ◇
LIETUVA	43 (1.5)	542 (3.5)	4 (1.9) ▲	38 (1.0)	502 (2.8)	-1 (1.3)	20 (1.0)	505 (3.7)	-3 (1.3) ▼
Alžyras	41 (1.2)	421 (2.7)	◇ ◇	50 (1.1)	399 (2.7)	◇ ◇	9 (0.6)	398 (4.6)	◇ ◇
Rusija	38 (1.1)	555 (4.0)	-3 (1.7) ▼	36 (0.9)	521 (4.2)	0 (1.4)	26 (1.1)	510 (5.8)	4 (1.5) ▲
Gruzija	38 (1.5)	457 (4.3)	◇ ◇	45 (1.4)	414 (6.3)	◇ ◇	17 (1.1)	403 (5.4)	◇ ◇
Serbija	38 (1.2)	503 (3.7)	-3 (1.8)	32 (1.3)	453 (4.3)	0 (1.5)	31 (1.3)	457 (4.0)	3 (1.9)
Bulgarija	36 (1.6)	505 (6.7)	- -	42 (1.3)	459 (6.7)	- -	22 (1.2)	448 (7.4)	- -
Ukraina	32 (1.3)	521 (3.5)	◇ ◇	41 (1.0)	476 (3.5)	◇ ◇	27 (1.2)	471 (3.8)	◇ ◇
Vengrija	32 (1.0)	565 (3.6)	-2 (1.6)	38 (0.9)	524 (4.0)	3 (1.2) ▲	30 (1.2)	532 (2.8)	-1 (1.7)
Armėnija	31 (0.9)	500 (5.9)	-5 (1.6) ▼	49 (0.9)	485 (6.4)	-1 (1.5)	20 (1.0)	482 (5.9)	6 (1.2) ▲
Rumunija	29 (1.2)	488 (4.8)	3 (1.7)	48 (1.4)	449 (4.6)	-5 (1.8) ▼	24 (1.0)	466 (4.0)	3 (1.4)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Marokas	40 (1.5)	430 (4.9)	- -	50 (1.3)	390 (3.7)	- -	11 (0.6)	369 (6.6)	- -
Tarptautinis vidurkis	41 (0.3)	506 (0.9)	- -	40 (0.2)	465 (1.0)	- -	19 (0.2)	462 (1.2)	- -

Fizika									
Šalys	Aukštas MNGM			Vidutinis MNGM			Žemas MNGM		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Alžyras	48 (1.0)	421 (2.2)	◇ ◇	46 (1.1)	400 (2.7)	◇ ◇	6 (0.3)	399 (4.8)	◇ ◇
Gruzija	48 (1.4)	452 (4.3)	◇ ◇	41 (1.2)	408 (6.0)	◇ ◇	11 (0.7)	407 (6.5)	◇ ◇
Bosnija ir Hercegovina	48 (1.1)	489 (3.1)	◇ ◇	34 (0.9)	449 (3.5)	◇ ◇	19 (0.8)	446 (5.0)	◇ ◇
Kipras	47 (0.9)	489 (2.5)	4 (1.2) ▲	38 (0.8)	422 (2.3)	-4 (1.1) ▼	15 (0.6)	419 (4.6)	0 (0.9)
Rusija	46 (1.2)	558 (3.7)	-4 (1.9) ▼	37 (0.9)	515 (4.3)	2 (1.3)	17 (0.9)	490 (5.2)	2 (1.3)
Sirija	46 (1.0)	472 (3.1)	◇ ◇	47 (0.8)	442 (2.9)	◇ ◇	7 (0.4)	447 (6.6)	◇ ◇
Švedija	45 (1.0)	543 (2.7)	-2 (1.6)	43 (0.9)	496 (3.5)	3 (1.3) ▲	13 (0.7)	481 (4.5)	-1 (1.1)
Libanas	44 (1.4)	452 (5.7)	0 (1.9)	47 (1.2)	390 (6.2)	-2 (1.6)	9 (0.7)	397 (10.7)	2 (0.9) ▲
Armėnija	43 (1.2)	504 (6.9)	-5 (1.8) ▼	44 (1.1)	483 (6.7)	-1 (1.7)	13 (0.6)	470 (7.8)	6 (0.8) ▲
Serbija	43 (1.3)	502 (3.5)	-7 (1.9) ▼	34 (1.0)	453 (4.0)	2 (1.4)	23 (1.1)	451 (4.6)	5 (1.5) ▲
Bulgarija	42 (1.6)	496 (6.7)	- -	45 (1.4)	459 (6.6)	- -	14 (1.1)	453 (10.7)	- -
Čekija	41 (1.4)	561 (2.8)	◇ ◇	34 (0.9)	530 (2.4)	◇ ◇	25 (1.1)	516 (2.7)	◇ ◇
Vengrija	40 (1.4)	572 (3.6)	-6 (1.8) ▼	37 (0.9)	521 (3.5)	1 (1.3)	24 (1.2)	514 (3.8)	5 (1.5) ▲
LIETUVA	39 (1.0)	548 (3.6)	3 (1.6) ▲	40 (0.8)	500 (3.1)	-2 (1.2)	21 (1.0)	502 (3.7)	-1 (1.4)
Ukraina	36 (1.3)	524 (3.0)	◇ ◇	43 (0.9)	473 (3.8)	◇ ◇	21 (1.1)	466 (3.5)	◇ ◇
Malta	33 (0.6)	509 (2.9)	◇ ◇	38 (0.8)	436 (3.0)	◇ ◇	29 (0.6)	430 (2.6)	◇ ◇
Slovėnija	29 (1.2)	574 (3.1)	-4 (1.6) ▼	41 (0.9)	527 (2.9)	-3 (1.4)	30 (1.0)	519 (3.2)	7 (1.4) ▲
Indonezija	29 (1.1)	422 (4.6)	2 (1.6)	60 (0.9)	427 (3.6)	2 (1.2)	11 (0.7)	451 (4.8)	-4 (1.1) ▼
Rumunija	27 (1.1)	484 (4.4)	3 (1.4) ▲	51 (1.1)	452 (4.9)	-5 (1.5) ▼	22 (1.0)	469 (4.0)	2 (1.3)
Marokas	43 (1.8)	429 (4.2)	- -	49 (1.5)	387 (3.4)	- -	8 (0.8)	380 (7.9)	- -
Tarptautinis vidurkis	41 (0.3)	500 (0.9)	- -	42 (0.2)	458 (0.9)	- -	17 (0.2)	455 (1.3)	- -

▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime
- - Lygintinų duomenų nėra

5.4 lentelė

Mokinių nuomonės apie savo gamtos mokslų gebėjimus (MNGM) indeksas pagal lytį

Biologija						
Šalys	Aukštas MNGM mokinių dalis, %		Vidutinis MNGM mokinių dalis, %		Žemas MNGM mokinių dalis, %	
	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai
Alžyras	54 (1.2)	52 (1.4)	39 (1.1)	40 (1.2)	7 (0.6)	8 (0.6)
Armėnija	56 (1.5) ▲	45 (1.6)	34 (1.6)	42 (1.5) ▲	10 (0.9)	13 (1.0) ▲
Bosnija ir Hercegovina	80 (1.3) ▲	68 (1.6)	14 (1.0)	22 (1.0) ▲	6 (0.7)	10 (1.0) ▲
Bulgarija	62 (2.0) ▲	56 (1.8)	29 (1.6)	35 (1.7) ▲	9 (1.2)	9 (1.0)
Kipras	x x	x x	x x	x x	x x	x x
Čekija	68 (1.6) ▲	61 (1.7)	25 (1.2)	28 (1.3) ▲	7 (0.8)	10 (0.9) ▲
Gruzija	68 (2.0) ▲	53 (1.7)	27 (2.0)	38 (1.6) ▲	5 (0.6)	9 (0.9) ▲
Vengrija	64 (1.8) ▲	54 (1.9)	27 (1.4)	33 (1.4) ▲	9 (0.9)	13 (1.1) ▲
Indonezija	41 (1.4)	41 (1.4)	54 (1.2)	53 (1.3)	5 (0.6)	6 (0.6)
Libanas	52 (1.7) ▲	45 (1.7)	40 (1.6)	45 (1.8) ▲	8 (0.7)	10 (1.1) ▲
LIETUVA	66 (1.6) ▲	59 (1.7)	27 (1.3)	33 (1.7) ▲	7 (0.7)	8 (0.7)
Malta	49 (1.6)	54 (2.0) ▲	34 (1.6)	31 (1.9)	17 (1.4)	15 (1.3)
Rumunija	54 (1.9) ▲	45 (1.3)	36 (1.4)	44 (1.5) ▲	10 (1.1)	11 (0.9)
Rusija	67 (1.6) ▲	53 (1.5)	25 (1.2)	35 (1.2) ▲	8 (0.9)	12 (1.1) ▲
Serbija	76 (1.3) ▲	62 (1.7)	16 (1.0)	28 (1.7) ▲	7 (0.7)	10 (0.9) ▲
Slovėnija	60 (1.6) ▲	51 (1.5)	31 (1.2)	36 (1.2) ▲	10 (1.0)	13 (1.1) ▲
Švedija	60 (1.3) ▲	54 (1.2)	32 (1.1)	38 (1.0) ▲	7 (0.6)	7 (0.6)
Sirija	65 (1.6) ▲	58 (1.4)	30 (1.4)	35 (1.3) ▲	5 (0.5)	6 (0.6) ▲
Ukraina	59 (1.8) ▲	47 (1.8)	31 (1.5)	40 (1.8) ▲	10 (0.8)	13 (1.0) ▲
Marokas	49 (1.5)	47 (1.7)	42 (1.7)	44 (1.5)	9 (0.9)	9 (0.9)
Tarptautinis vidurkis	61 (0.4) ▲	53 (0.4)	31 (0.3)	37 (0.3) ▲	8 (0.2)	10 (0.2)

Fizinė geografija						
Šalys	Aukštas MNGM mokinių dalis, %		Vidutinis MNGM mokinių dalis, %		Žemas MNGM mokinių dalis, %	
	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai
Alžyras	36 (2.0)	39 (2.2)	52 (2.0)	51 (1.9)	12 (1.1)	10 (1.1)
Armėnija	47 (1.8) ▲	42 (1.4)	39 (1.4)	45 (1.4) ▲	14 (1.3)	13 (1.1)
Bosnija ir Hercegovina	76 (1.4) ▲	68 (1.6)	17 (1.0)	23 (1.2) ▲	7 (0.8)	9 (0.9)
Bulgarija	52 (2.3)	53 (1.5)	36 (2.1)	37 (1.4)	13 (1.2) ▲	10 (1.1)
Kipras	59 (1.2)	58 (1.2)	30 (1.0)	33 (1.1)	11 (0.8) ▲	9 (0.7)
Čekija	56 (1.4)	62 (1.5) ▲	30 (0.9)	28 (1.3)	14 (0.9) ▲	10 (0.8)
Gruzija	57 (1.8) ▲	44 (2.0)	34 (1.9)	47 (2.0) ▲	9 (0.8)	9 (1.1)
Vengrija	45 (1.9)	49 (1.7)	35 (1.6)	34 (1.5)	20 (1.3)	17 (1.0)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	- -	- -	- -	- -	- -	- -
LIETUVA	66 (1.3) ▲	61 (1.5)	26 (1.2)	32 (1.3) ▲	8 (0.8)	7 (0.7)
Malta	45 (1.1)	54 (1.0) ▲	36 (1.1)	34 (1.1)	19 (0.8) ▲	12 (0.7)
Rumunija	52 (2.0) ▲	47 (1.8)	35 (1.5)	40 (1.4) ▲	13 (1.3)	14 (1.1)
Rusija	61 (1.2) ▲	53 (1.7)	30 (1.0)	36 (1.5) ▲	9 (0.8)	12 (0.9) ▲
Serbija	70 (1.6) ▲	63 (1.5)	20 (1.2)	27 (1.3) ▲	10 (1.0)	10 (1.0)
Slovėnija	55 (1.8)	56 (1.9)	32 (1.2)	35 (1.6)	14 (1.1) ▲	9 (0.8)
Švedija	58 (1.4)	62 (1.3) ▲	33 (1.3)	33 (1.2)	9 (0.7) ▲	5 (0.5)
Sirija	58 (1.4)	55 (1.5)	37 (1.3)	40 (1.4) ▲	6 (0.7)	5 (0.6)
Ukraina	54 (2.1) ▲	46 (1.5)	34 (1.6)	40 (1.2) ▲	12 (0.9)	14 (1.0)
Marokas	34 (1.6)	36 (1.7)	51 (1.7)	53 (1.8)	15 (1.2) ▲	11 (1.3)
Tarptautinis vidurkis	54 (0.4) ▲	53 (0.4)	34 (0.3)	37 (0.3) ▲	12 (0.2) ▲	10 (0.2)

Tęsinys ➡

▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė už kitos lyties

- - Lygintinų duomenų nėra

x x Duomenys apima mažiau nei 50 proc. mokinių

5.4 lentelė

Mokinių nuomonės apie savo gamtos mokslų gebėjimus (MNGM) indeksas pagal lytį (tęsinys)

Chemija						
Šalys	Aukštas MNGM mokinių dalis, %		Vidutinis MNGM mokinių dalis, %		Žemas MNGM mokinių dalis, %	
	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai
Alžyras	40 (1.6)	42 (1.4)	50 (1.5)	50 (1.4)	10 (0.9)	8 (0.7)
Armėnija	35 (1.3) ▲	27 (1.4)	45 (1.2)	52 (1.3) ▲	20 (1.2)	21 (1.2)
Bosnija ir Hercegovina	56 (1.5) ▲	45 (1.6)	27 (1.0)	34 (1.1) ▲	17 (1.3)	21 (1.3) ▲
Bulgarija	38 (2.2)	35 (1.9)	38 (1.8)	45 (2.0) ▲	24 (1.8)	20 (1.4)
Kipras	50 (1.2) ▲	45 (0.9)	32 (1.0)	38 (0.9) ▲	18 (0.9)	17 (0.8)
Čekija	51 (1.8)	50 (1.6)	29 (1.2)	32 (1.3)	20 (1.3)	18 (1.0)
Gruzija	42 (1.8) ▲	33 (1.9)	41 (1.9)	49 (1.6) ▲	17 (1.3)	18 (1.4)
Vengrija	30 (1.4)	34 (1.5) ▲	38 (1.2)	39 (1.2)	32 (1.4) ▲	28 (1.4)
Indonezija	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Libanas	47 (2.2)	48 (1.3)	44 (2.0)	42 (1.2)	9 (0.8)	9 (0.8)
LIETUVA	44 (1.8) ▲	41 (1.5)	35 (1.4)	40 (1.1) ▲	20 (1.3)	19 (1.2)
Malta	51 (2.2)	53 (1.7)	33 (2.2)	30 (1.6)	17 (1.6)	17 (1.4)
Rumunija	30 (1.7)	27 (1.5)	47 (1.5)	49 (2.0)	23 (1.4)	24 (1.3)
Rusija	42 (1.4) ▲	34 (1.4)	33 (1.5)	39 (1.2) ▲	25 (1.7)	27 (1.3)
Serbija	42 (1.5) ▲	33 (1.4)	28 (1.5)	36 (1.3) ▲	30 (1.5)	31 (1.5)
Slovėnija	50 (1.6)	47 (1.4)	34 (1.3)	36 (1.3)	16 (1.2)	17 (1.1)
Švedija	43 (1.4)	50 (1.2) ▲	40 (1.2)	41 (1.2)	16 (1.1) ▲	9 (0.7)
Sirija	45 (1.3)	43 (1.3)	45 (1.1)	49 (1.3)	9 (0.8)	8 (0.7)
Ukraina	35 (1.6) ▲	30 (1.5)	38 (1.3)	43 (1.4) ▲	27 (1.5)	27 (1.5)
Marokas	37 (1.8)	43 (1.7) ▲	50 (2.0)	49 (1.5)	13 (1.1) ▲	8 (1.0)
Tarptautinis vidurkis	42 (0.4) ▲	40 (0.3)	38 (0.3)	42 (0.3) ▲	19 (0.3) ▲	18 (0.3)

Fizika						
Šalys	Aukštas MNGM mokinių dalis, %		Vidutinis MNGM mokinių dalis, %		Žemas MNGM mokinių dalis, %	
	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai	Mergaitės	Berniukai
Alžyras	46 (1.3)	50 (1.5) ▲	47 (1.3)	45 (1.4)	7 (0.5) ▲	5 (0.5)
Armėnija	46 (1.5) ▲	40 (1.5)	42 (1.5)	46 (1.6)	12 (1.0)	14 (1.0)
Bosnija ir Hercegovina	52 (1.4) ▲	43 (1.5)	30 (1.0)	38 (1.3) ▲	18 (1.2)	19 (1.0)
Bulgarija	40 (2.5)	43 (2.0)	44 (2.0)	45 (1.8)	15 (1.5)	13 (1.5)
Kipras	47 (1.2)	47 (1.2)	35 (1.1)	41 (1.2) ▲	18 (1.0) ▲	12 (0.7)
Čekija	37 (1.7)	46 (1.6) ▲	33 (1.4)	35 (1.3)	30 (1.5) ▲	20 (1.1)
Gruzija	50 (2.1)	46 (1.9)	39 (1.9)	44 (1.6) ▲	11 (1.0)	10 (1.0)
Vengrija	35 (1.7)	44 (1.7) ▲	37 (1.3)	36 (1.3)	28 (1.7) ▲	20 (1.2)
Indonezija	29 (1.4)	28 (1.2)	58 (1.3)	62 (1.2) ▲	13 (0.9) ▲	10 (0.8)
Libanas	43 (1.8)	45 (1.6)	48 (1.7)	46 (1.3)	9 (1.0)	9 (0.9)
LIETUVA	37 (1.3)	40 (1.2)	38 (1.2)	43 (1.0) ▲	25 (1.2) ▲	17 (1.1)
Malta	29 (0.9)	36 (1.0) ▲	36 (1.1)	40 (1.1) ▲	35 (1.0) ▲	24 (0.8)
Rumunija	27 (1.5)	28 (1.3)	49 (1.3)	52 (1.5)	25 (1.4) ▲	20 (1.2)
Rusija	47 (1.5)	46 (1.6)	35 (1.1)	38 (1.5)	18 (1.1)	16 (1.3)
Serbija	46 (1.4) ▲	40 (1.7)	29 (1.3)	38 (1.5) ▲	25 (1.6)	22 (1.2)
Slovėnija	24 (1.4)	35 (1.6) ▲	39 (1.2)	42 (1.3)	37 (1.3) ▲	23 (1.1)
Švedija	39 (1.4)	50 (1.2) ▲	43 (1.1)	42 (1.1)	18 (1.1) ▲	8 (0.7)
Sirija	48 (1.4) ▲	44 (1.4)	46 (1.2)	49 (1.3)	6 (0.6)	7 (0.6)
Ukraina	33 (1.5)	40 (1.6) ▲	43 (1.1)	43 (1.3)	24 (1.4) ▲	18 (1.2)
Marokas	39 (2.2)	48 (2.3) ▲	52 (1.9) ▲	45 (1.9)	9 (1.0) ▲	7 (0.9)
Tarptautinis vidurkis	40 (0.4)	42 (0.3) ▲	41 (0.3)	44 (0.3) ▲	19 (0.3) ▲	15 (0.2)

▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai
reikšmingai aukštesnė už kitos lyties

- - Lygintinų duomenų nėra

5.5 lentelė

Mokinių naudojimosi kompiuteriu aplinkos, jų kaita ir gamtos mokslų rezultatai

Šalys	Naudojasi kompiuteriu ir mokykloje, ir namuose			Naudojasi kompiuteriu namuose, bet ne mokykloje			Naudojasi kompiuteriu mokykloje, bet ne namuose		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Taivanas (Kinija)	87 (0.7)	569 (3.4)	-1 (1.1)	8 (0.5)	523 (7.1)	6 (0.5) ▲	3 (0.4)	502 (11.0)	-6 (0.9) ▼
Honkongas	84 (1.0)	539 (4.2)	-4 (1.2) ▼	13 (0.9)	497 (8.1)	5 (1.1) ▲	1 (0.3)	~ ~	-1 (0.4)
Malta	84 (0.6)	464 (1.7)	◊ ◊	12 (0.5)	451 (5.4)	◊ ◊	3 (0.3)	325 (11.1)	◊ ◊
Australija	77 (1.0)	523 (3.7)	-6 (1.4) ▼	17 (0.9)	503 (5.1)	7 (1.3) ▲	4 (0.4)	456 (13.2)	-1 (0.6)
Anglija	76 (1.1)	553 (4.5)	-5 (1.4) ▼	20 (1.0)	520 (5.8)	10 (1.2) ▲	3 (0.4)	469 (10.8)	-4 (0.8) ▼
Čekija	76 (1.1)	545 (2.0)	◊ ◊	15 (0.9)	533 (3.9)	◊ ◊	8 (0.6)	497 (4.3)	◊ ◊
Kipras	74 (0.7)	462 (2.2)	3 (1.0) ▲	17 (0.6)	445 (4.6)	10 (0.7) ▲	6 (0.3)	405 (6.9)	-10 (0.7) ▼
Škotija	71 (1.1)	506 (3.5)	-7 (1.5) ▼	25 (1.0)	478 (5.0)	13 (1.3) ▲	3 (0.3)	458 (9.8)	-6 (0.7) ▼
JAV	69 (1.0)	531 (2.8)	-10 (1.4) ▼	22 (0.9)	508 (3.9)	10 (1.3) ▲	6 (0.4)	474 (5.0)	-2 (0.6) ▼
Norvegija	67 (1.2)	494 (2.3)	-3 (2.0)	30 (1.2)	476 (2.9)	8 (1.9) ▲	1 (0.2)	~ ~	-3 (0.5) ▼
Singapūras	67 (1.0)	585 (3.9)	-12 (1.2) ▼	25 (0.8)	555 (5.4)	11 (1.0) ▲	5 (0.4)	460 (10.2)	0 (0.6)
Vengrija	67 (1.1)	551 (3.0)	6 (1.8) ▲	21 (0.9)	538 (3.5)	13 (1.3) ▲	10 (0.7)	486 (6.5)	-16 (1.3) ▼
Švedija	67 (1.4)	518 (2.6)	-11 (1.9) ▼	31 (1.4)	503 (3.4)	14 (1.9) ▲	1 (0.1)	~ ~	-2 (0.4) ▼
Kataras	65 (0.5)	330 (1.8)	◊ ◊	23 (0.5)	313 (3.9)	◊ ◊	8 (0.3)	279 (6.0)	◊ ◊
Kuveitas	63 (1.0)	428 (2.7)	◊ ◊	26 (1.0)	413 (4.0)	◊ ◊	6 (0.5)	386 (7.9)	◊ ◊
Japonija	58 (1.6)	567 (2.1)	3 (2.0)	23 (1.5)	552 (4.0)	7 (1.9) ▲	17 (0.9)	528 (3.8)	-10 (1.2) ▼
Italija	54 (1.9)	505 (3.2)	16 (2.7) ▲	36 (1.9)	496 (3.1)	-2 (2.7)	2 (0.3)	~ ~	-7 (0.7) ▼
Jordanija	53 (1.5)	505 (3.6)	17 (2.1) ▲	14 (1.2)	469 (6.1)	5 (1.4) ▲	26 (1.4)	450 (5.1)	-18 (2.0) ▼
Slovėnija	51 (1.5)	547 (2.7)	1 (2.1)	46 (1.5)	531 (2.4)	12 (2.3) ▲	2 (0.2)	~ ~	-6 (0.8) ▼
Izraelis	50 (2.0)	480 (4.5)	-22 (2.7) ▼	43 (2.1)	475 (5.3)	25 (2.6) ▲	4 (0.6)	411 (12.6)	-2 (0.8) ▼
Libanas	50 (2.3)	444 (6.2)	11 (2.7) ▲	27 (2.1)	399 (9.1)	11 (2.5) ▲	11 (1.4)	386 (10.3)	-10 (2.4) ▼
Palestina	48 (1.5)	423 (4.1)	23 (2.1) ▲	16 (1.2)	390 (5.8)	-2 (1.7)	26 (1.2)	389 (5.3)	-7 (2.0) ▼
Bosnija ir Hercegovina	46 (1.3)	479 (3.1)	◊ ◊	25 (1.3)	473 (4.8)	◊ ◊	22 (1.0)	437 (4.3)	◊ ◊
Rusija	41 (2.0)	550 (4.0)	29 (2.3) ▲	21 (1.8)	527 (5.5)	3 (2.9)	25 (1.9)	512 (5.3)	-3 (2.6)
Omanas	38 (1.9)	442 (4.5)	◊ ◊	27 (1.7)	429 (3.7)	◊ ◊	18 (1.3)	396 (5.9)	◊ ◊
Serbija	36 (1.7)	488 (4.0)	21 (2.2) ▲	40 (1.8)	473 (4.4)	17 (2.4) ▲	14 (1.0)	445 (6.8)	-9 (2.2) ▼
Bahreinas	36 (0.9)	479 (2.9)	5 (1.7) ▲	50 (1.0)	471 (2.4)	5 (1.7) ▲	5 (0.4)	422 (6.8)	-3 (0.5) ▼
Sirija	36 (1.3)	460 (3.5)	◊ ◊	14 (0.9)	450 (5.6)	◊ ◊	34 (1.5)	447 (3.8)	◊ ◊
LIETUVA	33 (1.8)	528 (3.2)	7 (2.3) ▲	49 (1.8)	526 (3.3)	27 (2.3) ▲	9 (0.7)	482 (4.8)	-25 (1.8) ▼
Korėja	31 (1.5)	566 (2.5)	-4 (2.2)	64 (1.6)	552 (2.5)	3 (2.3)	1 (0.1)	~ ~	0 (0.2)
Rumunija	30 (1.9)	482 (5.5)	15 (2.6) ▲	37 (2.3)	471 (4.9)	22 (2.6) ▲	18 (1.7)	450 (6.8)	-8 (2.7) ▼
Malaizija	30 (2.0)	505 (6.4)	4 (2.6)	29 (1.7)	478 (8.4)	4 (2.5)	23 (1.4)	451 (7.5)	-1 (2.2)
Tailandas	29 (1.4)	515 (6.7)	◊ ◊	8 (0.6)	507 (8.2)	◊ ◊	50 (1.6)	452 (4.3)	◊ ◊
Turkija	26 (1.3)	499 (4.8)	◊ ◊	12 (1.0)	467 (6.2)	◊ ◊	46 (1.9)	442 (3.8)	◊ ◊
Egiptas	23 (1.0)	414 (5.6)	5 (1.2) ▲	19 (0.9)	416 (5.0)	13 (1.0) ▲	41 (1.5)	398 (4.5)	-20 (2.0) ▼
Kolumbija	21 (1.3)	454 (4.5)	◊ ◊	10 (0.9)	439 (5.4)	◊ ◊	48 (1.7)	403 (4.1)	◊ ◊
Bulgarija	20 (1.6)	480 (7.5)	- -	43 (1.6)	485 (6.9)	- -	20 (1.5)	455 (11.5)	- -
Saudo Arabija	18 (1.7)	399 (5.2)	- -	51 (1.6)	414 (2.9)	- -	7 (0.7)	370 (7.9)	- -
Ukraina	16 (1.4)	520 (5.7)	◊ ◊	32 (1.8)	500 (4.0)	◊ ◊	22 (1.7)	472 (5.4)	◊ ◊
Indonezija	14 (1.2)	466 (7.5)	7 (1.9) ▲	2 (0.3)	~ ~	0 (0.4)	66 (2.5)	430 (3.5)	35 (4.1) ▲
Botsvana	13 (0.8)	383 (7.4)	8 (1.1) ▲	3 (0.4)	358 (16.2)	-2 (0.6) ▼	57 (1.6)	368 (2.8)	34 (2.9) ▲
Salvadoras	13 (1.3)	431 (6.1)	◊ ◊	12 (0.8)	396 (6.1)	◊ ◊	27 (2.2)	388 (4.5)	◊ ◊
Gana	11 (1.0)	301 (16.8)	1 (1.3)	13 (1.0)	306 (9.7)	4 (1.2) ▲	20 (1.7)	292 (10.1)	-1 (2.3)
Armėnija	10 (0.8)	485 (8.0)	3 (1.1) ▲	30 (1.3)	498 (10.7)	16 (1.5) ▲	21 (1.9)	492 (8.0)	6 (2.7) ▲
Gruzija	6 (1.1)	418 (9.6)	◊ ◊	20 (1.4)	420 (7.2)	◊ ◊	17 (2.2)	410 (8.5)	◊ ◊
Alžyras	6 (0.7)	405 (4.8)	◊ ◊	27 (1.5)	417 (2.9)	◊ ◊	6 (0.8)	400 (6.2)	◊ ◊
Iranas	4 (1.0)	559 (14.2)	2 (1.2)	30 (1.8)	490 (5.4)	13 (2.2) ▲	2 (0.7)	~ ~	1 (0.8)
Tunisas	3 (0.5)	427 (6.0)	-2 (0.7) ▼	39 (1.9)	455 (2.9)	19 (2.4) ▲	7 (0.7)	420 (5.2)	-8 (1.7) ▼
Marokas	20 (1.3)	414 (5.0)	- -	24 (1.5)	402 (4.6)	- -	19 (1.5)	396 (6.0)	- -
Tarptautinis vidurkis	42 (0.2)	482 (0.8)		25 (0.2)	466 (0.9)		16 (0.2)	428 (1.1)	
Kiti dalyviai									
Ontarijas (Kanada)	80 (1.3)	531 (3.8)	-5 (1.7) ▼	17 (1.4)	512 (5.4)	6 (1.7) ▲	1 (0.3)	~ ~	-2 (0.6) ▼
Minesota (JAV)	79 (1.5)	544 (4.7)	◊ ◊	15 (1.3)	534 (6.7)	◊ ◊	4 (0.5)	493 (13.2)	◊ ◊
Masačusetsas (JAV)	71 (1.6)	565 (4.3)	◊ ◊	25 (1.7)	544 (5.3)	◊ ◊	2 (0.4)	~ ~	◊ ◊
Baskų kraštas (Ispanija)	67 (2.2)	503 (3.5)	-3 (3.0)	27 (2.1)	499 (4.3)	11 (2.8) ▲	3 (0.4)	448 (11.0)	-8 (0.9) ▼
Dubajus (JAE)	66 (1.2)	503 (3.3)	◊ ◊	28 (1.4)	478 (4.4)	◊ ◊	3 (0.5)	452 (9.7)	◊ ◊
Britų Kolumbija (Kanada)	65 (1.4)	531 (2.7)	◊ ◊	32 (1.3)	522 (4.0)	◊ ◊	2 (0.3)	~ ~	◊ ◊
Kvebekas (Kanada)	61 (1.8)	517 (3.8)	-9 (2.6) ▼	34 (1.7)	494 (3.3)	12 (2.5) ▲	3 (0.4)	490 (10.8)	-3 (0.7) ▼

Tęsinys ➡

- ▲ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais statistiškai reikšmingai žemesnė

- ~ ~ Duomenys nepakankami
- - Lygintinų duomenų nėra
◊ ◊ Šalis nedalyvavo tyrime

5.5 lentelė

Mokinių naudojimosi kompiuteriu aplinkos, jų kaita ir gamtos mokslų rezultatai (tęsinys)

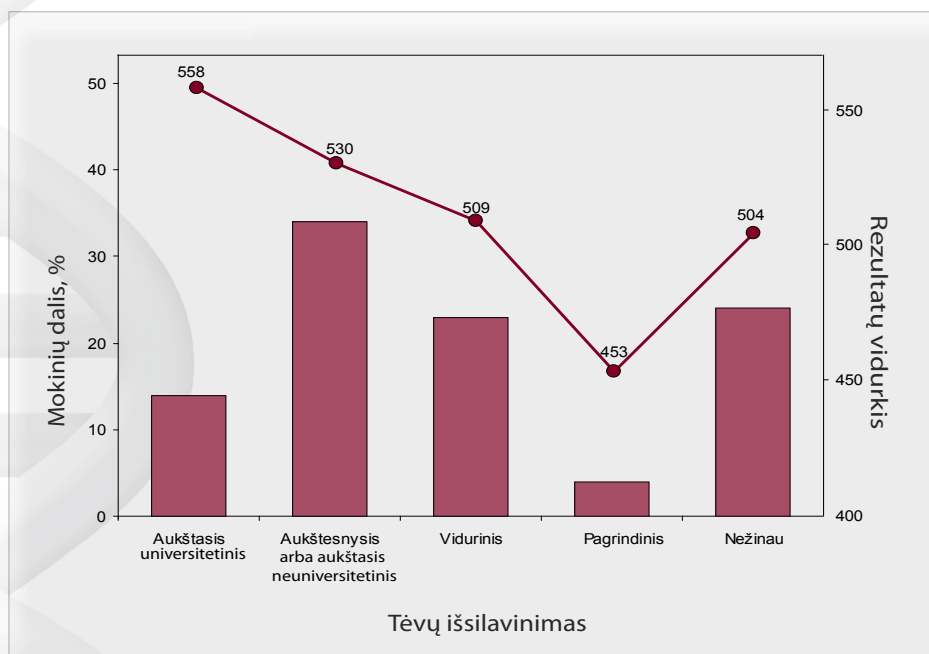
Šalys	Naudojasi kompiuteriu kitose vietose, ne namie ar mokykloje			Visiškai nesinaudoja kompiuteriu		
	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.	Mokinių dalis, % 2007 m.	Rezultatų vidurkis	Skirtumas, lyginant su 2003 m.
Taivanas (Kinija)	1 (0.2)	~ ~	0 (0.2)	1 (0.1)	~ ~	0 (0.2)
Honkongas	0 (0.1)	~ ~	0 (0.1)	1 (0.1)	~ ~	0 (0.2)
Malta	0 (0.1)	~ ~	◇ ◇	1 (0.1)	~ ~	◇ ◇
Australija	1 (0.2)	~ ~	0 (0.3)	0 (0.1)	~ ~	0 (0.2)
Anglija	1 (0.2)	~ ~	0 (0.2)	0 (0.1)	~ ~	-1 (0.2)
Čekija	1 (0.2)	~ ~	◇ ◇	1 (0.2)	~ ~	◇ ◇
Kipras	0 (0.1)	~ ~	-2 (0.3) ▼	3 (0.2)	386 (8.0)	-2 (0.4) ▼
Škotija	1 (0.2)	~ ~	0 (0.3)	0 (0.1)	~ ~	-1 (0.2)
JAV	3 (0.2)	467 (7.5)	1 (0.3)	1 (0.1)	~ ~	0 (0.2)
Norvegija	0 (0.1)	~ ~	-1 (0.2)	1 (0.1)	~ ~	-1 (0.2)
Singapūras	2 (0.2)	~ ~	1 (0.3)	0 (0.1)	~ ~	0 (0.1)
Vengrija	1 (0.2)	~ ~	-1 (0.4)	1 (0.2)	~ ~	-2 (0.5) ▼
Švedija	0 (0.1)	~ ~	-1 (0.2)	1 (0.1)	~ ~	-1 (0.3)
Kataras	2 (0.2)	~ ~	◇ ◇	2 (0.2)	~ ~	◇ ◇
Kuveitas	3 (0.3)	365 (10.3)	◇ ◇	2 (0.2)	~ ~	◇ ◇
Japonija	1 (0.2)	~ ~	0 (0.3)	1 (0.2)	~ ~	0 (0.3)
Italija	0 (0.1)	~ ~	-5 (0.4) ▼	8 (0.5)	446 (7.0)	-1 (0.7)
Jordanija	1 (0.2)	~ ~	-6 (0.8) ▼	5 (0.5)	483 (9.3)	1 (0.7)
Slovėnija	1 (0.1)	~ ~	-3 (0.4) ▼	1 (0.1)	~ ~	-4 (0.4) ▼
Izraelis	1 (0.2)	~ ~	-1 (0.3)	1 (0.2)	~ ~	1 (0.3)
Libanas	7 (1.1)	375 (11.8)	-6 (1.6) ▼	4 (0.8)	364 (17.6)	-5 (1.5) ▼
Palestina	3 (0.3)	391 (10.5)	-10 (1.1) ▼	7 (0.8)	405 (9.1)	-3 (1.2) ▼
Bosnija ir Hercegovina	4 (0.4)	458 (7.1)	◇ ◇	3 (0.3)	448 (9.3)	◇ ◇
Rusija	8 (1.0)	519 (6.3)	-13 (1.5) ▼	5 (1.0)	494 (9.8)	-15 (2.0) ▼
Omanas	3 (0.4)	397 (8.5)	◇ ◇	14 (1.1)	418 (5.9)	◇ ◇
Serbija	5 (0.6)	452 (8.0)	-14 (1.3) ▼	4 (0.5)	427 (7.9)	-15 (1.2) ▼
Bahreinas	2 (0.3)	~ ~	-7 (0.6) ▼	6 (0.4)	463 (6.4)	0 (0.6)
Sirija	2 (0.2)	~ ~	◇ ◇	14 (1.1)	459 (4.2)	◇ ◇
LIETUVA	4 (0.4)	495 (8.9)	-8 (1.1) ▼	5 (0.4)	479 (8.9)	0 (0.7)
Korėja	2 (0.2)	~ ~	0 (0.3)	2 (0.3)	~ ~	2 (0.3) ▲
Rumunija	8 (0.8)	446 (6.8)	-16 (1.6) ▼	7 (1.3)	412 (7.3)	-13 (2.2) ▼
Malaizija	10 (0.9)	449 (6.1)	-3 (1.3) ▼	8 (0.8)	418 (9.4)	-3 (1.4) ▼
Tailandas	4 (0.5)	462 (7.7)	◇ ◇	9 (0.9)	424 (6.3)	◇ ◇
Turkija	13 (1.2)	428 (6.3)	◇ ◇	4 (0.7)	387 (8.9)	◇ ◇
Egiptas	10 (0.7)	423 (5.6)	2 (0.9) ▲	7 (0.5)	431 (6.5)	0 (0.9)
Kolumbija	12 (0.9)	423 (4.4)	◇ ◇	9 (0.8)	381 (8.9)	◇ ◇
Bulgarija	9 (0.9)	454 (10.7)	- -	8 (0.9)	455 (10.8)	- -
Saudo Arabija	3 (0.4)	386 (9.0)	- -	20 (1.0)	403 (3.7)	- -
Ukraina	19 (1.0)	477 (4.5)	◇ ◇	11 (0.9)	454 (6.0)	◇ ◇
Indonezija	3 (0.4)	421 (10.0)	-16 (1.3) ▼	15 (2.0)	402 (6.2)	-26 (3.4) ▼
Botsvana	2 (0.2)	~ ~	-3 (0.5) ▼	25 (1.4)	319 (5.4)	-36 (2.9) ▼
Salvadoras	21 (1.4)	390 (3.9)	◇ ◇	28 (1.9)	371 (3.8)	◇ ◇
Gana	14 (1.0)	330 (6.3)	-12 (1.8) ▼	42 (2.5)	308 (7.0)	8 (3.5) ▲
Armėnija	19 (1.1)	485 (5.7)	0 (1.6)	20 (1.2)	483 (6.0)	-25 (2.5) ▼
Gruzija	12 (1.1)	427 (8.6)	◇ ◇	44 (2.6)	436 (7.2)	◇ ◇
Alžyras	11 (0.8)	418 (4.2)	◇ ◇	49 (1.9)	406 (2.0)	◇ ◇
Iranas	7 (0.6)	474 (7.2)	-5 (1.0) ▼	57 (2.1)	436 (2.9)	-11 (2.7) ▼
Tunisas	18 (0.9)	446 (3.5)	-5 (1.4) ▼	32 (1.5)	444 (2.4)	-4 (2.3)
Marokas	19 (1.5)	401 (5.0)	- -	18 (1.7)	401 (6.2)	- -
Tarptautinis vidurkis	6 (0.1)	432 (1.5)		10 (0.1)	421 (1.4)	
Kiti dalyviai						
Ontarijas (Kanada)	1 (0.2)	~ ~	0 (0.2)	0 (0.1)	~ ~	0 (0.1)
Minesota (JAV)	2 (0.4)	~ ~	◇ ◇	0 (0.2)	~ ~	◇ ◇
Masačusetsas (JAV)	2 (0.3)	~ ~	◇ ◇	0 (0.1)	~ ~	◇ ◇
Baskų kraštas (Ispanija)	2 (0.3)	~ ~	-1 (0.5)	1 (0.2)	~ ~	0 (0.3)
Dubajus (JAE)	1 (0.3)	~ ~	◇ ◇	2 (0.2)	~ ~	◇ ◇
Britų Kolumbija (Kanada)	1 (0.2)	~ ~	◇ ◇	1 (0.1)	~ ~	◇ ◇
Kvebekas (Kanada)	1 (0.3)	~ ~	0 (0.4)	1 (0.2)	~ ~	0 (0.2)

▲ 2007 m. dalis procentais
statistiškai reikšmingai aukštesnė
▼ 2007 m. dalis procentais
statistiškai reikšmingai žemesnė

~ ~ Duomenys nepakankami
- - Lygintinų duomenų nėra
◇ ◇ Šalis nedalyvavo tyrime

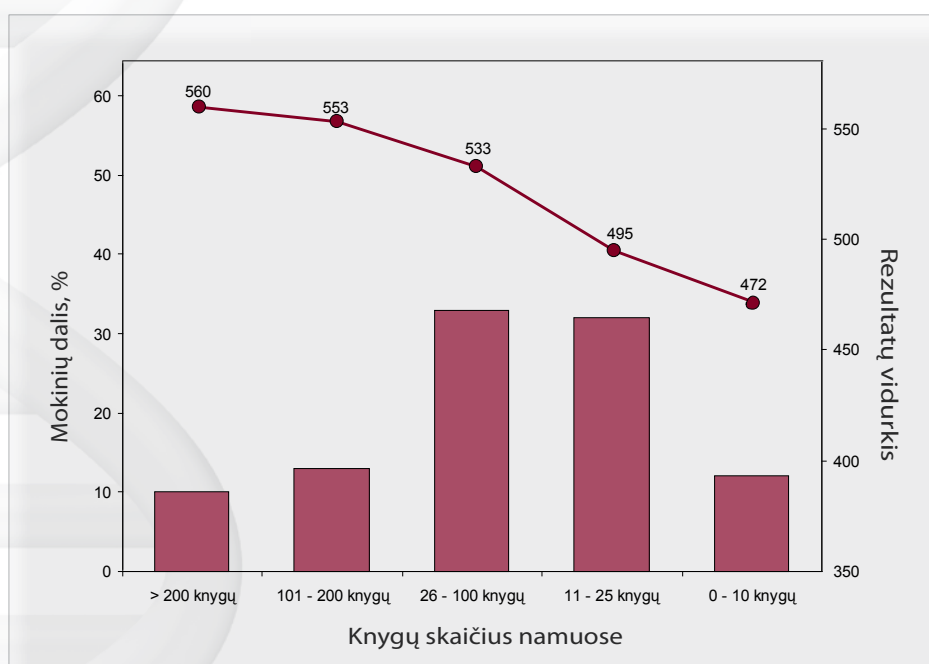
5.1 paveikslas

Lietuvos mokinių tėvų išsilavinimas ir gamtos mokslų rezultatai

5.2 paveikslas

Knygų Lietuvos mokinių namuose skaičius ir gamtos mokslų rezultatai

Pabaigos žodis

Ši TIMSS 2007 ataskaita yra vienas iš pirmųjų tyrimo rezultatų leidinių. Ateityje numatoma gautuosius rezultatus detaliau analizuoti ir išleisti antrinės analizės leidinius. Taip pat numatoma išleisti leidinius su TIMSS matematikos ir gamtos mokslų užduočių ketvirtai ir aštuntai klasėms pavyzdžiais, kuriais galėtų tiesiogiai naudotis mokytojai, norintys palyginti savo mokinių žinias su vidutiniais Lietuvos ir kitų šalių rezultatais.

Naudodamiesi proga, norime padėkoti mokykloms, dalyvavusioms TIMSS 2007 bandomajame ir pagrindiniame tyrimuose. Be jų nuoširdaus bendradarbiavimo ir geranoriškumo nebūtų buvę galima surinkti tiek daug patikimos ir įvairiapusės informacijos. Taip pat dėkojame Švietimo ir mokslo ministerijai, savivaldybių švietimo skyriams, ekspertų grupėms, vertėjams, tyrimo stebėtojams, mokinių atsakymų koduotojams, duomenų suvedinėtojams... – visiems, prisidėjusiems prie sėkmingo Tarptautinio matematikos ir gamtos mokslų tyrimo TIMSS 2007 Lietuvoje. Jūsų dėka dabar galime džiaugtis turima informacija ir naudotis turtinga tyrimo duomenų baze.

Šaltiniai

1. Mullis, I.V.S., Martin, M.O., Ruddock, G.J., O'Sullivan, Ch.Y., Arora, A., Erberber, E. (2005). TIMSS 2007 Assessment Frameworks, Chestnut Hill, MA: Boston College.
2. Mullis, I.V.S., Martin, M.O., Olson, J.F., Berger, D.R., Milne, D., Stanco, G.M. (2008). TIMSS 2007 Encyclopedia: A Guide to Mathematics and Science Education Around the World (Volumes 1 and 2), Chestnut Hill, MA: Boston College.
3. Mullis, I.V.S., Martin, M.O., Olson, J.F. (2008). TIMSS 2007 Technical Report, Chestnut Hill, MA: Boston College.
4. Mullis, I.V.S., Martin, M.O., Foy, P. (2008). TIMSS 2007 International Science Report, Chestnut Hill, MA: Boston College.
5. Mullis, I.V.S., Martin, M.O., Foy, P. (2008). TIMSS 2007 International Science Report, Chestnut Hill, MA: Boston College.
6. TIMSS 2007 duomenų bazė.